

СПЕЦИАЛЕН ЕВРОБАРОМЕТЪР 569

Привлекателност на професионалното образование и обучение

ДОКЛАД НА ЕВРОБАРОМЕТЪР

НОЕМВРИ 2025 г.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

Настоящото проучване е поискано от Европейската комисия, Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (ГДEMPL), и е координирано от Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникация“ (Отдел „Обществено мнение и подпис; гражданска ангажираност“ на ГДСОММ).

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия. Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Наименование на проекта	Привлекателност на професионалното образование и обучение-Доклад
Езикова версия	BG BG BG BG BG BG
Медии/том	PDF Уеб
Номер на каталога	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
ДИ	10.2767/1737362

© Европейски съюз, 2026 г.

Политиката на Комисията за повторна употреба се прилага съгласно Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Освен ако не е посочено друго, повторното използване на настоящия документ е разрешено съгласно лиценза Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Това означава, че повторната употреба е разрешена, при условие че е даден подходящ кредит и са посочени всички промени.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Europo
Demokratio
Esperanto*

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Europokune](#) — Europe Together — и [Europe Democracy Esperanto](#).

Целта на този „временен“ документ е да се даде възможност на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документите, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци).

Ако няма преводи, гражданите се изключват от дебата.

Този документ „Eurobaro meter“ [съществува само на английски език](#) в pdf-файл. От първоначалния файл създадохме odt-файл, подготвен от софтуера Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за съвместно вземане на информирани решения.

За да обсъдим нашето общо бъдеще заедно и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакту nin-Ek ! Европо куне!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

Въведение.....	4
Въведение.....	5
Методология.....	7
Основни констатации.....	8
I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда.....	10
1. ПОО води до работни места с голямо търсене.....	11
2. ПОО води до добре платени работни места.....	15
3. По-широко възприемане на пазара на труда.....	19
II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО.....	24
1. Общ поглед върху ПОО в страната.....	25
2. Качество на обучението.....	28
3. Качество на преподавателската работна сила.....	31
4. Качество на инфраструктурата.....	34
5. Специализирани технически умения.....	37
6. Допълнителни възможности за обучение.....	40
7. Препоръки на ПОО за младите хора.....	50
III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование.....	58
1. Сравнителен образ на ПОО спрямо общото образование.....	59
2. Опитът с ПОО влияе върху избора на ПОО.....	68
IV. Пречки пред участието в ПОО.....	76
1. Предизвикателства, свързани с нетехническите умения.....	77
2. Предизвикателства, свързани с ориентирането и свързаните с пола стереотипи.....	83
3. Бъдещи предизвикателства.....	107
Заклучение.....	110
Коментари.....	114
Технически спецификации.....	116
Процент на отговорилите.....	118
Режим на интервюиране по държави.....	119
Маржове на грешката.....	120
Въпросник.....	121

Въведение

Въведение

Настоящият специален доклад на Евробарометър No 569 е всеобхватно проучване, възложено от Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия и проведено през ноември 2025 г. В настоящия доклад се разглежда привлекателността на първоначалното професионално образование и обучение (ПОО), като се предоставя информация за възприятията и опита на гражданите в държавите членки. Освен ако не е посочено друго, проучването е съсредоточено върху първоначалното ПОО (т.е. програми за професионално обучение в гимназиалния етап на средното образование). В настоящия доклад терминът ПОО се отнася до тези първоначални програми, освен ако изрично не е посочено друго, например когато се обсъждат пътища за ПОО в по-висока степен или след завършено средно образование.

Европейският съюз даде приоритет на укрепването на професионалното образование и обучение (ПОО) чрез няколко координирани политически инициативи. От 2002 г. насам процесът от Копенхаген предоставя рамка за европейско сътрудничество в областта на ПОО с цел подобряване на качеството, прозрачността, мобилността и привлекателността на системите за ПОО в цяла Европа.¹ Въз основа на това в Препоръката на Съвета от 2020 г. относно ПОО бяха установени принципи на равнището на ЕС, които подчертават гъвкавостта, способността за реагиране на пазара на труда, високото качество и ученето в процеса на работа.²

Тези усилия бяха засилени чрез политически ангажименти като Декларацията от Оснабрюк (2020 г.)³ и Декларацията от Херинг (2025 г.),⁴ одобрени от министрите на ПОО от държавите членки, държавите кандидатки и държавите от ЕИП, европейските социални партньори и Европейската комисия. В Декларацията от Хернинг отново се потвърждава ангажиментът за координиране на усилията за повишаване на привлекателността на ПОО, което

включва подобро качество и е по-добре съобразено с нуждите на пазара на труда.

Въпреки че тези рамки на политиката очертават ясни амбиции, те не премахват значителните предизвикателства, които остават. Проучването показва, че докато две трети от европейците гледат на ПОО в положителна светлина и признават силните му страни в преподаването на умения, свързани с работата, три четвърти заявяват, че общото образование има по-положителен имидж. Стереотипите, свързани с пола, продължават да съществуват и ограничават избора на пътища: повече от половината европейци (55 %) заявяват, че свързаните с НТИМ области на ПОО са по-подходящи за мъжете, а повече от половината (57 %) считат, че мъжете в областите на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социална стигма или преценка.

В настоящия доклад се предоставя подробно разбиране за начина, по който европейците възприемат ПОО, включително неговото качество, достъпност, съответствие с нуждите на пазара на труда и социалните фактори, които оформят избора на хората в областта на образованието, както и привлекателността на работните места, до които води ПОО. Констатациите ще послужат като ценен ресурс за създателите на политики, заинтересованите страни и обществеността, като предлагат информация в областите, които изискват внимание и подобрене. Като се справят с предизвикателствата, посочени в настоящия доклад, държавите членки, работещи в сътрудничество с ЕС, могат да направят значителен напредък към превръщането на професионалното образование в истински път за избор, който отговаря както на индивидуалните стремежи, така и на нуждите на пазара на труда.

Основните цели на настоящото проучване 202 5 са:

- Оценка на обществените възприятия за качеството на ПОО, включително стандартите за преподаване, инфраструктурата (т.е. физическото и цифровото оборудване, до което учащите имат достъп) и резултатите от обучението
- Проучване на осведомеността и достъпността на пътищата за ПОО, включително предоставяне на информация и възможности за мобилност и по-нататъшно образование
- Разбиране на факторите, влияещи върху избора на образование на младите хора, и ролята на напътствията от страна на учителите, родителите и връстниците

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

Въведение

- Проучване на възприятията за съответствието на ПОО с нуждите на пазара на труда, включително търсенето на работа, равнищата на заплащане, социалния статус и бъдещата устойчивост
- Идентифициране на свързаните с пола стереотипи и предубеждения, които оформят избора между общото и професионалното образование
- Сравнете нагласите към ПОО в държавите членки, за да определите най-добрите практики и областите, изискващи целенасочена намеса

Методология

Това специално проучване 569 на Евробарометър относно привлекателността на професионалното образование и обучение е част от вълната 104,2 на Евробарометър и беше проведено през ноември 2025 г. Около 26 453 респонденти от различни социални и демографски групи бяха интервюирани на съответния национален език. Проучването беше възложено от Европейската комисия, Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“).

Използваната методология беше тази на стандартните проучвания на Евробарометър, проведени от Генерална дирекция „Комуникация“ (отдел „Обществено мнение и амперирание; Ангажираност на гражданите“).⁵ Интервютата бяха проведени лице в лице или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видеоинтервю („онлайн интервю лице в лице“ или CAVI, компютърно подпомогнато видеоинтервю), които бяха проведени само в Чехия, Дания, Малта и Финландия. Към настоящия доклад е приложена техническа бележка относно интервютата, проведени от институтите, членуващи в мрежата Verian.

Бихме искали да благодарим на хората в целия Европейски съюз, които предложиха своето време, за да участват в това проучване.

Без тяхното активно участие това проучване не би било възможно.

Бележка: В настоящия доклад държавите от ЕС са посочени с официалните си съкращения, както е посочено по-долу:

Белгия	BE	Литва	LT
България	BG	Люксембург	Люксе мбург
Чехия	CZ	Унгария	HU
Дания	DK	Малта	MT
Германия	Германия	Нидерландия	NL
Естония	EE	Австрия	AT
Ирландия	Ирландия	Полша	Полша
Гърция	EL	Португалия	PT
Испания	ES	Румъния	RO
Франция	FR	Словения	SI
Хърватия	HR	Словакия	SK
Италия	IT	Финландия	FI
Република Кипър	CY*	Швеция	SE
Латвия	LV		

Европейски съюз — среднопретеглена стойност за 27-те държави членки EC-27

Кипър като цяло е една от 27-те държави-членки на Европейския съюз. Достиженията на правото на ЕС обаче са преустановени в частта от страната, която не се контролира от правителството на Република Кипър. От практически съображения само интервютата, проведени в частта от страната, контролирана от правителството на Република Кипър, са включени в категорията „Кипър“ и в средната стойност за ЕС-27.

5 Методологични подходи на Евробарометър: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

ПОО се разглежда като висококачествено и свързано с работата и най-често се препоръчва като образователна пътека, въпреки че общото образование запазва по-положителен имидж

- Двама от всеки трима европейци (67 %) заявяват, че ПОО се разглежда в положителна светлина в техните държави, докато 73 % считат, че ПОО предлага висококачествено обучение.
- Смята се, че ПОО преподава технически умения, свързани с работата (85 % от респондентите), наема компетентни учители (79 %) и осигурява достъп до модерна инфраструктура (78 %).
- Повече от половината (52 %) от самостоятелно заетите лица притежават квалификация за ПОО, което подчертава ролята на този път в подкрепа на самостоятелната заетост и създаването на предприятия.
- Две трети (67 %) считат, че ПОО предлага възможност за университетско обучение, а сходни пропорции твърдят, че предоставя възможности за учене в чужбина.
- Пет от всеки десет европейци биха препоръчали ПОО на младите хора, които избират гимназиален етап на средното образование, докато по-малко от четирима от всеки десет (39 %) биха препоръчали общо образование. На ниво висше образование е по-вероятно да бъдат препоръчани и по-високи професионални пътеки (52 %), отколкото академични пътеки (35 %).
- Въпреки това три четвърти от респондентите (75 %) считат, че общото образование има по-положителен имидж от ПОО, а повече от осем от всеки десет (82 %) считат, че хората с високи постижения са отклонени от професионалното образование и обучение.

Необходимостта от работа и доходи е водещият фактор при избора на ПОО

- Повече от половината европейци (53 %) посочват необходимостта от работа и бързо печелене на пари като основен фактор, който влияе на младите хора при избора на ПОО, и това е водещият фактор в 24 държави членки.

- Съветите от родителите (35 %) са по-влиятелни от напътствията от учителите (28 %), докато престижът на ПОО (16 %) и социалните медии (14 %) има много по-малка тежест. Това предполага, че има значителни възможности за повишаване на статута на професионалното образование в обществения дискурс.

- Всеки пети европейец (21 %) определя желанието да стане предприемач или самостоятелно заето лице като един от основните фактори за избор на ПОО.

Работни места, свързани с ПОО, разглеждани като търсени, добре платени и екологосъобразни

- Повече от осем от всеки десет (82 %) европейци заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места с голямо търсене.
- Две трети (66 %) заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места.
- Две трети (63 %) от европейците заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход.

Мненията се различават по отношение на основните и междуличностните умения и приобщаването

- Половината от европейците заявяват, че програмите за ПОО не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност и трансверсални умения като комуникация или критично мислене.
- Две трети от европейците заявяват, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да подкрепят учащите, които се сблъскват с пречки, въпреки че мненията се различават значително в отделните държави членки.

Разделението между поколенията оформя начина, по който ПОО се възприема и препоръчва

- Младите хора на възраст между 15 и 24 години е по-вероятно да кажат, че учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят

адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да изберат между общото и професионалното образование. Това възприятие е общо за 62 % от тази най-млада възрастова група в сравнение с 52 % от хората на възраст 55 и повече години.

- По-младите респонденти отчитат по-ниски равнища на участие в ПОО (46 %) в сравнение с тези на възраст 25—54 години (52—53 %) и са по-склонни да препоръчват общо пред професионално образование (53 % спрямо 33 % сред тези на възраст над 55 години), което показва ясен обрат в нагласите на поколенията.
- Въпреки това е по-малко вероятно респондентите, които са напуснали системата на образованието на възраст 20 или повече години, да препоръчат професионални пътеки (43 %), отколкото тези, които са напуснали между 16 и 19 години (58 %).

Стереотипите, свързани с пола, преобладават в образователните пътеки и избора на поле

- Повече от половината европейци заявяват, че свързаните с НТИМ области на ПОО са по-подходящи за мъжете, но с големи различия между държавите членки, вариращи от 86 % в Унгария и Словакия до едва 15 % в Швеция.
- Около седем от всеки десет респонденти (71 %) считат, че жените, които се интересуват от технически дисциплини, са насочени към общото образование, докато почти седем от всеки десет (69 %) заявяват, че жените получават по-малко насърчаване за ПОО, свързано с НТИМ, отколкото мъжете.
- Седем от всеки десет европейци заявяват, че мъжете, които нямат високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск от жените да изберат ПОО пред общото образование.
- Повече от половината (57 %) заявяват, че мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или* услуги, са изправени пред социална стигма, което разкрива ограничения по отношение на избора на пътища и за двата пола.

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

1. ПОО води до работни места с голямо търсене

Над осем от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са силно търсени на пазара на труда

В целия Европейски съюз 82 % от респондентите считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са силно търсени на пазара на труда в тяхната държава, включително 30 %, които са напълно съгласни с твърдението, и 52 %, които са склонни да се съгласят.⁶ Само 12% не са съгласни, докато 6% не знаят.

Тази широка констатация може да бъде сравнена с течение на времето, като се наблюдава увеличение на съгласието в сравнение с резултатите, наблюдавани през 2011 г. ; В проучването на Cedefop от 2016 г. (EC-28) 86 % от респондентите са на мнение, че хората в професионалното образование са придобили умения, необходими на работодателите,⁷ докато в проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (EC-27) е установено, че 73 % от респондентите са на мнение, че ПОО води до професии, които са силно търсени на пазара на труда.⁸

Въпрос 38.4: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са силно търсени на пазара на труда в [НАШАТА ДЪРЖАВА] (EC-27) (%)

6 Въпрос B8.4. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са силно търсени на пазара на труда в (НАШАТА ДЪРЖАВА).

7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Формулировката на въпроса се различава от настоящата анкета: „Следните твърдения се отнасят до работните места, които хората могат да получат след професионално образование в гимназиалния етап на средното образование. До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всеки от тях? — Хората в професионалното образование усвояват умения, които са необходими на работодателите във вашата страна“

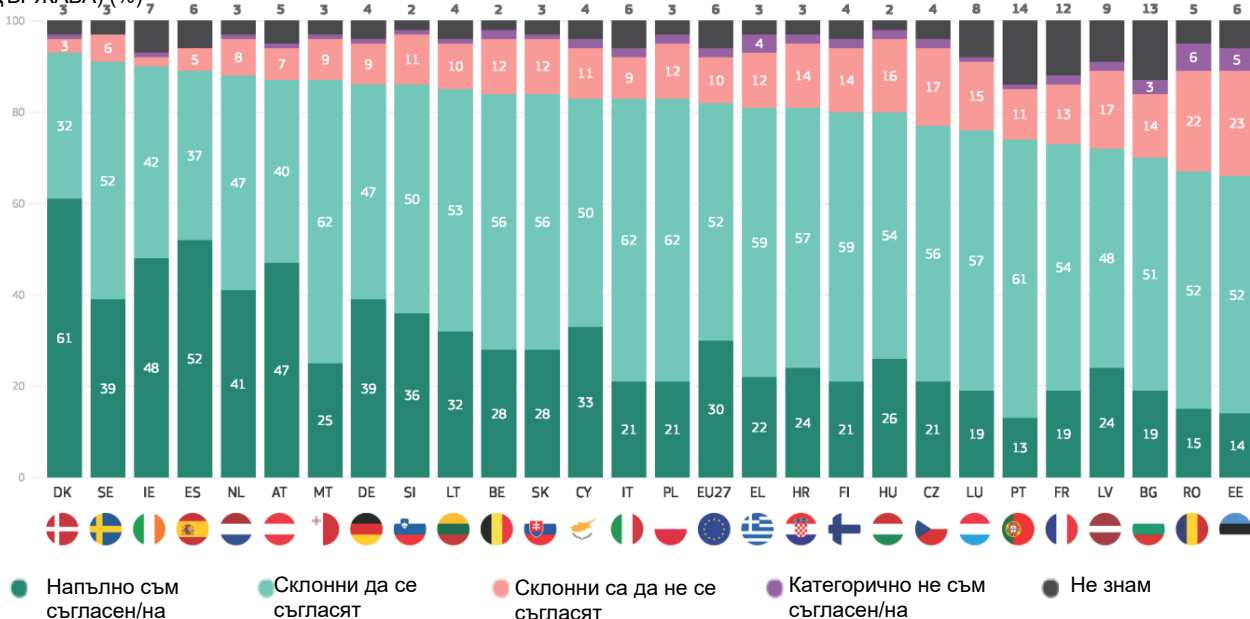
8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. QA10.11. Формулировката на въпроса се различава от настоящото проучване и се отнася до ПОО като цяло, а не конкретно до първоначалното ПОО: „Моля, кажете ми до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения Професионалното образование и обучение води до професии, които са силно търсени на пазара на труда.“

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

В настоящото проучване мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Дания (93 %), Швеция (91 %) и Ирландия (90 %). Най-ниски равнища са отчетени в Естония (66 %), Румъния (67 %) и България (70 %). В 19 държави членки най-малко осем от всеки десет респонденти са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са силно търсени на пазара на труда.

Въпрос Б8.4. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:- Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са в голямо търсене на пазара на труда в (НАШАТА ДЪРЖАВА) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Становищата относно степента, в която квалификациите в областта на ПОО водят до работни места с голямо търсене, се различават в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Мнението, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места с голямо търсене, се поддържа от 88 % от респондентите, които заявяват, че ПОО се разглежда в положителна светлина в тяхната държава, в сравнение със 74 % от тези, които съобщават, че то се разглежда отрицателно.
- Споразумението е по-разпространено сред респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО (88 %), отколкото сред тези, които смятат, че не получават такава информация (75 %).
- Съществуват някои различия по социално-професионална категория: 85 % от ръководителите считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до търсени работни места в сравнение със 79 % от домашните помощници,⁹ безработните респонденти и студентите.
- Респондентите, които са завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно, най-вероятно вярват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места с голямо търсене (84 %), следвани от тези, които са завършили образованието си на възраст между 16 и 19 години (82 %), и тези, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години (77 %).
- Има също така само малки разлики по възраст на респондентите. Делът на тези, които са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до високо търсене на работни места, е най-висок сред хората на възраст 40—54 години (83 %), като спада само леко до 82 % сред хората на възраст 55 и повече години, 81 % сред хората на възраст 25—39 години и 79 % сред респондентите на възраст 15—24 години.
- Съществуват само незначителни разлики във възприетията по пол.
- Разликите между тези, които сами са посещавали ПОО, и тези, които не са посещавали ПОО, също са незначителни.

ВБ8.4 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са в голямо търсене на пазара на труда в (НАШАТА ДЪРЖАВА) (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	82	12	6
Пол			
Мъж	83	12	5
Жена	81	13	6
Възраст			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Образование (края на)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Все още учи	79	14	7
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	81	14	5
Ръководители	85	11	4
Други бели яки	83	13	4
Работници, полагащи физически труд	83	12	5
Домашни помощници	79	14	7
Безработни	79	15	6
Пенсиониран	81	11	8
Ученици	79	15	6
Субективна урбанизация			
Селски район или село	82	12	6
Малък или среден град	81	13	6
Голям град	84	11	5
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	88	9	3
Отрицателно	74	21	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	84	12	4
Не	80	13	7

⁹ Домашните хора се определят като лица, които отговарят за обикновеното пазаруване и грижата за дома или без текуща професия, които не работят.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

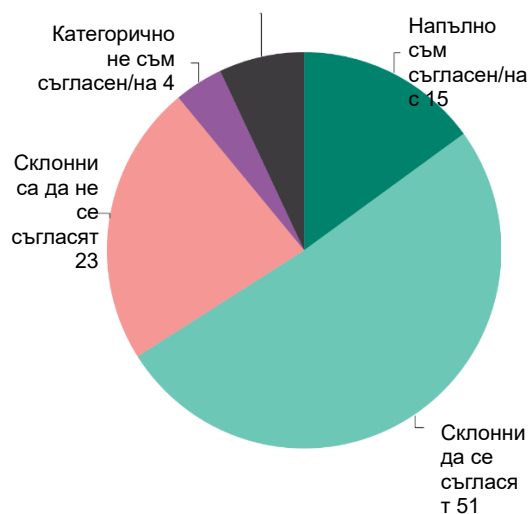
2. ПОО води до добре платени работни места

Две трети от гражданите на ЕС смятат, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места

В целия Европейски съюз 66 % от респондентите считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места, включително 15 %, които са напълно съгласни, и 51 %, които са склонни да се съгласят.¹⁰ Около една четвърт от респондентите не са съгласни с това твърдение (27%), докато 7% не знаят.

Този резултат може да се сравни с резултатите от предишни проучвания, като се наблюдава общо увеличение на дела на респондентите, които са съгласни с това твърдение: проучването на Cedefop от 2016 г. (ЕС-28) установи, че 60 % от респондентите считат, че ПОО е довело до добре платени работни места¹¹, докато в проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (ЕС-27) 55 % заявяват, че професионалното обучение е довело до добре платени работни места¹².

Въпрос Б8.2: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Квалификациите за първоначално ПОО водят до добре платени работни места (ЕС-27) (%)

10 Въпрос Б8.2. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Формулировката на въпроса се различава от настоящата анкета: „Следните твърдения се отнасят до работните места, които хората могат да получат след професионално образование в гимназиалния етап на средното образование. До каква степен сте съгласен/на или несъгласен/на с всеки един от тях? — Професионалното образование води до добре платени работни места“.

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Формулировката на въпроса се различава от настоящото проучване и използва термина „ПОО“, без да прави разлика между първоначално и продължаващо ПОО. QA10.9: „Професионалното образование и обучение води до добре платени работни места“.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

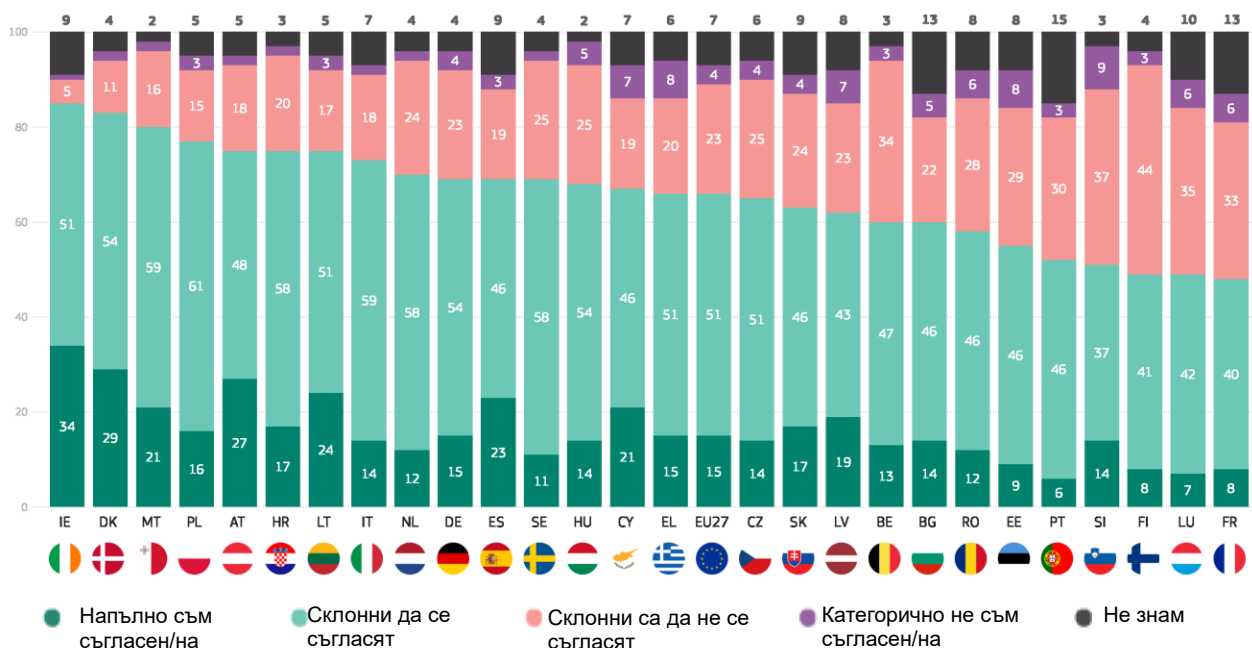
I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

В настоящото проучване този резултат е допълнително отразен в моделите на участие в ПОО: самостоятелно заетите респонденти отчитат някои от най-високите равнища на участие в ПОО (52 %), което показва силна връзка между пътищата за ПОО и предприемаческите кариери (вж. раздел III.2 за моделите на участие в ПОО по социално-професионална категория).

Най-малко половината от респондентите в 24 държави членки считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места.

Мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Ирландия (85 %), Дания (83 %) и

Въпрос Б8.2. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:- IVET qualifications водят до добре платени работни места (%)

Малта (80 %). Най-ниските равнища се наблюдават във Франция (48 %) и Люксембург и Финландия (и двете с по 49 %).

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Становищата относно степента, в която квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места, се различават в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва:

- Мнението, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места, се поддържа от 75 % от респондентите, които заявяват, че ПОО се възприема положително в тяхната държава, в сравнение с 50 % от тези, които съобщават за отрицателни възприятия.
- Съществуват някои поразителни разлики между социално-професионалните категории: 68 % от „белите якички“ и 67 % от работниците, полагащи физически труд, считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места в сравнение с 60 % от безработните респонденти.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст между 16 и 19 години, са по-склонни да се съгласят с това твърдение (68 %), отколкото тези, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко години или са го направили на 20-годишна възраст или по-късно (съответно 64 и 65 %).
- Убеждението, че квалификациите в областта на ПОО водят до добре платени работни места, варира леко с възрастта — от 67 % от лицата на възраст 40 и повече години (40—54 години, 55 години и повече) и 65 % от лицата на възраст 25—39 години до 63 % от респондентите на възраст 15—24 години.

ВБ8.2 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

Квалификациите за първоначално ПОО водят до добре платени работни места (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	66	27	7
Пол			
Мъж	67	27	6
Жена	64	28	8
Възраст			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Образование (края на)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Все още учи	59	33	8
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	65	30	5
Ръководители	66	28	6
Други бели яки	68	27	5
Работници, полагащи физически труд	67	27	6
Домашни помощници	62	28	10
Безработни	60	33	7
Пенсиониран	66	24	10
Ученици	62	31	7
Субективна урбанизация			
Селски район или село	65	28	7
Малък или среден град	66	27	7
Голям град	66	27	7
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	75	20	5
Отрицателно	50	44	6
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	68	28	4

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Не	64	27	9
----	----	----	---

3. По-широко възприемане на пазара на труда

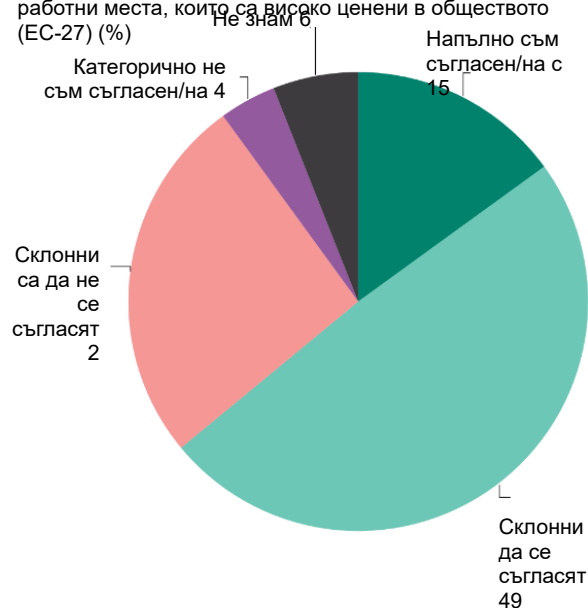
Около две трети от гражданите на ЕС заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото

В целия Европейски съюз 64 % от гражданите на ЕС считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото, включително 15 %, които са напълно съгласни, и 49 %, които са склонни да се съгласят.¹³ Почти една трета не са съгласни (30%), докато 6% не знаят. Това е увеличение на общото съгласие в сравнение с 2016 г., когато 60 % от респондентите считат, че професионалното образование на работни места, които са високо ценени¹⁴ в тяхната държава.

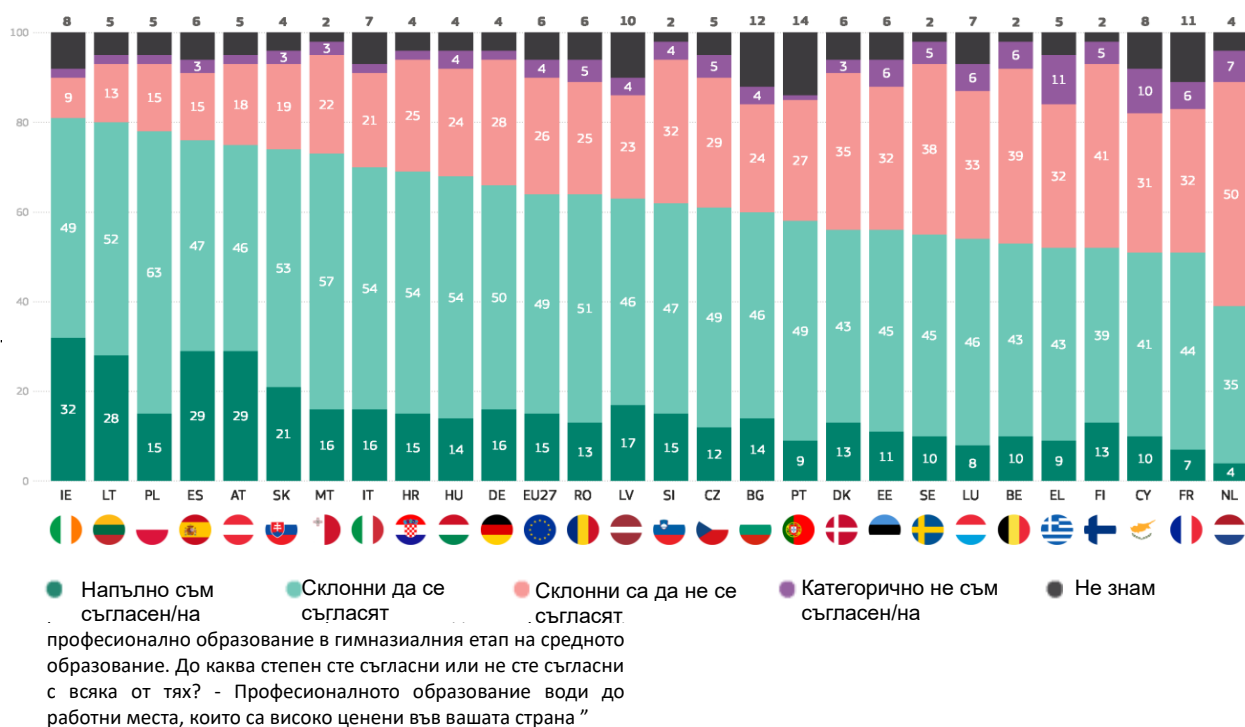
В настоящото проучване най-малко половината от респондентите в 26 държави членки са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото.

Мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са отчетени в Ирландия (81 %), Литва (80 %) и Полша (78 %). Най-ниските равнища са отчетени в Нидерландия (39 %) и във Франция и Кипър (по 51 %).

QB8.3: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото (ЕС-27) (%)

QB8.3. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:- Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Становищата относно степента, в която квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото, се различават в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Възприемането на ПОО отново оказва значително въздействие върху резултатите. Повече от три четвърти от респондентите (76 %), които считат, че възприемането на ПОО е положително, са съгласни, че ПОО води до работни места, които са високо ценени в обществото, в сравнение със само 42 %, които считат, че ПОО има отрицателен имидж.
- Съществуват някои поразителни разлики между професионалните категории: 68 % от работниците и домакините са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до високо ценени работни места в сравнение с 57 % от студентите.
- Това убеждение намалява с намаляването на възрастта — от 67 % от респондентите на възраст 55 и повече години до 65 % от тези на възраст 40—54 години, 63 % от тези на възраст 25—39 години и 58 % от тези на възраст 15—24 години.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст между 16 и 19 години, най-вероятно са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до високо ценени работни места (68 %), следвани от тези, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко години (66 %), и тези, които са го направили на 20-годишна възраст или по-късно (60 %). Това мнение се споделя от 54 % от респондентите, които все още учат.
- Респондентите, които сами са участвали в ПОО, са по-склонни да се съгласят с твърдението, отколкото тези, които не са го направили (68 % спрямо 60 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ8.3 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	64	30	6
Пол			
Мъж	64	30	6
Жена	64	29	7
Възраст			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Образование (края на)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Все още учи	54	40	6
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	60	35	5
Ръководители	61	34	5
Други бели яки	66	30	4
Работници, полагащи физически труд	68	27	5
Домашни помощници	68	25	7
Безработни	59	34	7
Пенсиониран	66	25	9
Ученици	57	38	5
Субективна урбанизация			
Селски район или село	66	28	6
Малък или среден град	63	31	6
Голям град	63	31	6
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	76	20	4
Отрицателно	42	53	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	68	28	4
Не	60	32	8

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Около две трети от гражданите на ЕС са съгласни, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход

В целия Европейски съюз 63 % от гражданите на ЕС са съгласни с твърдението, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход, включително 14 %, които са напълно съгласни, и 49 %, които са склонни да се съгласят.¹⁵ Около един на всеки пет (21 %) не е съгласен, докато 16 % не знаят.

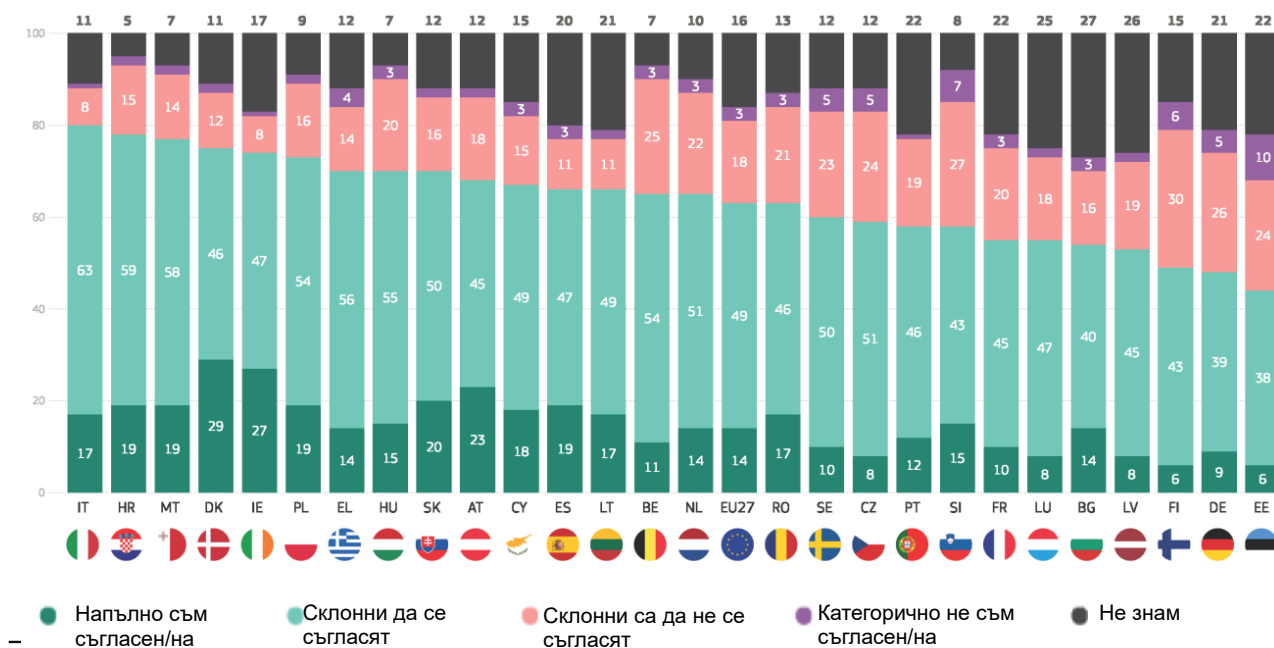
В 25 държави членки най-малко половината от респондентите заявяват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход.

Мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Италия (80 %), Хърватия (78 %) и Малта (77 %). Най-ниски равнища са отчетени в Естония (44 %), Германия (48 %) и Финландия (49 %).

QB8.5: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Квалификациите WET водят до работни места, които допринасят за екологичния преход (ЕС-27) (%)

Въпрос Б8.5. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Количественото изражение на първоначалното ПОО води до работни места, които допринасят за екологичния преход (%)

15 Въпрос Б8.5. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

Становищата относно степента, в която квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход, се различават в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които считат, че ПОО се разглежда положително в тяхната държава, са по-склонни да считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход (69 % спрямо 53 %).
- Съществуват някои разлики между социално-професионалните категории: „белите якички“ са най-склонни да вярват, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, допринасящи за екологичния преход (67 %), в сравнение с 60 % от ръководителите и пенсионираните респонденти.
- Респондентите, чието образование е приключило на 16-годишна възраст или по-късно, е по-вероятно да смятат, че ПОО води до работни места, допринасящи за екологичния преход, отколкото тези, чието образование е приключило на 15-годишна възраст или по-рано (64 % спрямо 58 %).
- Наблюдава се разлика по отношение на субективната урбанизация, като 66 % от респондентите в големите градове са съгласни с твърдението в сравнение с 61 % от респондентите в селските райони или селата.
- Разликите по възраст са само незначителни. Съгласието, че ПОО води до работни места, допринасящи за екологичния преход, е най-силно във възрастовите групи 15—24 години и 40—54 години (65 %), следвани от групата 25—39 години (64 %). Тя е най-ниската в групата на 55+ (61%).

ВБ8.5 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	63	21	16
Пол			
Мъж	64	21	15
Жена	62	21	17
Възраст			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Образование (края на)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Все още учи	63	24	13
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	65	22	13
Ръководители	60	24	16
Други бели яки	67	21	12
Работници, полагащи физически труд	66	21	13
Домашни помощници	64	17	19
Безработни	61	22	17
Пенсиониран	60	17	23
Ученици	63	26	11
Субективна урбанизация			
Селски район или село	61	21	18
Малък или среден град	63	21	16
Голям град	66	20	14
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	69	18	13
Отрицателно	53	31	16
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	63	22	15
Не	63	20	17

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

I. Резултати от професионалното образование и обучение за пазара на труда

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

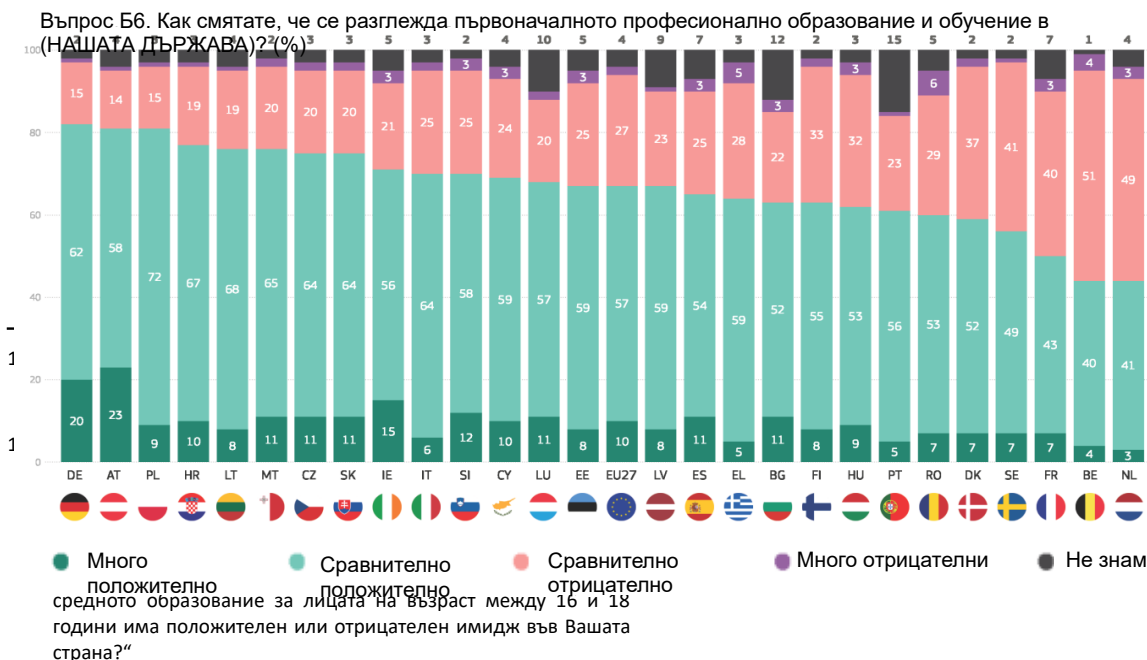
1. Общ поглед върху ПОО в страната

Две трети от гражданите на ЕС смятат, че ПОО се разглежда в положителна светлина в тяхната страна

В целия Европейски съюз 67 % от гражданите на ЕС смятат, че ПОО се разглежда в положителна светлина в тяхната страна, включително 10 %, които казват, че е много положително, и 57 %, че е доста положително.¹⁶ Около трима от всеки десет респонденти смятат, че на ПОО се гледа отрицателно, като 27 % от тях са с доста отрицателен резултат, а 2 % — с много отрицателен. Тези резултати са относително стабилни във времето. В проучването на Cedefop (ЕС-28) от 2016 г. 67 % от респондентите заявяват,¹⁷ че ПОО в гимназиалния етап на средното образование има положителен имидж в тяхната държава, а 71 % от респондентите в проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (ЕС-27) също са съгласни¹⁸ с това.

В настоящото проучване възприятията за ПОО се различават значително в отделните държави — членки на ЕС. Най-високите нива на положителни възприятия са регистрирани в Германия (82 %), Австрия и Полша (81 %), Хърватия (77 %) и Литва и Малта (76 %). Възприятията са най-малко

положителни в Белгия и Нидерландия (по 44 %), Франция (50 %) и Швеция (56 %).

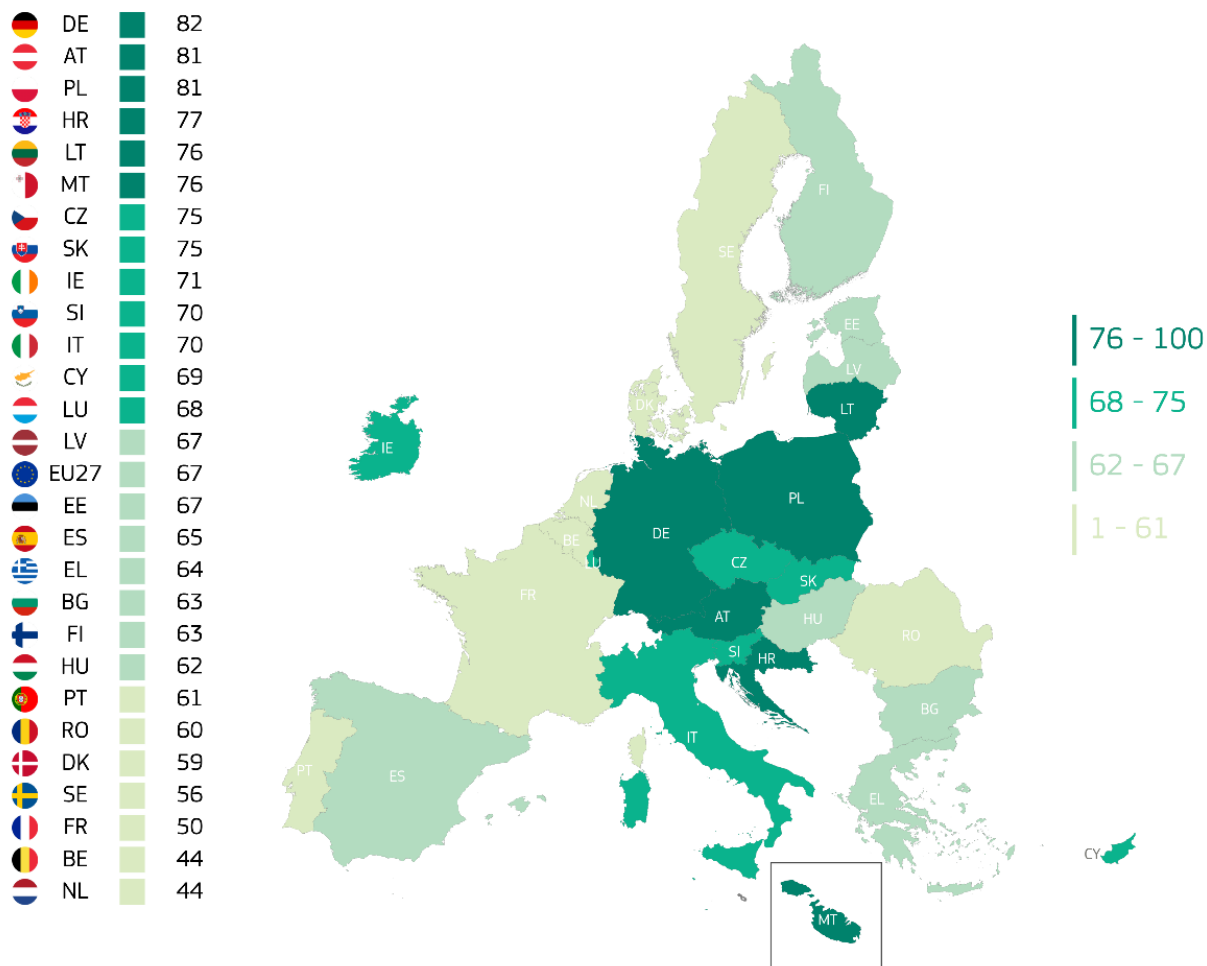
18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>.

Формулировката на въпроса се различава от настоящото проучване и използва термина „ПОО“, без да прави разлика между първоначално и продължаващо ПОО. QA9: „Смятате ли, че професионалното образование и обучение има много положителен, сравнително положителен, доста отрицателен или много отрицателен имидж в (НАШАТА ДЪРЖАВА)?“

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

QB6: Как смятате, че се разглежда първоначалното професионално образование и обучение в (НАШАТА ДЪРЖАВА)? - Общо „положителни“ (ЕС-27) (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Що се отнася до начина, по който се разглежда първоначалното професионално образование и обучение, съществуват някои социално-демографски различия и различия в нагласите сред европейците, както следва.

- Положителните възприятия за ПОО са много по-разпространени сред респондентите, които смятат, че студентите получават достатъчно информация за възможностите за ПОО (81 %), отколкото сред тези, които смятат, че студентите не получават достатъчно информация (42 %).
- Тези, които считат, че ПОО предлага висококачествено обучение, е по-вероятно да оценят ПОО положително (76 %), отколкото тези, които не поддържат това мнение (42 %).
- Респондентите, които смятат, че ПОО води до добре платени работни места, са по-склонни да съобщават за положителни възприятия за ПОО (76 %), отколкото тези, които не го правят (50 %).
- Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории: хората, живеещи в жилища, пенсионерите и работниците, полагащи физически труд, най-вероятно ще кажат, че първоначалното ПОО се разглежда положително (69—70 %) в сравнение с 60 % от безработните респонденти.
- Респондентите на възраст 55 и повече години е най-вероятно да имат положителна представа за ПОО (68 %), докато тази цифра е 61 % сред респондентите на възраст 15—24 години.
- Респондентите, завършили образование на възраст между 16 и 19 години, са най-склонни да смятат, че ПОО има положителен имидж (70 %) в сравнение с 64 % сред тези, които са учили до 20-годишна възраст или повече.
- Хората, които смятат, че ПОО, свързано със STEM -, е по-подходящо за мъжете, са забележимо по-положителни по отношение на ПОО, отколкото тези, които не поддържат това мнение (72 % в сравнение с 61 %).
- Разликите по пол са незначителни.

ВБ6 Как смятате, че се разглежда първоначалното професионално образование и обучение в (НАШАТА ДЪРЖАВА)?(%-ЕС)

	Общо „положителни“	Общо „Отрицателни“	Не знам
ЕС-27	67	29	4
Пол			
Мъж	67	29	4
Жена	66	29	5
Възраст			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Образование (края на)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Все още учи	60	36	4
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	66	31	3
Ръководители	64	33	3
Други бели яки	68	30	2
Работници, полагащи физически труд	69	27	4
Домашни помощници	70	25	5
Безработни	60	35	5
Пенсиониран	69	24	7
Ученици	62	35	3
Субективна урбанизация			
Селски район или село	69	26	5
Малък или среден град	65	31	4
Голям град	67	29	4
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	72	25	3
Не	62	32	6

QB7.1: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - ППОО предлага висококачествено обучение (ЕС-27) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на професионалното обучение

2. Качество на обучението

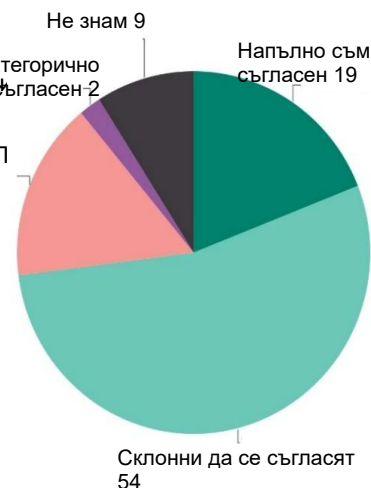
Около три четвърти от гражданите на ЕС заявяват, че ППОО предлага висококачествено обучение

В целия Европейски съюз 73 % от респондентите са съгласни с твърдението, че ППОО предлага висококачествено обучение, включително 19 %, които са напълно съгласни, и 54 %, които са склонни да се съгласят.¹⁹ Само 18% не са съгласни, докато 9% не знаят.

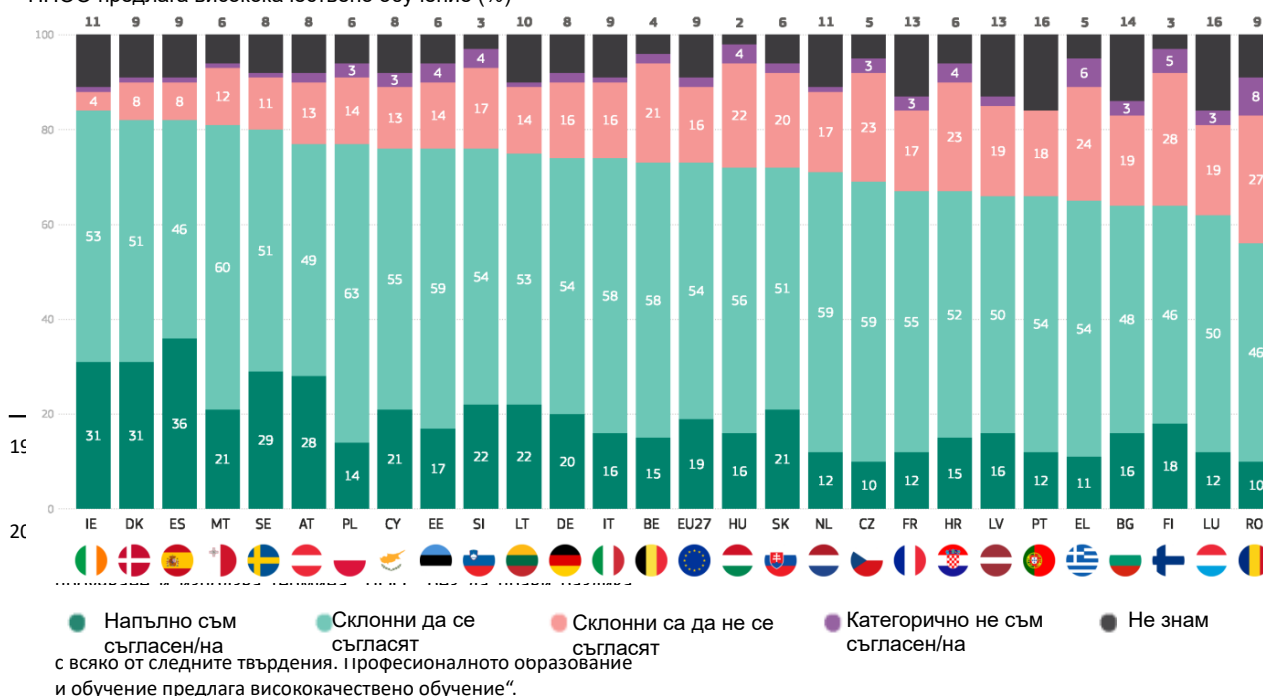
В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ППОО (ЕС-27) 75 % от респондентите заявяват, че ППОО предлага висококачествено²⁰ обучение, което отразява в голяма степен резултатите, наблюдавани в това специално проучване на Евробарометър.

В настоящото проучване мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Ирландия (84 %), Испания и Дания (по 82 %) и Малта (81 %). Най-ниските равнища са отчетени в Румъния (56 %), Люксембург (62 %) и България и Финландия (по 64 %). Във всички държави членки поне половината от респондентите са съгласни, че ППОО предлага висококачествено обучение.

Значителен дял от респондентите са отговорили с „не знам“, като най-високите проценти са в Португалия и Люксембург (по 16 %).

QB7.1. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с еад1 от 111а следните твърдения:— ППОО предлага висококачествено обучение (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Мненията относно степента, в която ПОО предлага висококачествено обучение, се различават в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да се съгласят: 82 % от тези, които съобщават, че ПОО се възприема положително в тяхната държава, са съгласни с твърдението, в сравнение с 56 % от тези, които заявяват, че то се възприема отрицателно.
- Мнението, че ПОО предлага висококачествено обучение, е по-разпространено сред респондентите, които смятат, че хората получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО (82 %), отколкото сред тези, които смятат, че не получават такава информация (61 %).
- Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории, като работниците, полагащи физически труд, е най-вероятно да се съгласят, че ПОО предлага висококачествено обучение (75 %) в сравнение с 68 % от учащите.
- Субективната урбанизация също е свързана с различни отговори, тъй като 76 % от респондентите в селските райони или селата са съгласни с това твърдение в сравнение със 70 % от респондентите в малките или средните градове.
- Съществуват незначителни разлики по възраст. Респондентите на възраст 40—55 години са най-склонни да се съгласят, че ПОО предлага висококачествено обучение (74 %). Тази цифра леко спада до 73 % сред лицата на възраст 55 и повече години, 72 % сред лицата на възраст 25—39 години и 69 % сред респондентите на възраст 15—24 години.
- Възрастта в края на образованието също играе малка роля. Убеждението, че ПОО предлага висококачествено обучение, е най-високо сред респондентите, завършили образование на възраст между 16 и 19 години (74 %), в сравнение със 73 % от тези, завършили на 20-годишна възраст или по-късно, и 71 % от тези, завършили на 15-годишна възраст или по-млади.
- Респондентите, които препоръчват професионално средно образование, са по-склонни да се съгласят с твърдението (77 %), отколкото тези, които препоръчват общо средно образование (70 %).
- Респондентите, които сами са участвали в ПОО, са по-склонни да се съгласят, че ПОО предлага

висококачествено обучение (76 %), отколкото тези, които не са го направили (70 %).

- Различията във възприятията по пол са незначителни.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

ВБ7.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: ППОО предлага висококачествено обучение (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	73	18	9
Пол			
Мъж	72	19	9
Жена	73	18	9
Възраст			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Образование (края на)			
<=-15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Все още учи	67	23	10
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	71	21	8
Ръководители	72	18	10
Други бели яки	72	20	8
Работници, полагащи физически труд	75	19	6
Домашни помощници	70	20	10
Безработни	70	20	10
Пенсиониран	73	15	12
Ученици	68	24	8
Субективна урбанизация			
Селски район или село	76	16	8
Малък или среден град	70	20	10
Голям град	72	20	8
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	82	12	6
Отрицателно	56	35	9
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	76	18	6
Не	70	19	11

3. Качество на преподавателската работна сила

Около четирима от всеки петима граждани на ЕС заявяват, че учителите и обучителите в ПОО са компетентни

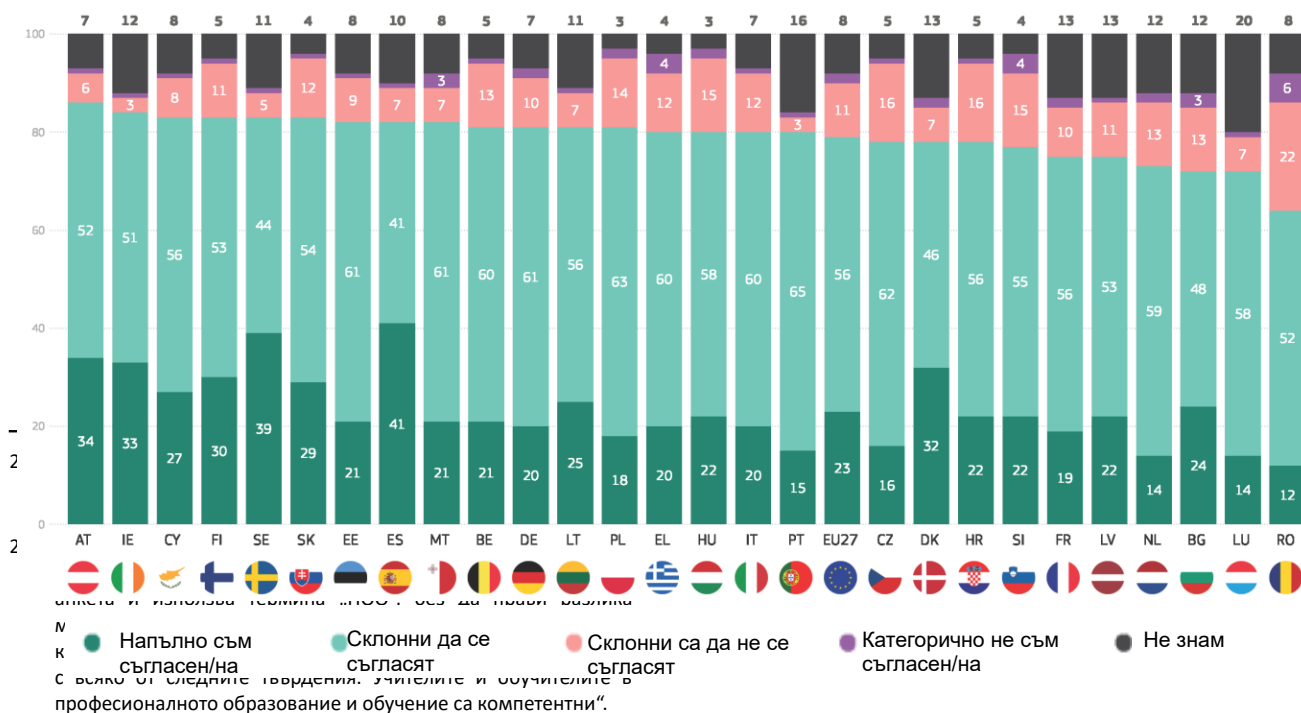
В целия Европейски съюз 79 % от гражданите на ЕС заявяват, че учителите и обучителите в ПОО са компетентни, включително 23 %, които са напълно съгласни, и 56 %, които са склонни да се съгласят.²¹ Повече от един на всеки десет респонденти не е съгласен (13 %), докато 8 % не знаят.

Споразумението леко се е увеличило с течение на времето. В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (ЕС-27) 76 % от респондентите са съгласни, че учителите и обучителите в ПОО са компетентни.²²

В настоящото проучване мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Австрия (86 %), Ирландия (84 %) и Кипър (83 %). Най-ниските равнища са отчетени в Румъния (64 %), България и Люксембург (по 72 %) и Нидерландия (73 %). Във всички държави членки най-малко шест от всеки десет респонденти заявяват, че учителите и обучителите в ПОО са компетентни.

QB7.3. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:- Учителите и обучителите в първоначалното ПОО са компетентни (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че учителите и обучителите в областта на ПОО са компетентни, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Тези, които възприемат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да поддържат това мнение: 87 % в сравнение с 67 % сред тези, които смятат, че ПОО има отрицателен имидж.
- Респондентите, които считат, че студентите получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, са много по-склонни да се съгласят (87 %), отколкото тези, които не го правят (69 %).
- Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории, като ръководителите и другите работници с бели якички е най-вероятно да поддържат това мнение (по 81 %) в сравнение със 74 % от домашните помощници.
- По възраст в края на образованието убеждението, че учителите в ПОО са компетентни, е най-разпространено сред респондентите, които са завършили образованието си след 20-годишна възраст (81 %). Тази цифра е 79 % за лицата, завършили образование на възраст между 16 и 19 години, и 74 % за лицата, чието образование е приключило на 15-годишна възраст или по-рано.
- Съществуват някои малки разлики във възрастта, като респондентите на възраст 40—54 години най-вероятно са съгласни, че учителите в областта на ПОО са компетентни (81 %), докато 77 % от респондентите на възраст 15—24 години са съгласни с това.
- Респондентите, които са посещавали ПОО, са по-склонни да се съгласят, че учителите в областта на ПОО са компетентни (81 %), отколкото тези, които не са посещавали ПОО (77 %).
- Няма разлики във възприятията по пол.

БВ7.3 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Учителите и обучителите в първоначалното ПОО са компетентни (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	79	13	8
Пол			
Мъж	79	13	8
Жена	79	13	8
Възраст			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Образование (края на)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Все още учи	77	15	8
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	79	14	7
Ръководители	81	10	9
Други бели яки	81	12	7
Работници, полагащи физически труд	80	14	6
Домашни помощници	74	17	9
Безработни	75	16	9
Пенсиониран	77	11	12
Ученици	76	17	7
Субективна урбанизация			
Селски район или село	78	13	9
Малък или среден град	78	14	8
Голям град	80	12	8
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	87	8	5
Отрицателно	67	24	9
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	81	13	6
Не	77	13	10

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

QB7.2: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - ППОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури (компютри, машини и др.) (ЕС-27) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионално обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ППОО

4. Качество на инфраструктурата

Около четирима от всеки петима граждани на ЕС заявяват, че ППОО предоставя достъп до модерни физически и цифрови инфраструктури

В целия Европейски съюз 78 % от гражданите на ЕС са съгласни, че ППОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури, като компютри и машини. Това включва 24 %, които са напълно съгласни, и 54 %, които са склонни да се съгласят. Само 13 % не са съгласни, докато 9 % не знаят.²³

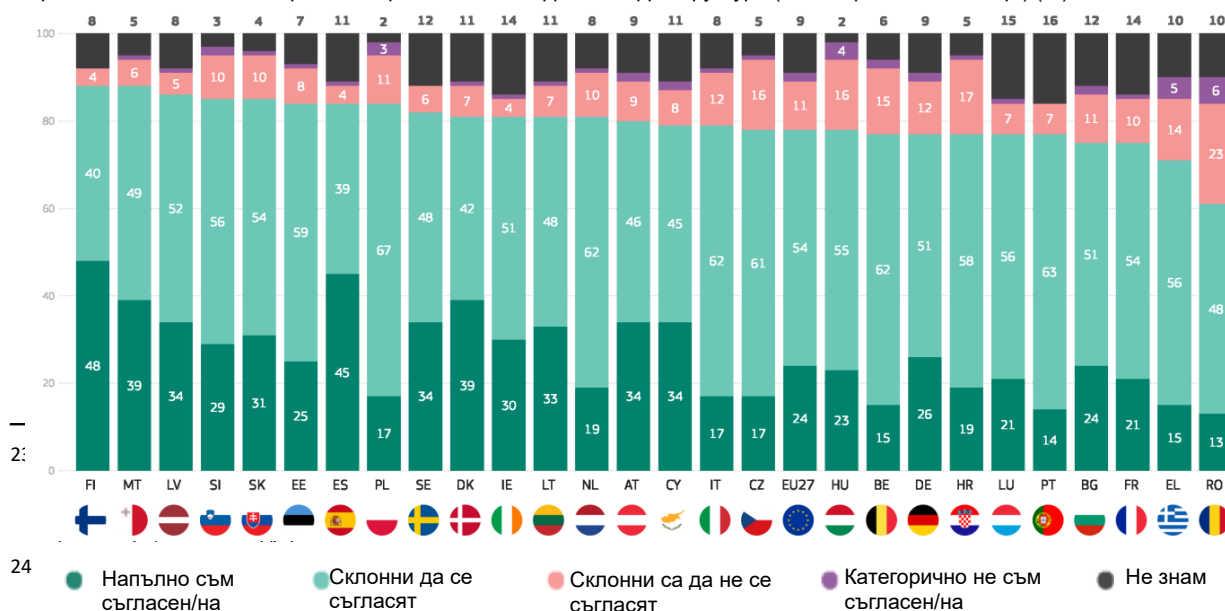
В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ППОО (ЕС-27) 82 % от респондентите са съгласни, че ППОО предоставя достъп до модерно оборудване от този вид,²⁴ което е малко по-високо от отчетените 78 % в това проучване.

В настоящото проучване мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са отчетени в Малта и Финландия (88 %) и Латвия (86 %). Най-ниските равнища са отчетени в Румъния (61 %), Гърция (71 %) и Франция (75 %).

Във всички държави членки най-малко шест от всеки десет респонденти заявяват, че ППОО предоставя достъп до модерни физически и цифрови инфраструктури.

QB7.2. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: ППОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури (компютри, машини и др.) (%)

24 ● Напълно съм съгласен/на ● Склонен да се съгласят ● Склонен са да не се съгласят ● Категорично не съм съгласен/на ● Не знам

проучване и използва термина „ППОО“, оез да прави разлика между първоначално и продължаващо ППОО. QA10.2: „Моля, кажете ми до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения. Професионалното образование и обучение дава достъп до модерно оборудване (компютри, машини и др.)“.

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента на съгласие, че ПОО предоставя достъп до съвременни инфраструктури, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да се съгласят: 86 % от хората, които съобщават, че ПОО се възприема положително в тяхната страна, го правят в сравнение с 67 % от тези, които казват, че то се възприема отрицателно.
- Респондентите, които считат, че хората получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, са по-склонни да се съгласят, че ПОО предоставя достъп до модерна инфраструктура (87 %), отколкото тези, които смятат, че не го правят (70 %).
- По възраст в края на образованието мнението, че ПОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури, е по-разпространено сред респондентите, завършили образованието си на 16-годишна възраст или по-късно (80 %), отколкото сред тези, завършили образованието си на 15-годишна възраст или по-млади (71 %).
- Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории, като работниците, полагащи физически труд, отчитат най-високо равнище на подкрепа за твърдението (81 %) в сравнение със 74 % сред домашните помощници.
- По възраст респондентите на възраст 25—39 години и 40—54 години най-вероятно са съгласни, че ПОО дава достъп до модерни инфраструктури (80 %—81 %). Тази цифра спада до 78 % сред лицата на възраст 55 и повече години и до 75 % сред респондентите на възраст 15—24 години.
- Респондентите, които сами са участвали в ПОО, са по-склонни да вярват, че ПОО предоставя достъп до модерна инфраструктура (82 %), отколкото тези, които не са го направили (76 %).
- Това мнение е малко по-разпространено сред респондентите, които биха препоръчали професионално средно образование (82 %), отколкото сред тези, които предпочитат общо средно образование (77 %).
- Няма разлики във възприятията по пол.

ВБ7.2 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: ППОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури (компютри, машини и др.) (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	78	13	9
Пол			
Мъж	79	12	9
Жена	78	12	10
Възраст			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Образование (края на)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Все още учи	74	16	10
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	78	14	8
Ръководители	80	11	9
Други бели яки	80	14	6
Работници, полагащи физически труд	81	13	6
Домашни помощници	74	15	11
Безработни	76	14	10
Пенсиониран	77	9	14
Ученици	76	16	8
Субективна урбанизация			
Селски район или село	79	12	9
Малък или среден град	78	12	10
Голям град	79	12	9
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	86	8	6
Отрицателно	67	23	10
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	82	12	6

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Не	76	12	12
----	----	----	----

5. Специализирани технически умения

По-голямата част от гражданите на ЕС заявяват, че хората, участващи в програми за ПОО, придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии.

В целия Европейски съюз 85 % от респондентите са съгласни с твърдението, че хората в ПОО придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии, включително 34 %, които са напълно съгласни, и 51 %, които са склонни да се съгласят.²⁵ По-малко от един на всеки десет респонденти не е съгласен (9 %), докато 6 % от респондентите не знаят.

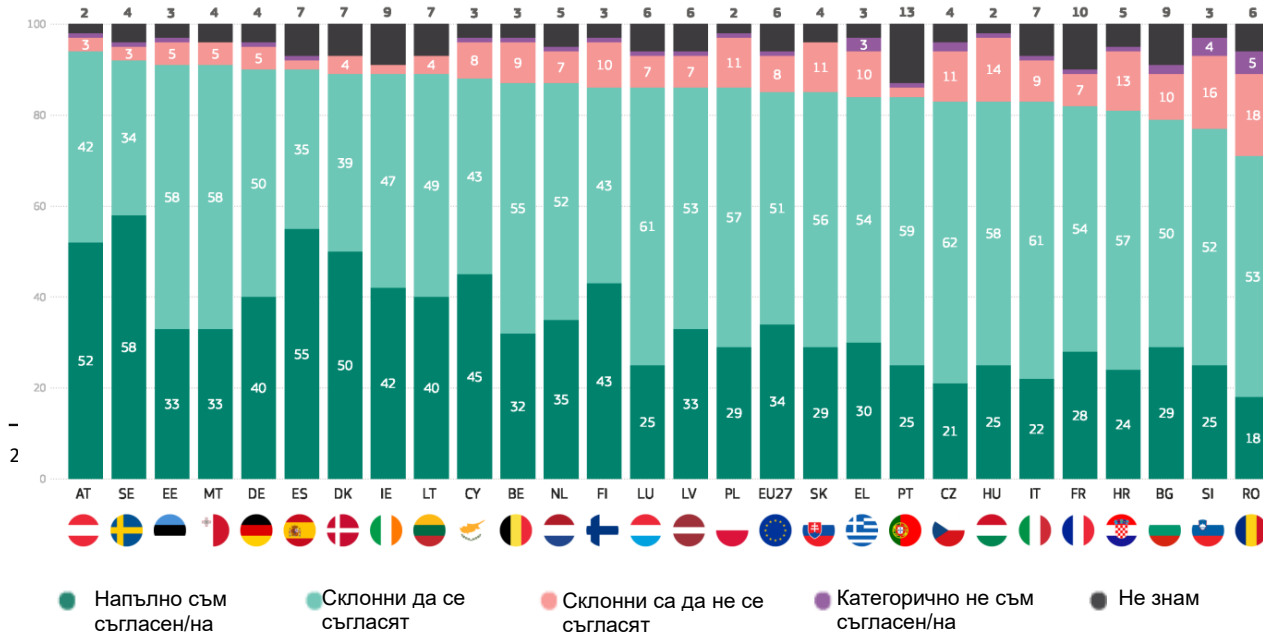
В държавите членки съществува широк консенсус по този аспект на ПОО. Най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Австрия (94 %), Швеция (92 %), Малта и Естония (91 %) и Германия и Испания (90 %). Най-ниските равнища са отчетени в Румъния (71 %), Словения (77 %), България (79 %) и Хърватия (81 %), въпреки че дори в тези държави повече от седем от десет споделят това мнение.

Във всички държави членки най-малко две трети от респондентите заявяват, че хората, участващи в програми за ПОО, придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии.

QB7.8: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Хората, участващи в програми за първоначално ПОО, придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии (ЕС-27) (%)

QB7.8: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Хората, участващи в програми за първоначално ПОО, придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии (ЕС-27) (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента на съгласие, че хората в програмите за ПОО придобиват пряко свързани специализирани умения, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да се съгласят, че ПОО преподава съответните специализирани технически умения: 91 % от тези, които съобщават, че ПОО се възприема положително в тяхната страна, го правят, в сравнение със 78 % от тези, които казват, че имиджът му е отрицателен в тяхната страна.
- Респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, са по-склонни да се съгласят с това твърдение (91 %), отколкото тези, които смятат, че не получават такава информация (80 %).
- Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории: ръководителите отчитат най-високото равнище на съгласие, че хората в ПОО придобиват специализирани технически умения, пряко свързани с конкретни професии (90 %), а домашните помощници — най-ниското равнище (77 %).
- По възраст в края на образованието убеждението, че ПОО преподава съответните специализирани технически умения, е най-разпространено сред респондентите, които продължават образованието си след навършване на 20 години (88 %), следвани от тези, които са завършили между 16 и 19 години (86 %). Респондентите, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко години, е най-малко вероятно да споделят това мнение (80 %).
- Съгласието с това твърдение е постоянно високо във всички възрастови групи — 88 % сред респондентите на възраст 40—54 години, 87 % сред тези на възраст 25—39 години, 85 % сред тези на възраст 15—24 години и 84 % сред тези на възраст 55 и повече години.
- Няма разлики във възприятията по пол.

ВБ7.8 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Хората в програмите за първоначално ПОО придобиват специализирани технически умения, които са пряко свързани с конкретни професии (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	85	9	6
Пол			
Мъж	85	9	6
Жена	86	8	6
Възраст			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Образование (края на)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Все още учи	85	9	6
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	86	10	4
Ръководители	90	6	4
Други бели яки	87	9	4
Работници, полагащи физически труд	86	9	5
Домашни помощници	77	14	9
Безработни	83	11	6
Пенсиониран	84	7	9
Ученици	85	10	5
Субективна урбанизация			
Селски район или село	85	9	6
Малък или среден град	85	9	6
Голям град	88	7	5
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	91	5	4
Отрицателно	78	17	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	88	8	4

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Не	83	9	8
----	----	---	---

QB7.4: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Хората, които завършват програми за IVET, могат да се запишат в университетско обучение (ЕС-27) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПСО

6. Допълнителни възможности за обучение

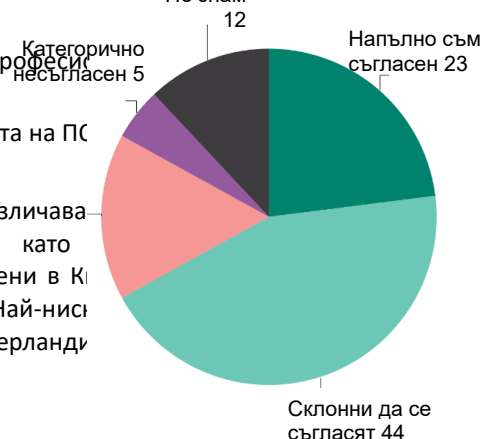
Две трети от гражданите на ЕС заявяват, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат в университет

В целия Европейски съюз 67 % смятат, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат в университетско обучение, включително 23 %, които са напълно съгласни, и 44 %, които са склонни да се съгласят.²⁶ Всеки пети (21%) не е съгласен, а 12% не знаят. На практика 72,6 % от учениците в гимназиалния етап на средното ПОО в Европейския съюз участват в програми, които дават пряк достъп до висше образование.²⁷ Това предполага, че общественото възприятие до голяма степен отразява реалността, въпреки че остава известна степен на подценяване, като се има предвид, че действителните проценти на достъп са малко по-високи от възприеманите проценти.

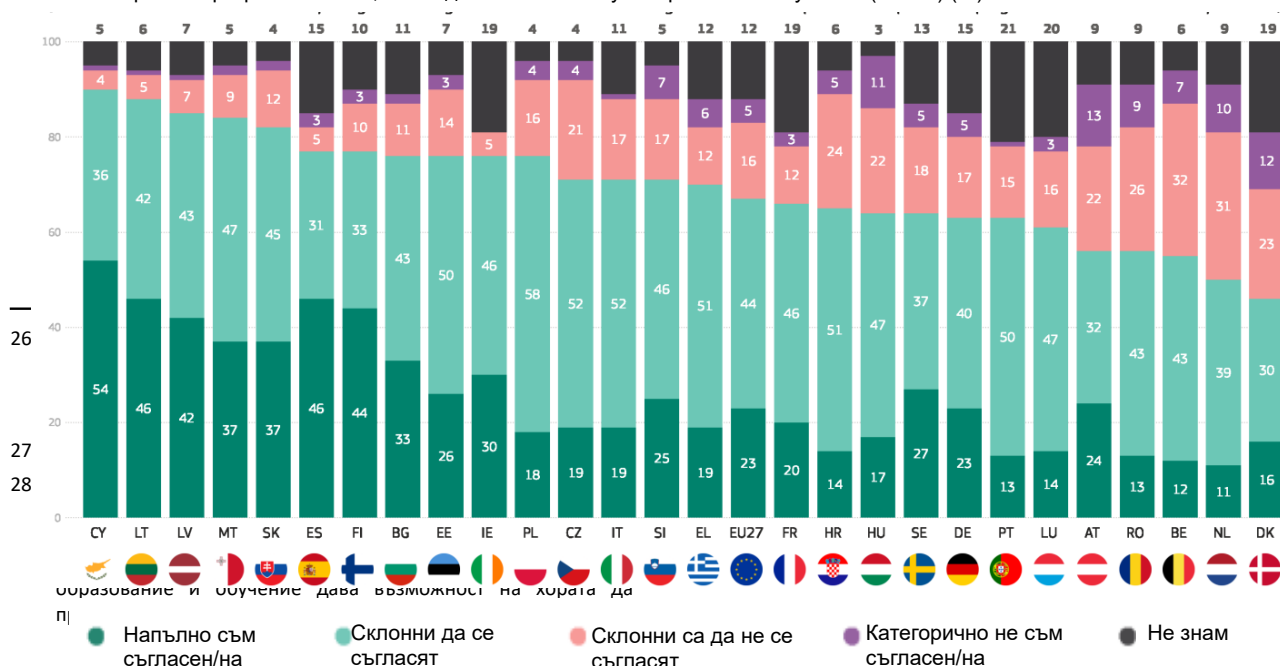
Резултатът, наблюдаван по този въпрос, е стабилен във времето. В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (ЕС-27) 68 % от респондентите заявяват, че ПОО дава възможност на хората да продължат университетското си образование след това.²⁸

В настоящото проучване най-малко половината от респондентите в 26 държави членки заявяват, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат в университетско обучение.

Мненията се различава държави членки, като съгласие са отчетени в К Латвия (85 %). Най-нис Дания (46 %), Нидерланди

QB7.4: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Хората, които завършват програми за IVET, могат да се запишат в университетско обучение (ЕС-27) (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат за университетско обучение, варира в зависимост от социално-демографските фактори, както следва.

- Респондентите, които възприемат ПОО положително, са по-склонни да вярват, че завършилите ПОО могат да се запишат в университетско обучение (74 % спрямо 57 % сред тези, които съобщават за отрицателни възприятия).
- Гледната точка, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат в университетско обучение, се поддържа от 75 % от респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация за възможностите за ПОО, в сравнение с 62 % от тези, които не го правят.
- Този възглед намалява умерено с нарастването на възрастта — от 71 % сред лицата на възраст 15—24 години на 64 % сред лицата на възраст 55 и повече години.
- По възраст в края на образованието мнението, че хората, които завършват програми за ПОО, могат да се запишат в университетско обучение, е най-разпространено сред респондентите, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години и на възраст между 16 и 19 години (69 %—68 %), като спада до 59 % сред тези, които са завършили образованието си на 15 или по-ранна възраст.
- Респондентите, които сами са посещавали професионално образование и обучение, също са по-склонни да се съгласят с това твърдение, отколкото тези, които не са го направили (71 % спрямо 65 %).
- Няма разлики по пол.

Б57.4 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Хората, които завършват програми за IVET, могат да се запишат в университетско обучение (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	67	21	12
Пол			
Мъж	67	21	12
Жена	67	20	13
Възраст			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Образование (края на)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Все още учи	71	20	9
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	68	22	10
Ръководители	68	22	10
Други бели яки	68	23	9
Работници, полагащи физически труд	70	20	10
Домашни помощници	66	19	15
Безработни	66	20	14
Пенсиониран	63	18	19
Ученици	72	20	8
Субективна урбанизация			
Селски район или село	66	20	14
Малък или среден град	66	22	12
Голям град	71	18	11
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	74	15	11
Отрицателно	57	33	10
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	71	19	10

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Не	65	21	14
----	----	----	----

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

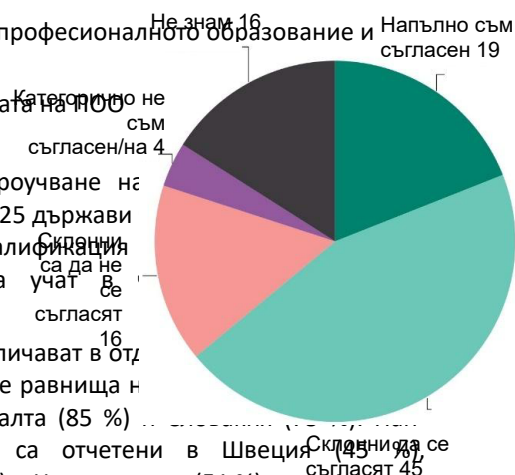
Около две трети от гражданите на ЕС смятат, че хората, които учат за квалификация в областта на ПОО, имат възможност да учат в чужбина като част от обучението си.

„Еразъм+“ подкрепя мобилността на учащите в областта на професионалното образование и обучение, като дава възможност на учащите се в ПОО да участват в периоди на учене или обучение в чужбина.²⁹ В целия Европейски съюз 64 % от респондентите заявяват, че хората, които учат за квалификация в областта на ПОО, имат възможности да учат в чужбина като част от обучението си, включително 19 %, които са напълно съгласни, и 45 %, които са склонни да се съгласят.³⁰ Като цяло 20% не са съгласни, а 16% не знаят.

Осъзнаването на възможностите за обучение в чужбина с квалификации в областта на ПОО се е увеличило с течение на времето. В проучването на Cedefop (EC-28) от 2016 г. 60 % от респондентите са съгласни, че хората в ПОО имат възможности да учат или работят в чужбина, 22 % не са съгласни, а 18 % не знаят³¹. В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (EC-27) въпрос с малко по-различна формулировка показва, че 43 % от респондентите считат, че ПОО предоставя възможности за учене в чужбина.³²

В настоящото проучване на респондентите в 25 държави които учат за квалификация са да се възможности да учат в обучението си.

Мненията се различават в от като най-високите равнища н Кипър (86 %), Малта (85 %) ниски равнища са отчетени в Швеция (45 %), Португалия (47 %) и Нидерландия (51 %).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

30 QB7.5. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Хората, които учат за квалификация за ПОО, имат възможност да учат в чужбина като част от обучението си.

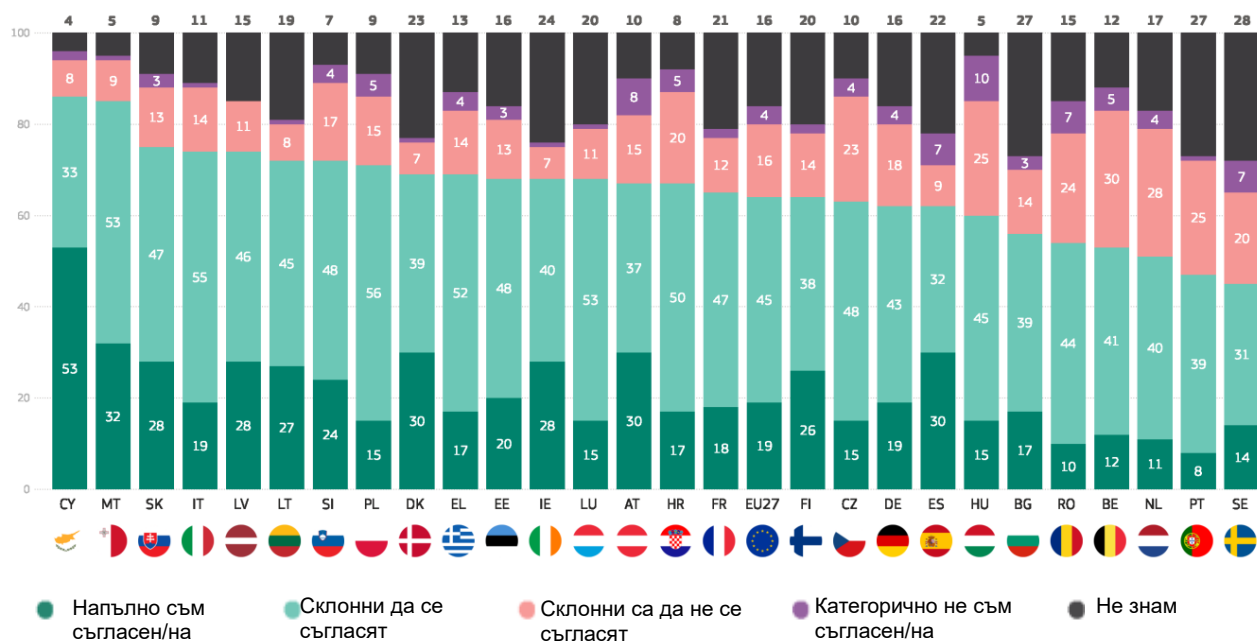
31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Формулировката на въпроса се различава от настоящата анкета, която е съсредоточена върху обучението в чужбина като част от ПОО, докато точката от 2016 г. обхваща обучение или работа в чужбина след ПОО. B19.2: „Следните твърдения са за това какво се случва след професионалното образование в гимназиалния етап на средното образование. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяка от тях? Професионалното образование в гимназиалния етап на средното образование предоставя възможности за учене или работа в чужбина“.

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Формулировката на въпроса се различава от настоящата анкета, използва термина „ПОО“, без да прави разлика между първоначално и продължаващо ПОО, и е отрицателно формулирана. QA10.5: „Моля, кажете ми до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения. Професионалното образование и обучение не предоставя възможности за обучение в чужбина“.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

QB7.5: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Лицата, които учат за квалификация за първоначално ПОО, имат възможност да учат в чужбина като част от обучението си (ЕС-27) (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че хората, които учат за квалификация за ПОО, имат възможности да учат в чужбина, варира в зависимост от социално-демографските фактори и нагласите, както следва.

■ Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, са повече

вероятно да вярват, че учащите в ПОО имат възможности да

следване в чужбина (71 % спрямо 52 % от тези, които съобщават за отрицателни резултати)

възприятия).

■ Респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, са по-склонни да се съгласят, че хората, които учат за квалификация за ПОО, имат възможности да учат в чужбина (72 %), отколкото тези, които смятат, че не го правят (56 %).

■ По възраст в края на образованието убеждението, че хората, които учат за квалификация за ПОО, имат възможности да учат в чужбина, е най-разпространено сред респондентите, завършили образование на възраст между 16 и 19 години (65 %) и на възраст 20 или повече години (64 %), като спада до 59 % сред лицата на възраст 15 или по-малко години. Тя е 62% сред тези, които все още учат.

■ Убеждението, че учащите в ПОО имат възможност да учат в чужбина, е малко по-разпространено сред респондентите, които биха препоръчали професионално средно образование (67 %), отколкото сред тези, които предпочитат общо средно образование (63 %).

■ По възраст има само незначителни разлики.

■ Няма разлики по пол.

ВБ7.5 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Лицата, които учат за квалификация за първоначално ПОО, имат възможност да учат в чужбина като част от обучението си (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	64	20	16
Пол			
Мъж	64	20	16
Жена	64	19	17
Възраст			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Образование (края на)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Все още учи	62	25	13
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	67	20	13
Ръководители	63	21	16
Други бели яки	65	21	14
Работници, полагащи физически труд	66	20	14
Домашни помощници	62	22	16
Безработни	60	20	20
Пенсиониран	62	15	23
Ученици	64	25	11
Субективна урбанизация			
Селски район или село	64	19	17
Малък или среден град	64	20	16
Голям град	64	20	16
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	71	15	14
Отрицателно	52	32	16
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	66	20	14

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Не	62	20	18
----	----	----	----

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

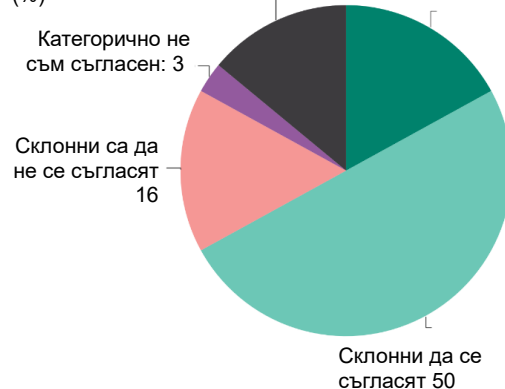
Две трети от гражданите на ЕС заявяват, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да предоставят на учащите необходимата подкрепа

В целия Европейски съюз 67 % от респондентите заявяват, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които може да се сблъскат с пречки в определени видове учебна среда, получават подкрепата, от която се нуждаят, за да завършат програмите, включително 17 %, които са напълно съгласни, и 50 %, които са склонни да се съгласят.³³ Около един на всеки пет (19%) не е съгласен, докато 14% не знаят.

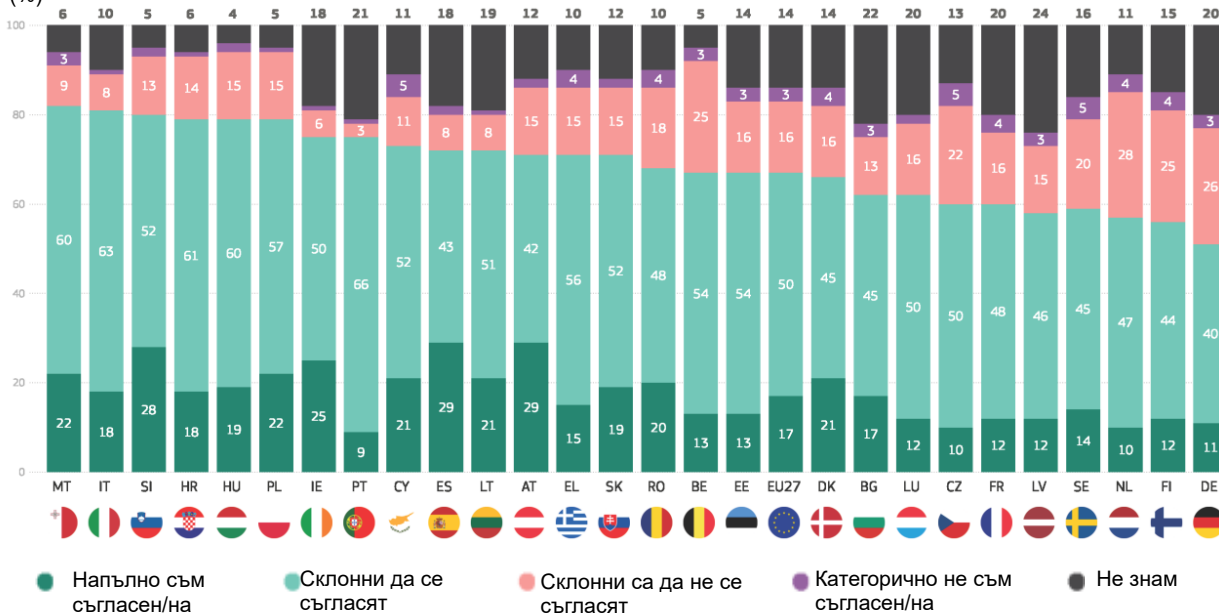
Във всички държави членки поне половината от респондентите са съгласни, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да предоставят на учащите необходимата подкрепа за завършване на програмите.

Мненията се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са отчетени в Малта (82 %), Италия (81 %) и Словения (80 %). Най-ниски равнища са отчетени в Германия (51 %), Финландия (56 %) и Нидерландия (57 %).

QB9.4: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Програмите за първоначално ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които могат да се сблъскат с пречки в определени видове учебна среда, получават подкрепата, от която се нуждаят, за да могат да завършат програмите (ЕС-27) (%)

QB9.4. Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: - Програмите за първоначално ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които могат да се сблъскат с пречки в някои видове учебни среди получават подкрепата, от която се нуждаят, за да могат да завършат програмите (%)

33 QB9.4. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които могат да се сблъскат с пречки в определени видове учебна среда, получават подкрепата, от която се нуждаят, за да могат да завършат програмите.

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, за да предоставят подкрепа на учащите, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да вярват, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи (72 % спрямо 58 % сред тези, които съобщават за отрицателни възприятия).
- По възраст съгласието, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи, леко намалява с възрастта: Той е 69 % сред респондентите на възраст 15—24 години в сравнение с 68 % сред тези на възраст 25—54 години и 63 % сред тези на възраст 55 и повече години.
- По възраст в края на образованието съгласието е малко по-разпространено сред респондентите, които са завършили образованието си на възраст между 16 и 19 години (67 %), и тези, които са завършили образованието си на възраст 20 години (66 %), отколкото сред тези, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години (64 %).
- Респондентите, които сами са посещавали ПОО, са малко по-склонни да се съгласят, че програмите за ПОО са достатъчно приобщаващи (68 %), отколкото тези, които не са посещавали ПОО (65 %).
- Съществуват незначителни разлики по пол.

ВБ9.4 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Програмите за първоначално ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които могат да се сблъскат с пречки в определени видове учебна среда, получават подкрепата, от която се нуждаят, за да могат да завършат програмите (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	67	19	14
Пол			
Мъж	67	19	14
Жена	66	19	15
Възраст			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Образование (края на)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Все още учи	66	23	11
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	69	19	12
Ръководители	66	20	14
Други бели яки	70	19	11
Работници, полагащи физически труд	69	19	12
Домашни помощници	67	16	17
Безработни	64	20	16
Пенсиониран	61	18	21
Ученици	66	25	9
Субективна урбанизация			
Селски район или село	65	19	16
Малък или среден град	66	19	15
Голям град	68	20	12
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	72	16	12
Отрицателно	58	28	14
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

средното образование)			
Да	68	20	12
Не	65	18	17

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

7. Препоръки на ПОО за младите хора

Половината от гражданите на ЕС биха препоръчали професионално средно образование на млад човек, който избира гимназиален етап на средното образование

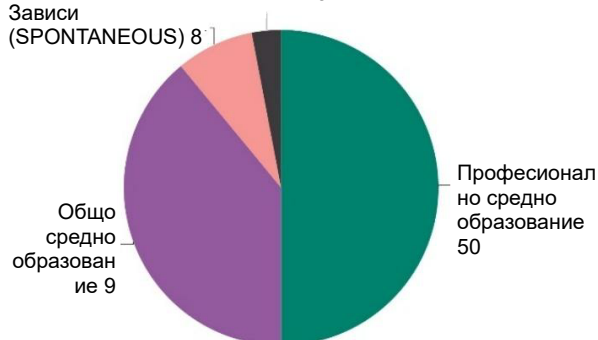
На въпроса какъв образователен път биха препоръчали на млад човек, който понастоящем взема решение за гимназиален етап на средното образование, 50 % от гражданите на ЕС биха препоръчали професионално средно образование, 39 % биха препоръчали общо средно образование, а 8 % спонтанно заявяват, че то зависи от конкретната ситуация.³⁴

Подкрепата за професионалното образование като път нараства с течение на времето. В проучването на Евробарометър от 2011 г. относно ПОО (EC-27) 32 % от респондентите заявяват, че биха препоръчали професионално обучение на млад човек, който завършва задължително образование, докато 34 % заявяват, че биха препоръчали общо средно или висше образование.³⁵

В настоящото проучване отговорите се различават в отделните държави членки. Професионалното средно

образование е най-вероятно да бъде препоръчано в Словения (70 %), Унгария (69 %) и България (68 %). Най-ниските равнища са отчетени в Португалия (28 %) и Белгия, Люксембург и Швеция (всички 30 %).

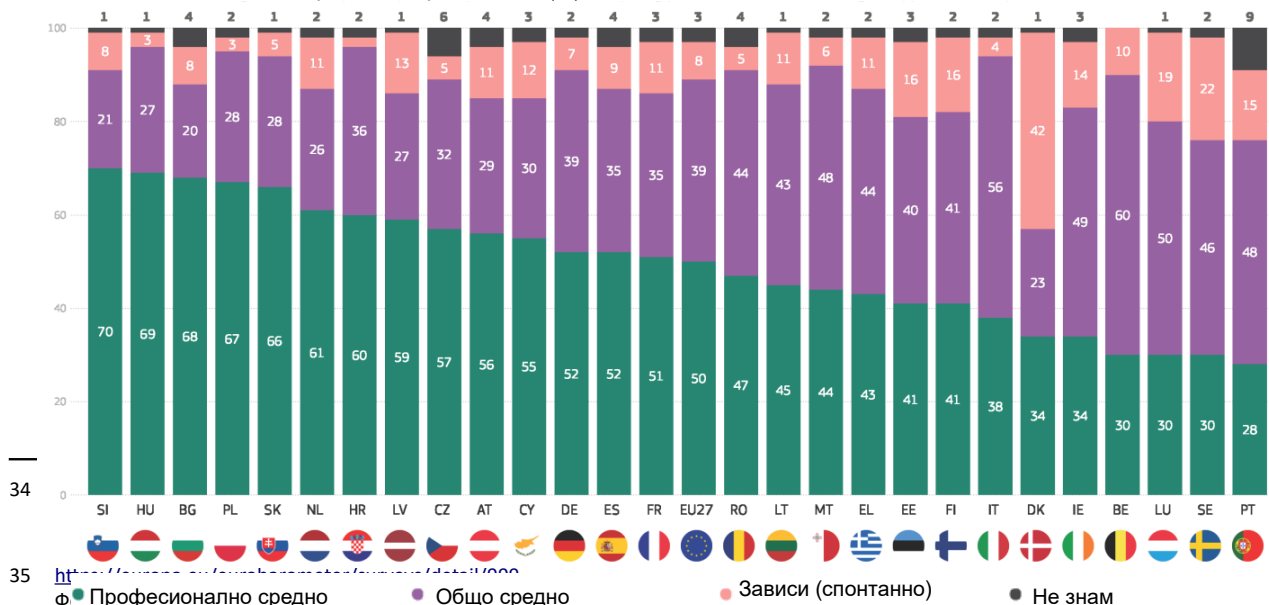
QB2: Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който понастоящем взема решение за гимназиален етап на средното образование? (EC-27) (%)

Общо средно образование е най-вероятно да бъде препоръчано в Белгия (60 %), Италия (56 %) и Люксембург (50 %). Най-ниски равнища са отчетени в България (20 %), Словения (21 %) и Дания (23 %).

Най-високият дял на респондентите, които спонтанно заявяват, че препоръката зависи от конкретната ситуация, е установен в Дания (42 %), следвана от Швеция (22 %) и Люксембург (19 %).

QB2. Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който сега решава за гимназиалния етап на средното образование? (%)

34 ф. Професионално средно образование
35 Общо средно образование
Зависи (спонтанно)
Не знам

анкета използва термина „ПОО“, без да прави разлика между първоначално и продължаващо ПОО, и съчетава общото средно и висше образование в един вариант за отговор, при който настоящата анкета ги разделя. ОК8: „В днешно време кое от следните бихте препоръчали на млад човек, който завършва задължително образование?“

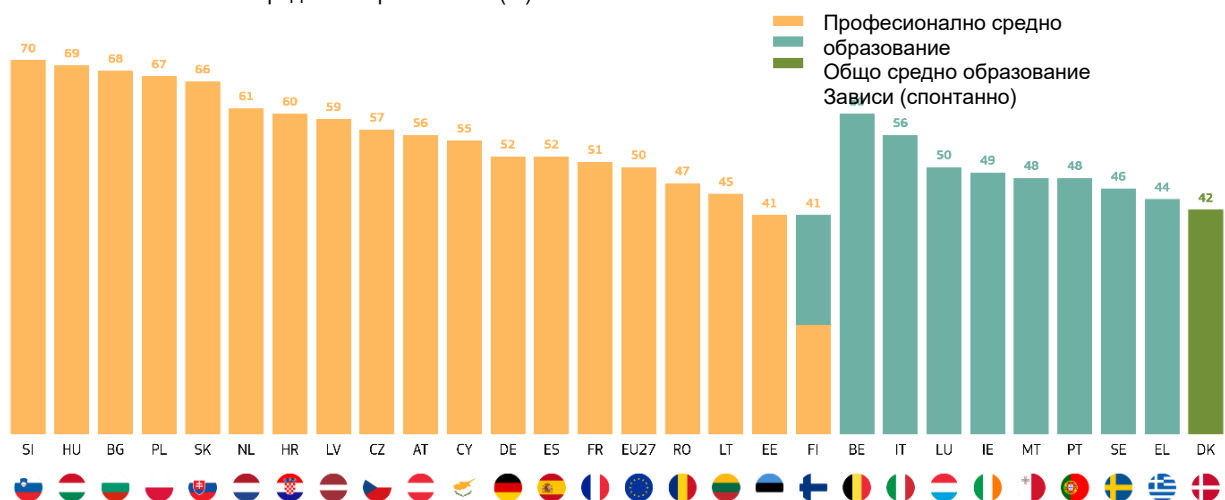
Що се отнася до първия избор по държави, професионалното средно образование е предпочитаната препоръка в 17 държави членки, като

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

варира от 70 % в Словения до 41 % в Естония. За разлика от тях, общото средно образование е предпочитаната препоръка в осем държави членки, начело с Белгия с 60 %, следвана от Италия (56 %), Люксембург (50 %) и Ирландия (49 %). Във Финландия е еднакво вероятно да се препоръчат двата пътя (и двата по 41%). По-специално Дания се отличава, като 42 % от респондентите заявяват, че „зависи“, което прави този отговор водещ в тази държава.

QB2: Кои от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който понастоящем взема решение за гимназиален етап на средното образование? (%)

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Когато разбием тези препоръки за гимназиалния етап на средното образование по социално-демографски фактори и фактори на нагласите, разликите се появяват, както следва.

- Ръчните работници (58 %) и домашните помощници и пенсионерите (55 %) са най-склонни да препоръчат професионално образование, докато учениците (32 %) са най-малко склонни да го направят.
- Респондентите в селските и градските райони показват различни предпочитания. Хората в селските райони или селата са по-склонни да предпочитат професионалното образование (55 %), отколкото жителите на големите градове (46 %).
- Респондентите, които са завършили образованието си на възраст между 16 и 19 години, най-често препоръчват професионалното обучение (58 %), следвани от тези, които са завършили образованието си на 15-годишна възраст или по-млади (50 %). Респондентите с по-висока образователна квалификация, т.е. тези, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са почти равномерно разделени между общото и професионалното средно образование (44 % спрямо 43 %).
- В препоръките за пътищата се очертава ясно разделение между поколенията. По-възрастните респонденти на възраст 55 и повече години (53 %) и на възраст 40—54 години (51 %) са по-склонни да препоръчат професионално образование, докато това предпочитание намалява сред по-младите респонденти, достигайки 39 % в групата на възраст 15—24 години.
- Препоръките се различават значително в зависимост от опита в областта на професионалното образование. Сред респондентите, които сами са участвали в ПОО, 59 % препоръчват професионално средно образование в сравнение с 42 % от тези без опит в ПОО.
- Вярванията относно резултатите в областта на заетостта също оказват влияние върху препоръките, като тези, които смятат, че ПОО води до добри резултати в областта на професионалното образование и обучение, са по-склонни да препоръчат варианта за професионално обучение (54 % спрямо 44 %).
- Мненията относно качеството на ПОО показват подобна разлика. Респондентите, които имат

положително мнение за качеството на ПОО, са по-склонни да препоръчат професионално образование, отколкото тези, които не го правят (53 % спрямо 46 %).

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

средното образование)				
Да	33	59	7	1
Не	44	42	10	4

QB2 Кои от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който сега взема решение за гимназиален етап на средното образование? (% от ЕС)	Общо средно образование	Професионално средно образование	Зависи (спонтанно)	Не знам
ЕС-27	39	50	8	3
Пол				
Мъж	37	53	7	3
Жена	40	47	10	3
Възраст				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Образование (края на)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Все още учи	61	30	8	1
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	40	48	10	2
Ръководители	48	40	10	2
Други бели яки	44	48	6	2
Работници, полагащи физически труд	33	58	7	2
Домашни помощници	33	55	7	5
Безработни	32	54	11	3
Пенсиониран	31	55	10	4
Ученици	60	32	7	1
Субективна урбанизация				
Селски район или село	32	55	9	4
Малък или среден град	41	49	8	2
Голям град	43	46	8	3
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)				
Положително	38	53	7	2
Отрицателно	43	46	9	2
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на				

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност (SPONTANEOUS) 10 обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на П

Повече от половината граждани на ЕС биха препоръчали висше професионално образование и обучение на млад човек, завършващ гимназиален етап на средното образование

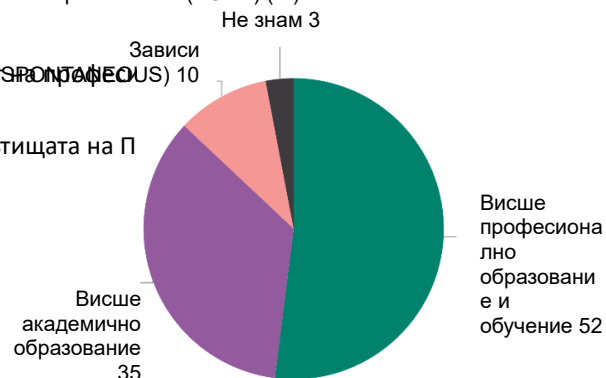
На въпроса каква образователна пътека биха препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование, 52 % от гражданите на ЕС биха препоръчали висше професионално образование и обучение, 35 % биха препоръчали висше академично образование, а 10 % от респондентите спонтанно заявяват, че това зависи от конкретната ситуация.³⁶

Препоръките се различават в отделните държави членки. Респондентите е най-вероятно да препоръчат висше професионално образование и обучение в Словения (73 %), Нидерландия (64 %) и Латвия (63 %). Най-ниските равнища са отчетени в Португалия (27 %), Люксембург (30 %) и Дания (37 %).

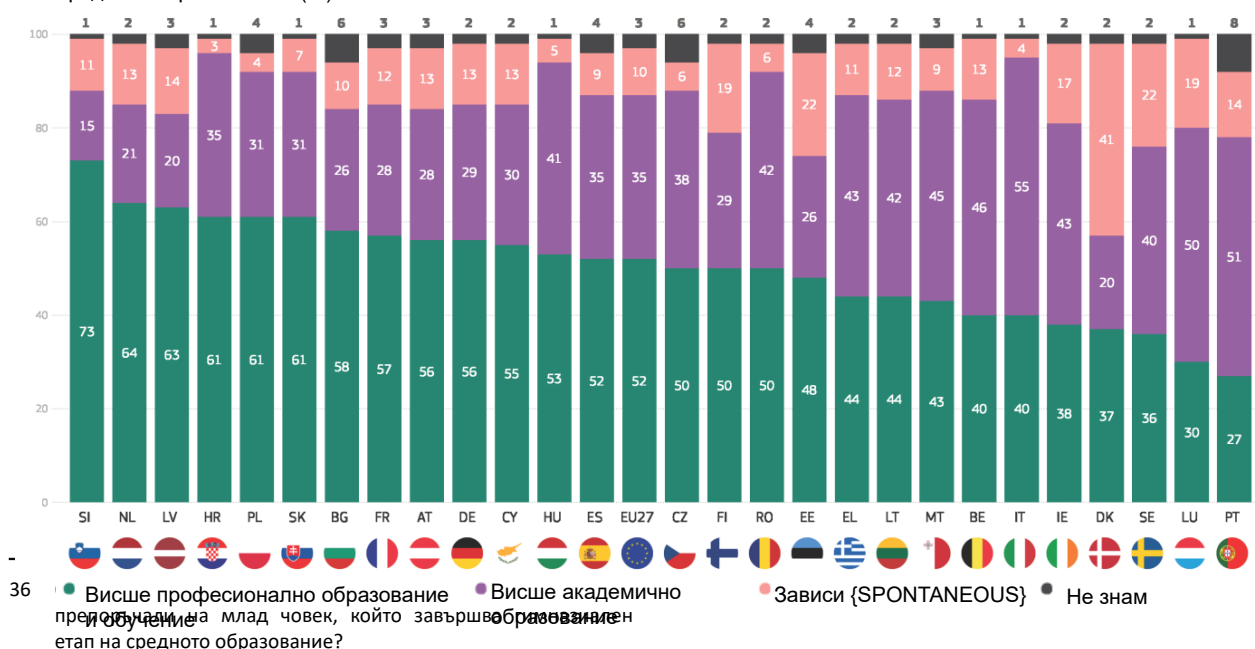
Висше академично образование е най-вероятно да бъде препоръчано в Италия (55 %), Португалия (51 %) и Люксембург (50 %). Най-ниските равнища са отчетени в Словения (15 %) и Дания и Латвия (и двете по 20 %).

Голям дял от респондентите спонтанно заявяват, че препоръката ще зависи от индивидуалното положение в Дания (41 %), следвана от Швеция и Естония (по 22 %) и Финландия и Люксембург (и двете по 19 %).

QB3: Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование? (EC-27) (%)

QB3: Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование? (%)

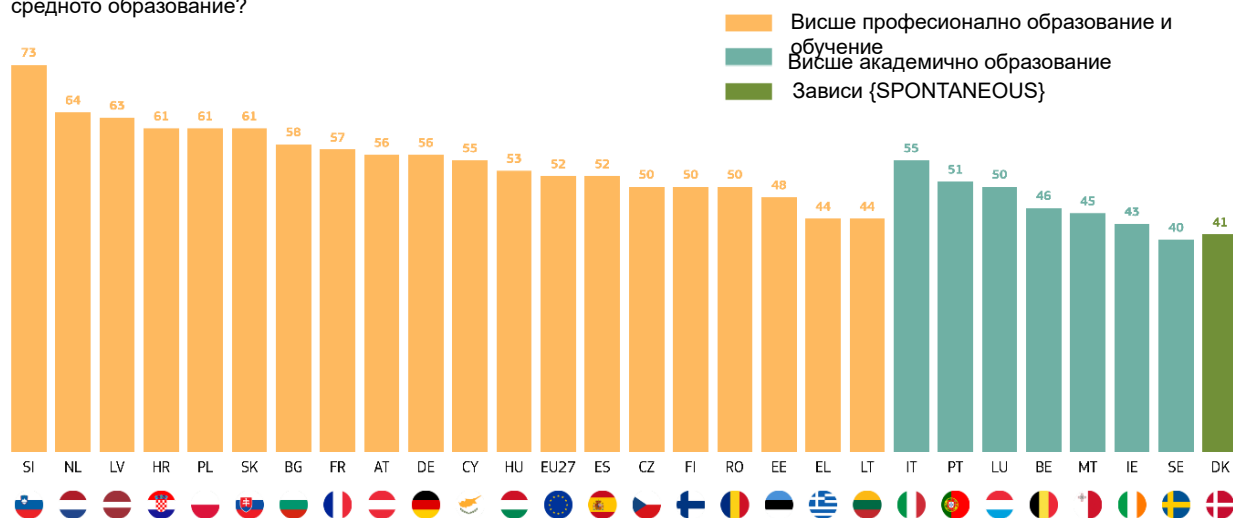

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Висшето професионално образование и обучение е предпочитаната препоръка в 19 държави членки, варираща от 73 % в Словения до 44 % в Литва. За разлика от това, висшето академично образование е предпочитаната препоръка в седем държави членки, начело с Италия с 55 %, следвана от Португалия (51 %), Люксембург (50 %) и Белгия (46 %). Дания е единствената държава, в която най-често отговорът е „зависи“ (41 %).

QB3. Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование?

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Когато разбием тези препоръки за пътя на висшето образование по социално-демографски фактори и фактори на нагласите, разликите се появяват, както следва.

■ Тези, които сами са посещавали ПОО, са най-склонни от всички социално-демографски категории да препоръчат висше професионално образование (61 %) в сравнение с 43 % сред тези, които не са посещавали ПОО.

■ Съществуват големи разлики между професионалните групи. Работниците, полагащи физически труд, показват най-силна подкрепа за висшето професионално образование (60 %), докато студентите показват най-ниска подкрепа (37 %). Мениджърите също отчитат относително ниска подкрепа (43%) и е малко по-вероятно да препоръчат академично образование (44%).

■ В препоръките за пътищата се очертава ясно разделение между поколенията. По-възрастните респонденти са най-склонни да препоръчат висше професионално образование — 54 % сред лицата на възраст 55 и повече години и 53—51 % сред групите на средна възраст (40—54 години и 25—39 години), но този процент спада до 41 % сред най-младите респонденти на възраст 15—24 години.

■ Хората в селските райони или селата показват най-силна подкрепа за висшето професионално образование (54 %) в сравнение с жителите на големите градове (49 %).

■ Мъжете показват по-голямо предпочитание към висшето професионално образование и обучение (55 %), отколкото жените (48 %).

■ Възприятието за ПОО оказва слабо въздействие върху резултата от този въпрос. Респондентите, които смятат, че ПОО има положителен имидж, са само малко по-склонни да препоръчат висше професионално образование, отколкото тези, които имат отрицателен имидж (54 % спрямо 50 %).

QB3 Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование? (% от ЕС)

	Висше академично образование	Висше професионално образование и обучение	Зависи {SPONTANEOUS}	Не знам
ЕС-27	35	52	10	3
Пол				
Мъж	34	55	8	3
Жена	37	48	12	3
Възраст				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Образование (края на)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Все още учи	55	34	9	2
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заето лице	39	48	11	2
Ръководители	44	43	12	1
Други бели яки	42	48	8	2
Работници, полагащи физически труд	30	60	8	2
Домашни помощници	33	53	9	5
Безработни	30	56	11	3
Пенсиониран	27	56	12	5
Ученици	53	37	9	1
Субективна урбанизация				
Селски район или село	30	54	12	4
Малък или среден град	37	52	9	2
Голям град	40	49	9	2
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)				
Положително	35	54	9	2
Отрицателно	38	50	10	2
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)				

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

II. Обществени възприятия за качеството и пътищата на ПОО

Да	29	61	9	1
Не	42	43	11	4

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

1. Сравнителен образ на ПОО спрямо общото образование

Три четвърти от гражданите на ЕС заявяват, че общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от ПОО в тяхната страна

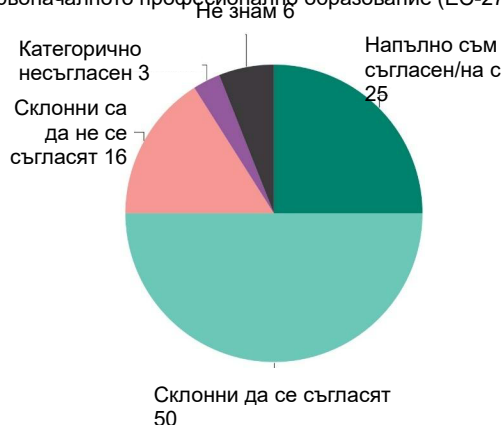
В Европейския съюз 75 % от респондентите заявяват, че общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от ПОО в тяхната държава, включително 25 %, които са напълно съгласни, и 50 %, които са склонни да се съгласят.³⁷ Един на всеки пет (19%) не е съгласен, докато 6% не знаят.

Тези резултати са стабилни в сравнение с наблюдаваните през 2016 г. Проучването на Cedefop (ЕС-28) от 2016 г. установи, че 74 % са съгласни, че общото образование има по-положителен имидж от професионалното образование.³⁸

В настоящото проучване мнозинството от респондентите във всички държави членки смятат, че общото образование има по-положителен имидж от ПОО в тяхната страна. Резултатите обаче се

различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие с това твърдение са отчетени в Швеция (91 %), Дания и Финландия (по 88 %) и Кипър (85 %). Най-ниските равнища са отчетени в

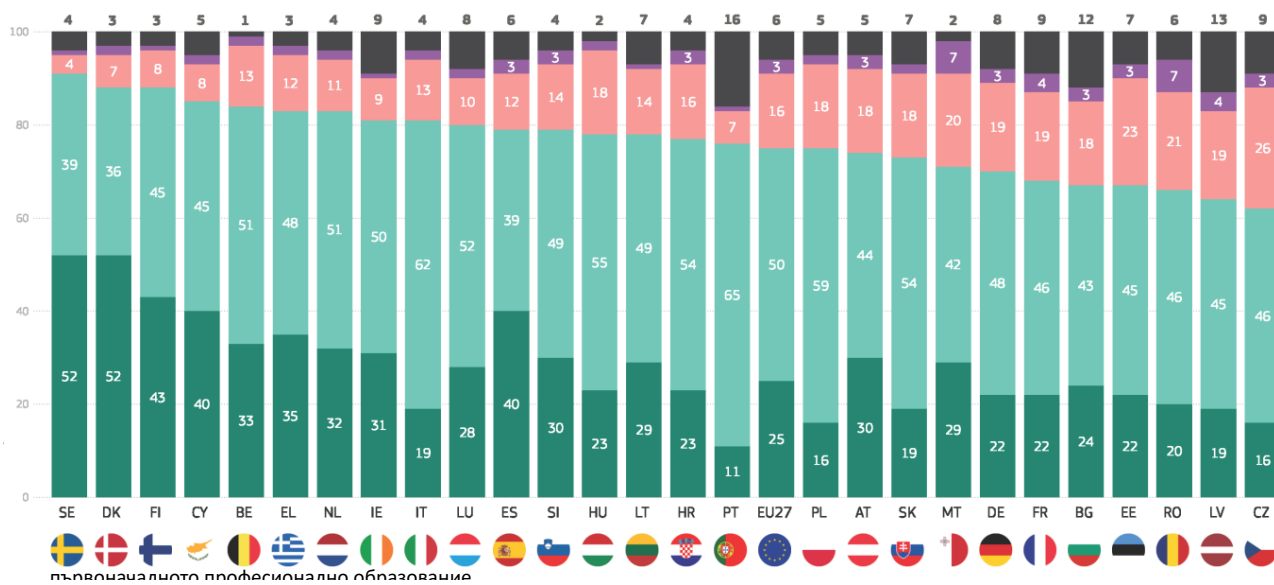
QB9.3: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - В (НАШАТА ДЪРЖАВА) общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от първоначалното професионално образование (ЕС-27) (%)

Чехия (62 %), Латвия (64 %) и Румъния (66 %).

В 17 държави членки най-малко три четвърти от

QB9.3. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - В (НАШАТА ДЪРЖАВА) общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж на човека в първоначалното професионално образование (%)

38 ● Напълно съм съгласен/на ● Склонни да се съгласят ● Склонни са да не се съгласят ● Категорично не съм съгласен/на ● Не знам

Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Формулировката на въпроса се различава от настоящата анкета. Въпрос 21.3: „До каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения? — Във Вашата страна общото образование има по-положителен имидж от професионалното образование“.

респондентите заявяват, че общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от ПОО в тяхната държава.

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Степента, в която респондентите са съгласни, че общото гимназиално образование има по-положителен имидж от ПОО, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

■ Съществуват някои забележими разлики между социално-професионалните категории: 83 % от учениците смятат, че общото гимназиално образование има по-положителен имидж от ПОО в сравнение със 71 % от домашните помощници.

■ По възраст в края на образованието респондентите, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са най-склонни да се съгласят (79 %) в сравнение със 73 % сред тези, които са завършили между 16 и 19 години, и 68 % сред тези, които са завършили образованието си на възраст 15 или по-малко години.

■ Респондентите на възраст 15—24 години също са най-склонни да вярват, че общото средно образование има по-положителен имидж (79 %) в сравнение със 72 % от лицата на възраст 55 и повече години.

■ Респондентите, които са наясно с последиците от активното насочване на учениците в определени (често свързани с пола) посоки и въздействието на стигматизирането в образованието, са много по-склонни да се съгласят, че общото средно образование има по-положителен имидж от ПОО. Този модел е най-очевиден сред тези, които вярват: че жените са насочени към общото образование, дори ако се интересуват от технически предмети (81% срещу 64%) ; че учителите не се справят по подходящ начин с предубежденията по отношение на пола (82 % спрямо 70 %); че семействата, връстниците и социалните медии засилват стереотипите (81% спрямо 65%); и че мъжете в областта на ПОО, полагащи грижи, са изправени пред стигма (82 % спрямо 69 %).

■ Респондентите, които биха препоръчали общо средно образование, са по-склонни да се съгласят, че то има по-положителен имидж от ПОО (82 %) в сравнение с тези, които биха препоръчали професионално образование (72 %).

■ Това мнение е по-разпространено сред респондентите, които цитират насоки от учители или училищни съветници (80 % спрямо 73 %) или слаби резултати в училище като фактори, влияещи върху избора на ПОО (80 % спрямо 73 %). По-малки са пропуските по отношение на съветите от родителите (77 % спрямо 74 %) и необходимостта от бързо печелене на пари (76 % спрямо 74 %). Въздействието

на социалните медии върху избора на ПОО изглежда не се отразява на този резултат (75 % и в двете групи).

■ Няма разлики по пол или по предварително посещаемост на ПОО.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Не 76 17 7

ВБ9.3 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: В (НАШАТА ДЪРЖАВА) общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от първоначалното професионално образование (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	75	19	6
Пол			
Мъж	75	19	6
Жена	75	19	6
Възраст			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Образование (края на)			
<=15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Все още учи	81	15	4
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	76	19	5
Ръководители	79	17	4
Други бели яки	78	17	5
Работници, полагащи физически труд	73	22	5
Домашни помощници	71	23	6
Безработни	75	18	7
Пенсиониран	72	18	10
Ученици	83	14	3
Субективна урбанизация			
Селски район или село	71	21	8
Малък или среден град	75	19	6
Голям град	79	16	5
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	76	19	5
Отрицателно	78	19	3
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	75	20	5

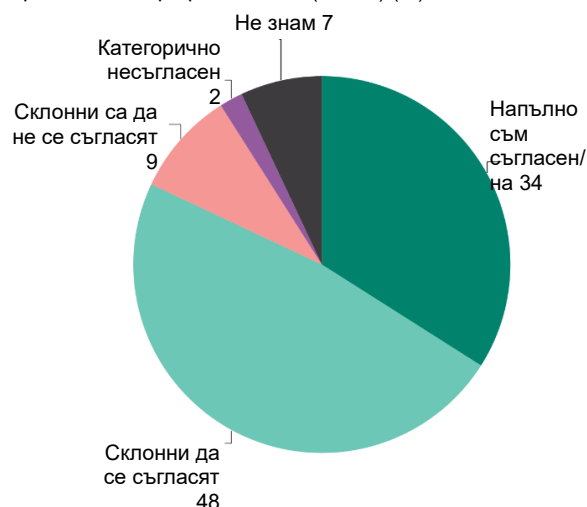
III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

По-голямата част от гражданите на ЕС заявяват, че студентите с по-високи академични резултати често се насърчават да следват общо образование, а не ПОО.

В целия Европейски съюз 82 % смятат, че студентите с по-високи академични резултати често се насърчават, на гимназиалния етап на средното образование, да следват общо образование, а не ПОО.³⁹ Около един на всеки десет респонденти не е съгласен (11 %), докато 7 % не знаят.

Становищата се различават в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Швеция (93 %), Гърция (91 %) и Дания (90 %). Въпреки това съгласието е широко разпространено дори в държавите с най-ниски равнища на съгласие: Чехия (69 %), България (71 %) и Румъния (73 %).

QB 9.2: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Студентите с по-високи академични резултати често се насърчават на гимназиалния етап на средното образование да следват общо образование, а не първоначално професионално (ЕС-27) (%)

³⁹ QB9.2. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Студентите с по-високи академични резултати често се насърчават на гимназиалния етап на средното образование да следват общо образование, а не първоначално професионално.

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Степента, в която респондентите са съгласни, че студентите с по-високи академични резултати често се насърчават да следват общо образование, а не ПОО, варира в зависимост от социално-демографските фактори и нагласите, както следва.

- Респондентите, които все още учат, и тези, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, най-вероятно са съгласни, че студентите с по-високи академични резултати често се насърчават да следват общо образование, а не ПОО (87 %—86 %). Тази цифра е 76 % сред завършилите образование на възраст 15 години или по-млади.
- Съществуват някои разлики между социално-професионалните категории: ръководителите (88 %) и студентите (87 %) са по-склонни от другите професионални категории (79—84 %) да се съгласят с това твърдение.
- Респондентите на възраст 15—24 години и 25—39 години (84—85 %) са най-склонни да вярват, че студентите с по-високи академични постижения се насърчават да участват в общото образование. Тази цифра пада до 80% сред хората на възраст 55 и повече години.
- Съгласието с това твърдение е по-високо сред тези, които виждат ориентирането на учителите и необходимостта от бързо печелене на пари като важни фактори при избора на ПОО (съответно 87 % спрямо 81 % и 86 % спрямо 79 %). Въздействието на социалните медии върху избора на ПОО изглежда не засяга равнищата на съгласие (83 % и в двете групи).
- Респондентите, които считат, че слабите оценки — друг аспект на резултатите в училище — са фактор, влияещ върху избора на ПОО, са малко по-склонни да се съгласят с твърдението (87 %), отколкото тези, които не го правят (81 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ9.2 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Студентите с по-високи академични резултати често се насърчават, на гимназиалния етап на средното образование, да следват общо образование, а не първоначално професионално (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	82	11	7
Пол			
Мъж	81	12	7
Жена	83	11	6
Възраст			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Образование (края на)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Все още учи	87	11	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	83	11	6
Ръководители	88	8	4
Други бели яки	84	11	5
Работници, полагащи физически труд	81	13	6
Домашни помощници	79	14	7
Безработни	79	13	8
Пенсиониран	80	10	10
Ученици	87	11	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	80	12	8
Малък или среден град	83	11	6
Голям град	85	9	6
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	85	10	5
Отрицателно	82	13	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Да	84	11	5
Не	82	10	8

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

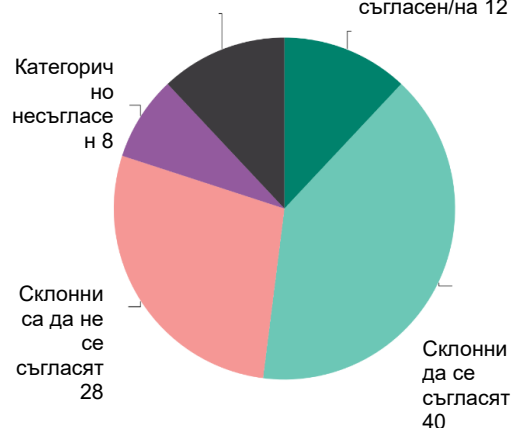
Малко над половината от гражданите на ЕС заявяват, че като цяло е по-лесно да се учи за квалификация в гимназиалния етап на средното образование, отколкото в ПОО.

В целия Европейски съюз 52 % от респондентите заявяват, че като цяло е по-лесно да се учи за квалификация в гимназиалния етап на общото средно образование, отколкото в ПОО, включително 12 %, които са напълно съгласни, и 40 %, които са склонни да се съгласят.⁴⁰ Общо 36% не са съгласни, а 12% не знаят. Това представлява очевиден парадокс, тъй като мнозинството от респондентите също смятат, че студентите с по-високи академични резултати се насърчават да следват общообразователния път.

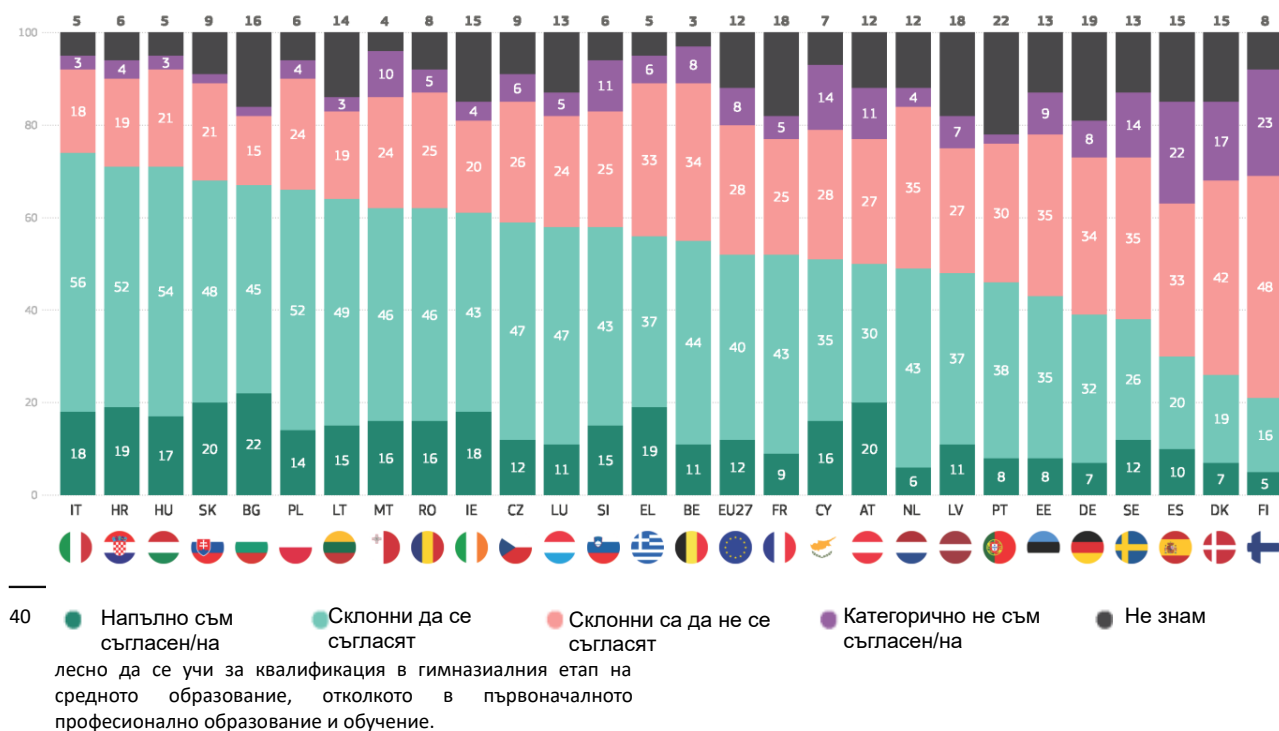
В 18 държави членки най-малко половината от респондентите заявяват, че като цяло е по-лесно да се учи за квалификация в гимназиалния етап на общото средно образование, отколкото в ПОО.

Мненията се различават значително в отделните държави членки, като най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Италия (74 %), Хърватия и Унгария (по 71 %) и Словакия (68 %), а най-ниските — във Финландия (21 %), Дания (26 %) и Испания (30 %).

ВБ 9.1: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - По принцип е по-лесно да се учи за придобиване на квалификация в общия гимназиален етап на средното образование, отколкото в първоначалното професионално образование и обучение (ЕС-27) (%)

КБ 9.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - По принцип е по-лесно да се учи за придобиване на квалификация в гимназиалния етап на общото средно образование, отколкото в първоначалното професионално образование и обучение (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Степента, в която респондентите са съгласни, че като цяло е по-лесно да се учи за квалификация в общото образование, отколкото в ПОО, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Сред респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина, 57 % са на това мнение в сравнение с 46 % от тези, които съобщават за отрицателни възприятия в своята държава.
- Респондентите, които имат свързани с пола възгледи за НТИМ в ПОО, са по-склонни да се съгласят, че е по-лесно да учат за квалификация в общото средно образование. Това включва и тези, които: счита, че областите, свързани с НТИМ, са по-подходящи за мъжете (62 % спрямо 41 %); мислят, че жените получават по-малко насърчение да участват в области на ПОО, свързани с НТИМ (57% спрямо 46%) ; счита, че учителите и съветниците не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола (64 % спрямо 43 %); мислят, че мъжете в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) са изправени пред стигма (62% спрямо 43%) ; и вярват, че жените са насочени към общото образование, въпреки интереса към техническите предмети (58% срещу 43%). По-малки разлики се наблюдават сред респондентите, които смятат, че мъжете с ниски академични постижения са изправени пред натиск да изберат ПОО (57 % спрямо 47 %) и които смятат, че свързаните с пола стереотипи се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии (57 % спрямо 51 %).
- Съществуват някои разлики между социално-професионалните категории, като 59 % от домашните помощници считат, че квалификацията в общия гимназиален етап на средното образование е по-лесна за обучение, отколкото ПОО, в сравнение с 43 % от безработните респонденти.
- По възраст в края на образованието това мнение е 54 % сред завършилите на възраст между 16 и 19 години, в сравнение с 53 % сред тези, които все още учат, и 51 % сред завършилите на възраст 15 или по-малко години. Тези, които продължават образованието си след 20-годишна възраст, отчитат най-нисък дял от 49%.
- Няма разлики по пол, възраст или предишен опит в ПОО.

ВБ9.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Като цяло е по-лесно да се учи за придобиване на квалификация в гимназиалния етап на средното образование, отколкото в първоначалното професионално образование и обучение (% от ЕС).

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	52	36	12
Пол			
Мъж	52	36	12
Жена	52	35	13
Възраст			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Образование (края на)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Все още учи	53	38	9
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	51	40	9
Ръководители	48	41	11
Други бели яки	56	35	9
Работници, полагащи физически труд	54	36	10
Домашни помощници	59	29	12
Безработни	43	42	15
Пенсиониран	51	30	19
Ученици	52	40	8
Субективна урбанизация			
Селски район или село	49	36	15
Малък или среден град	54	34	12
Голям град	52	37	11
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	57	33	10
Отрицателно	46	44	10
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Да	53	36	11
Не	52	35	13

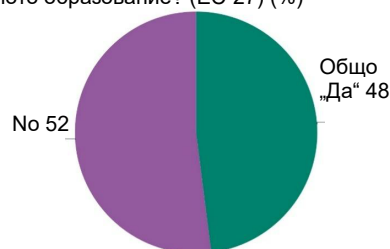
2. Опитът с ПОО влияе върху избора на ПОО

Почти половината от гражданите на ЕС имат опит в ПОО

Почти половината от гражданите на ЕС (48 %) са участвали в ПОО в миналото, понастоящем или и в двете. По-голямата част от тези респонденти са участвали в ПОО в миналото (41 %), докато понастоящем това се прави от 5 %, а 2 % са участвали както в миналото, така и в момента. Малко над половината от гражданите на ЕС (52 %) никога не са участвали в ПОО.⁴¹

Според европейското проучване на общественото мнение на Cedefop относно професионалното образование и обучение (2016 г.)⁴² 40 % са следвали курс за гимназиален етап на средното професионално образование, а 59 % — общ курс. Тези данни отразяват ЕС-28 по това време, но въпреки това предоставят база, спрямо която да се сравнят резултатите за 2025 г. (ЕС-27), които показват по-голям дял с опита в професионалното образование.⁴³

QB1: Взимали ли сте някога, в миналото или понастоящем, първоначално професионално образование и обучение на гимназиален етап на средното образование? (ЕС-27) (%)

41 QB1. Взимали ли сте някога, в миналото или понастоящем, първоначално професионално образование и обучение на гимназиален етап на средното образование?

42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

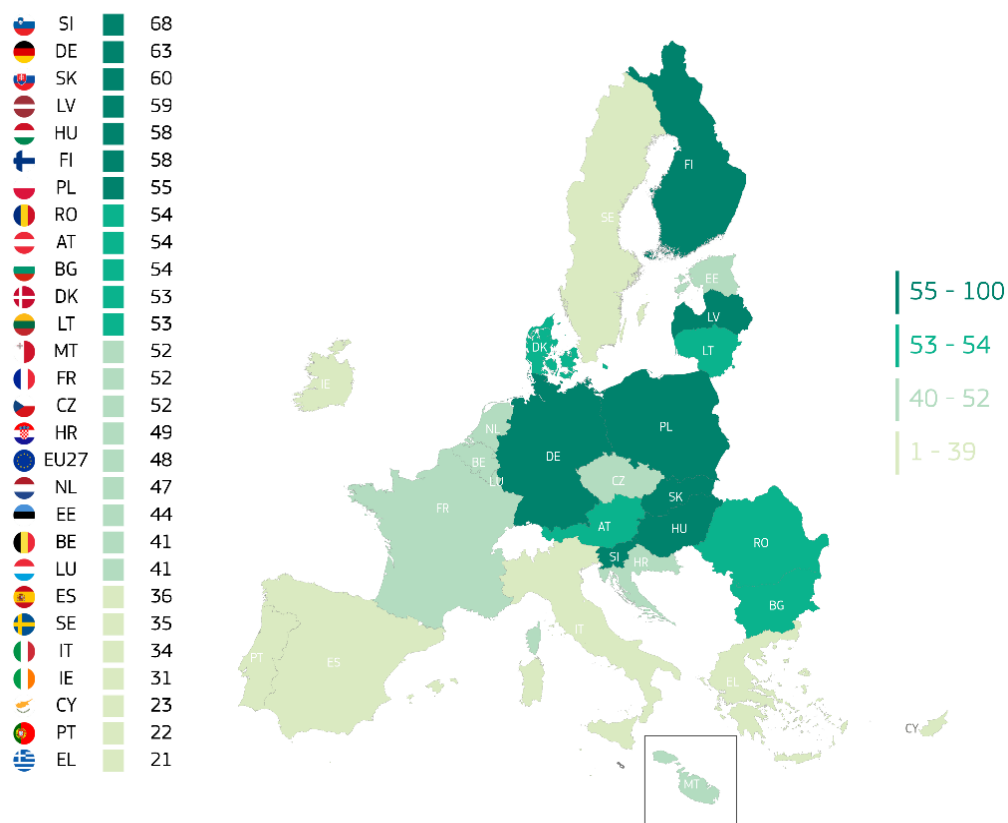
43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Равнищата на участие се различават значително в отделните държави членки. Най-високите равнища са регистрирани в Словения (68 %), Германия (63 %) и Словакия (60 %), докато най-ниските равнища са регистрирани в Гърция (21 %), Португалия (22 %) и Кипър (23 %). В 15 държави членки най-малко половината от респондентите са преминали ПОО.

QB1: Вземали ли сте някога, в миналото или понастоящем, първоначално професионално образование и обучение на гимназиален етап на средното образование? - Общо „Да“ (ЕС-27) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Социално-демографската и свързаната с нагласите разбивка на участието в ПОО показва следното:

■ Участието е най-високо сред завършилите образование на възраст между 16 и 19 години (54 %), следвани от завършилите на 20-годишна възраст или по-късно (51 %). Лицата, завършили образование на възраст 15 години или по-млади, отбелязват значително по-ниско равнище на участие (19 %).

■ Моделите на урбанизация показват, че респондентите в селските райони или селата отчитат по-висок процент на участие (52 %) от тези в големите градове (43 %).

■ Участието е 53 % сред респондентите на възраст 25—39 години и 52 % сред тези на възраст 40—54 години в сравнение с 44 % сред тези на възраст 55 и повече години. За най-младата възрастова група (15—24 години) този процент е 46 %.

■ Съществуват някои разлики между социално-професионалните категории, като работниците, полагащи физически труд, отчитат най-висок процент на участие (55 %), следвани отблизо от самостоятелно заетите лица (52 %), другите „бели якички“ (50 %) и ръководителите (48 %).

■ Участието в ПОО е малко по-високо сред мъжете (50 %), отколкото сред жените (46 %).

■ Участието е по-високо сред респондентите, които заявяват, че ПОО се разглежда в положителна светлина в тяхната държава⁴⁴ (52 %), отколкото сред тези, които съобщават за отрицателно възприятие (42 %).

QB1 В миналото или понастоящем посещавали ли сте първоначално професионално образование и обучение на гимназиален етап на средното образование? (% от ЕС)

	Общо „Да“	Не	Не знам
ЕС-27	48	52	0
Пол			
Мъж	50	50	0
Жена	46	54	0
Възраст			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Образование (края на)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Все още учи	41	59	0
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	52	48	0
Ръководители	48	52	0
Други бели яки	50	50	0
Работници, полагащи физически труд	55	45	0
Домашни помощници	34	66	0
Безработни	44	56	0
Пенсиониран	45	55	0
Ученици	42	58	0
Субективна урбанизация			
Селски район или село	52	48	0
Малък или среден град	49	51	0
Голям град	43	57	0
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	52	48	0
Отрицателно	42	58	0

44 Това се основава на въпроса: Как смятате, че се разглежда първоначалното професионално образование и обучение в (НАШАТА ДЪРЖАВА)?

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Необходимостта от намиране на работа и печелене на пари възможно най-скоро се счита за основния фактор, влияещ върху избора на ПОО от страна на младите хора.

Запитани за основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време, повече от половината граждани на ЕС (53 %) посочват необходимостта или желанието да имат работа и да печелят пари възможно най-скоро.⁴⁵ По-специално, всеки пети (21%) също посочва желанието си да стане предприемач или самостоятелно заето лице. Отвъд тези два фактора отговорите следват низходящ ред: съвети от родители или други членове на семейството (35 %), насоки от учители или училищни съветници (28 %), слаби резултати или оценки в училище (28 %), правене на това, което повечето хора около тях правят (24 %), възприеман престиж или социален статус на пътя на

QB4. Кой според Вас са основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (ЕС-27) (%)

ПОО (16 %) и влияние от социалните медии или онлайн съдържание (14 %).

⁴⁵ QB4. Кой според Вас са основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време? (МАКС. 3 ОТГОВОРА)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

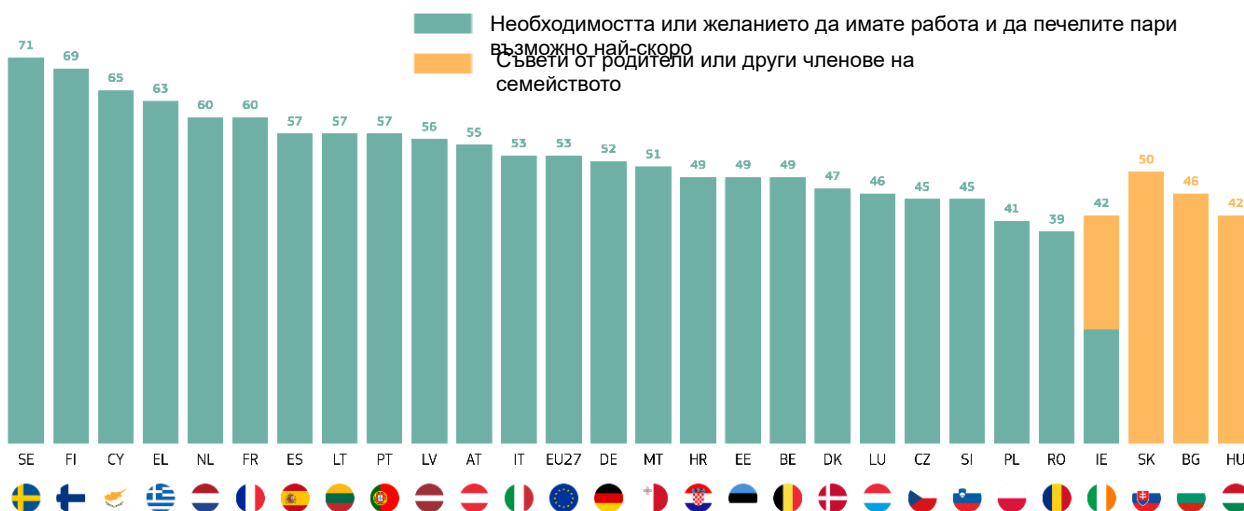
III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Възприятията за факторите, влияещи върху избора на младите хора, се различават в отделните държави членки. Необходимостта или желанието да се намери работа и да се печелят пари възможно най-скоро се посочва най-често в Швеция (71 %), Финландия (69 %), Кипър (65 %) и Гърция (63 %), а най-рядко се споменава в Унгария (38 %), Румъния (39 %), Полша (41 %) и България и Словакия (по 42 %).

Съвети от родители или други членове на семейството се цитират най-често в Словакия (50 %), България (46 %), Австрия (44 %) и Унгария (42 %), и най-рядко в Полша (25 %), Португалия (27 %) и Латвия и Финландия (по 28 %). В Ирландия необходимостта или желанието за работа и печелене на пари възможно най-скоро, както и съветите от родители или други членове на семейството, са посочени като най-важните фактори (и двата по 42%).

Фактори, влияещи върху избора на ПОО пред общото образование: най-висок отговор на член на ЕП

QB4: Кои според Вас са основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Насоките от учители или училищни съветници се цитират най-често в Италия (37 %), Дания (35 %) и Гърция и Словакия (по 33 %), докато най-рядко се споменават в Латвия (13 %), Литва (15 %), Финландия (17 %) и Полша (18 %).

Слабите резултати или оценки в училище се посочват най-често в Гърция (51 %), Литва (46 %), Швеция (45 %) и Белгия и Кипър (по 41 %), и най-рядко в Нидерландия и България (по 14 %), Словакия (20 %) и Хърватия и Малта (по 21 %).

Това, което правят повечето хора около тях, се посочва най-често във Финландия (40 %), Нидерландия (39 %), Австрия (36 %) и България и Словакия (по 35 %), докато най-рядко се споменава в Люксембург (13 %) и Франция и Португалия (по 14 %).

Желанието да станеш предприемач или самостоятелно заето лице най-често се посочва в Хърватия (39 %), Кипър (33 %), Дания (31 %) и Словения (29 %), докато най-рядко се споменава в Германия (12 %), Португалия (16 %) и Литва, Испания и Полша (18 %).

Влиянието от социалните медии или онлайн съдържанието се цитира най-често в Нидерландия (31 %), Малта (27 %), Хърватия (24 %) и Чехия и Словакия (по 22 %), докато най-рядко се споменава в Португалия (6 %), Литва (8 %) и Естония, Франция и Испания (по 11 %).

Усещането за престиж или социален статус на ПОО се посочва най-често в Австрия (24 %) и Малта и Унгария (по 23 %), докато най-рядко се споменава в Кипър (7 %), Гърция (10 %) и Белгия, Франция, Португалия и Люксембург (по 11 %).

Финансовата мотивация е доминиращият двигател на избора. В 24 държави членки най-често посочваният фактор е необходимостта или желанието да се намери работа и да се печелят пари възможно най-скоро, като той варира от 71 % в Швеция до 39 % в Румъния в държавите, в които тя се нарежда на първо място. Родителските консултации се нареждат като основен фактор само в три държави членки: Словакия

(50 %), България (46 %) и Унгария (42 %). В Ирландия финансовата мотивация и родителските съвети са обвързани на 42%. Насочването на учителите, въпреки че се споменава от 28 % от европейците като цяло, никога не се нарежда като основен фактор в държава — членка на ЕС, като най-високият дял в Италия е 37 %.

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
The need or desire to have a job and earn money as soon as possible	53	49	42	45	47	52	49	42	63	57	60	49	53	65	56	57	46	38	51	60	55	41	57	39	45	42	69	71
Advice from parents or other family members	35	29	46	36	40	41	34	42	39	31	35	38	33	32	28	32	38	42	30	30	44	25	27	31	40	50	28	37
Guidance from teachers or school counsellors	28	31	25	22	35	27	22	31	33	27	32	19	37	19	13	15	32	26	23	28	28	18	32	23	20	33	17	25
Poor school performance or grades	28	41	14	24	33	25	38	27	51	28	31	21	27	41	26	46	32	26	21	14	25	25	29	24	27	20	35	45
Doing what most people around them do (e.g. friends, classmates, or others in their area)	24	21	35	23	33	27	26	25	31	19	14	29	21	20	22	20	13	34	34	39	36	30	14	23	26	35	40	33
They want to become an entrepreneur or self-employed	21	26	22	22	31	12	19	24	27	18	27	39	24	33	21	18	24	23	28	22	21	18	16	20	29	24	22	24
Perceived prestige or social status of the vocational education and training path	16	11	22	14	19	18	13	11	10	14	11	17	16	7	14	11	11	23	23	18	24	21	11	17	14	17	12	15
Influence from social media or online content	14	17	12	22	18	17	11	15	12	11	11	24	13	12	11	8	11	12	27	31	16	12	6	16	15	22	12	13
Others (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	5	0	1	2	1	0	0	0	1	2	3	0	1	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Don't know	2	0	3	3	3	2	1	2	0	4	3	1	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	7	1	0	1	1	1

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

III. Разликата в имиджа между ПОО и общото образование

Когато анализираме факторите, влияещи върху младите хора по социално-демографски и поведенчески категории, могат да се наблюдават следните модели:

Необходимостта или желанието да имат работа и да печелят пари възможно най-скоро се посочва от около половината от всички респонденти, с минимални разлики между половете (мъже 52 %, жени 53 %). Вариациите по възраст са скромни, като варират от 51 % сред лицата на възраст 55 и повече години до 55 % сред лицата на възраст 25—39 години. Сред социално-професионалните категории безработните са най-склонни да дадат този отговор (60 %), което представлява разлика от 11 процентни пункта в сравнение с домашните помощници⁴⁶ (49 %).

Съветите от родители или други членове на семейството не показват разлики между половете, като и мъжете, и жените цитират този фактор на сходни нива (35%). Възрастовите разлики са по-значителни тук: 31 % от хората на възраст 15—24 години посочват този фактор, като той нараства до 37 % сред хората на възраст 55 и повече години. Моделите на образование показват, че тези, които са завършили образованието си по-рано, са по-склонни да споменат този фактор: 37 % от завършилите на 15-годишна възраст или по-рано го правят, в сравнение с 33 % от завършилите образованието си на 20-годишна възраст или по-възрастни.

Насоките от учители или училищни съветници се цитират на сходни равнища от мъжете (28 %) и жените (29 %). Във възрастовите групи отговорите остават относително стабилни, като варират от 26 % сред лицата на възраст 15—24 години до 29 % сред лицата на възраст 25—39 години и 40—54 години. Завършването на образованието също не оказва голямо влияние върху отговорите, тъй като споменаванията варират от 27 % сред завършилите образование на 15-годишна възраст или по-рано до 29 % сред тези, които все още учат.

Желанието да станете предприемач или самостоятелно заето лице варира минимално в различните демографски групи, като около един от всеки пет респонденти се позовава на този фактор. Различията между половете са скромни (мъже — 22 %, жени — 20 %) и са малко по възраст, като споменаванията варират от 20 % до 22 %. Респондентите, които са самостоятелно заети лица, са по-склонни от всяка друга професионална категория да споменат тази точка.

Лошите резултати или оценки в училище се споменават по подобен начин както от мъжете, така и от жените (и двете по 28%). Възрастовите разлики са значителни: една трета от лицата на възраст 15—24 години (33 %) посочват този фактор, като той намалява до 26 % сред лицата на възраст 55 и повече години. Има ограничени вариации по образователни постижения за тази позиция. Сред социално-професионалните категории безработните (35 %) и студентите (33 %) отчитат много по-висок дял в сравнение с работниците, полагащи физически труд (25 %). Респондентите, които твърдят, че ПОО се възприема отрицателно в тяхната страна, са по-склонни да споменат този фактор (34 %), отколкото тези, които заявяват, че ПОО има положителен имидж в тяхната страна (26 %).

Правейки това, което повечето хора около тях правят: има минимални разлики между половете за тази позиция (мъже 25%, жени 24%). Разликата във възрастта е скромна, въпреки че респондентите на възраст 25—39 години споменават това малко по-често (26 %), отколкото тези на възраст 15—24 години (23 %). Образователните модели показват, че тези, които са завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно, са по-склонни да споменат този фактор (26 %), отколкото тези, които са завършили по-рано (22 %).

Влиянието от социалните медии или онлайн съдържанието отново показва минимални разлики по пол (мъже 14 %, жени 15 %). Разликите по възраст са скромни, като резултатите варират от 13 % сред лицата на възраст 55 и повече години до 16 % сред лицата на възраст 15—24 години. Образователните модели показват, че тези, които са завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно (16%), цитират този фактор по-често от тези, които са завършили образованието си на 15-годишна възраст или по-рано (10%).

Възприеманият престиж или социален статус на професионалното образование и обучение показва минимални различия между повечето групи. Разликите между половете са скромни (мъже 17%, жени 15%), а 16% от анкетираните споменават този елемент последователно във всички възрастови категории. Различията в образованието са по-забележими: тези, които са завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно, са по-склонни да споменат тази точка (18 %), отколкото тези, които са го направили на 15-годишна възраст или по-рано (12 %).

⁴⁶ Домакин е човек, който управлява домакинство, например домакия или съпруг.

Въпрос 4: Кой според Вас са основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време? (MAX. 3 ОТГОВОРА) (%-ЕС)

	Насоки от учители или училищни съветници	Съвети от родители или други членове на семеяството	Необходимо ста или желанието да имате работа и да печелите пари възможно най-скоро	Те искат да станат предприемач и или самостоятелн о заети лица	Лошо училищно представя не или оценки	Правене на това, което повечето хора около тях правят (например приятели, съученици или други в техния район)	Влияние от социални медии или онлайн съдържани е	Възприеман престиж или социален статус на професионалното образование и обучение	Други (SPONTANEO US)	Не знам
ЕС-27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Пол										
Мъж	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Жена	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Възраст										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Образование (края на)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Все още учи	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Социално-професионална категория										
Самостоятелно заето лице	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Ръководители	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Други бели яки	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Работници, полагащи физически труд	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Домашни помощници	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Безработни	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Пенсиониран	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Ученици	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Субективна урбанизация										
Селски район или село	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Малък или среден град	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Голям град	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)										
Положително	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Отрицателно	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)										
Да	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Не	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Пречки пред участието в ПОО

Въпрос Б7.6. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене (ЕС-27) (%)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионално обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

1. Предизвикателства, свързани с нетехническите умения

Половината от гражданите на ЕС заявяват, че ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене

В целия Европейски съюз 50 % заявяват, че ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене, включително 12 %, които са напълно съгласни, и 38 %, които са склонни да се съгласят.⁴⁷ Като цяло 37% не са съгласни с това твърдение, докато 13% не знаят.

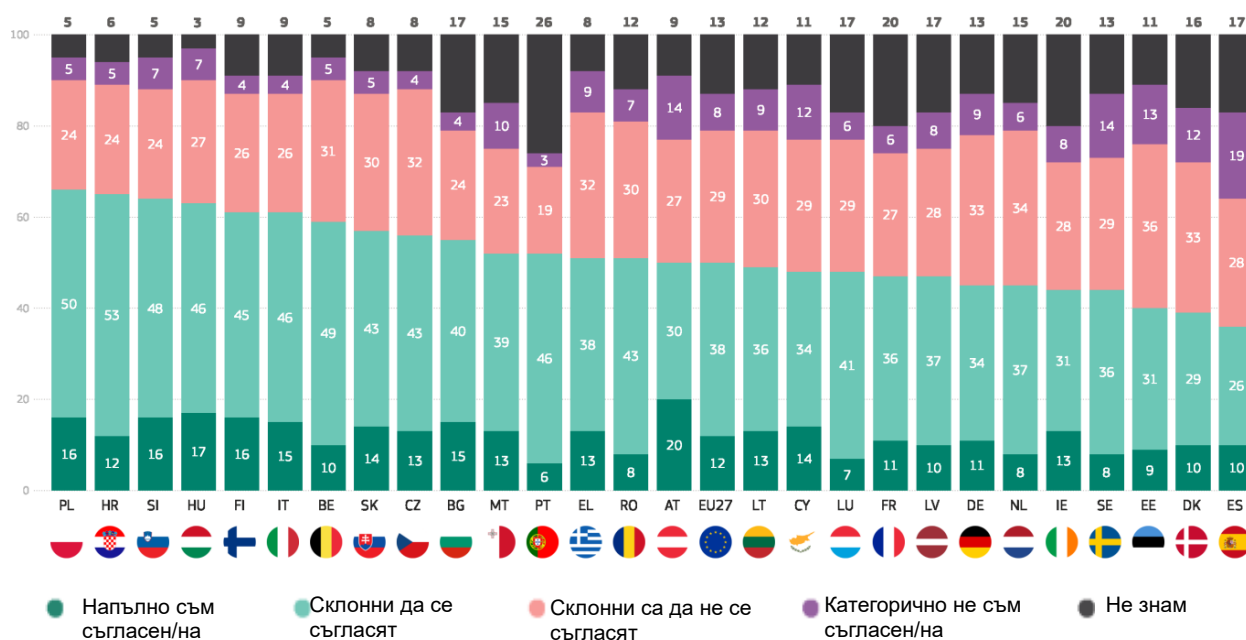
Най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Полша (66 %), Хърватия (65 %) и Словения (64 %), като най-ниски са в Испания (36 %), Дания (39 %), Естония (40 %) и Ирландия и Швеция (по 44 %).

В 24 държави — членки на ЕС, мнозинството счита, че ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения. Само в три държави, Естония (49 %), Испания (47 %) и Дания (45 %), повече респонденти не са съгласни, отколкото са съгласни с твърдението.

В няколко държави — членки на ЕС, включително Германия, Нидерландия и Австрия, мненията са по-равномерно разделени, като тези, които са съгласни с изявлението, варират от 45 % до 50 %.

Въпрос Б7.6. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене (%)

⁴⁷ Въпрос Б7.6. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва:

- Налице са умерени различия по социално-професионални категории, като студентите и другите работници най-вероятно вярват, че ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене (по 55 %), докато безработните респонденти отчитат значително по-ниски равнища (45 %).
- По възраст в края на образованието това мнение е най-разпространено сред респондентите, които все още учат (54 %), следвани от тези, които са завършили образование на възраст 20 години или по-късно, и тези на възраст 16—19 години (по 51 %). Респондентите, чието образование е приключило на 15-годишна възраст или по-рано, са най-малко склонни да се съгласят с това твърдение (45%).
- По възраст това мнение е най-разпространено сред респондентите на възраст 25—39 години (54 %), следвани от тези на възраст 15—24 години и 40—54 години (по 52 %). Той е най-слабо разпространен сред хората на възраст 55 и повече години (48%).
- Респондентите, които смятат, че студентите получават достатъчно информация за ПОО, са по-склонни да се съгласят с твърдението (55 %), отколкото тези, които смятат, че информацията е недостатъчна (48 %).
- Има само минимални вариации, когато се разглежда посещаемостта на ПОО. Респондентите, които сами са участвали в ПОО, са само малко по-склонни да се съгласят, че ПОО предоставя недостатъчни трансверсални умения (53 %), отколкото тези, които нямат опит в ПОО (50 %).
- По отношение на имиджа си на ПОО респондентите, които имат положителен имидж на ПОО, са само малко по-склонни да се съгласят с това твърдение, отколкото тези, които имат отрицателен имидж (53 % спрямо 50 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ7.6 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: ППОО не предоставя достатъчно трансверсални умения, като например комуникация или критично мислене (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	50	37	13
Пол			
Мъж	52	36	12
Жена	50	37	13
Възраст			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Образование (края на)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Все още учи	54	36	10
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	49	39	12
Ръководители	51	38	11
Други бели яки	55	36	9
Работници, полагащи физически труд	52	38	10
Домашни помощници	49	36	15
Безработни	45	40	15
Пенсиониран	48	33	19
Ученици	55	36	9
Субективна урбанизация			
Селски район или село	49	38	13
Малък или среден град	52	35	13
Голям град	51	37	12
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	53	37	10
Отрицателно	50	38	12
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	53	38	9

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	49	35	16
----	----	----	----

IV. Пречки пред участието в ПОО

Половината от гражданите на ЕС заявяват, че програмите за ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност

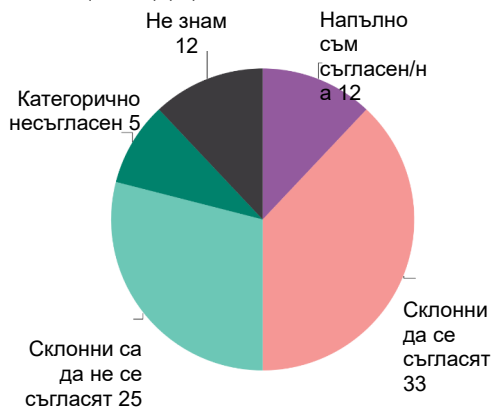
В целия Европейски съюз 50 % от респондентите считат, че програмите за ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност, включително 12 %, които са напълно съгласни, и 38 %, които са склонни да се съгласят.⁴⁸ От друга страна, 38 % не са съгласни с това твърдение, докато 12 % не знаят.

В 15 държави членки най-малко половината от респондентите са съгласни с твърдението.

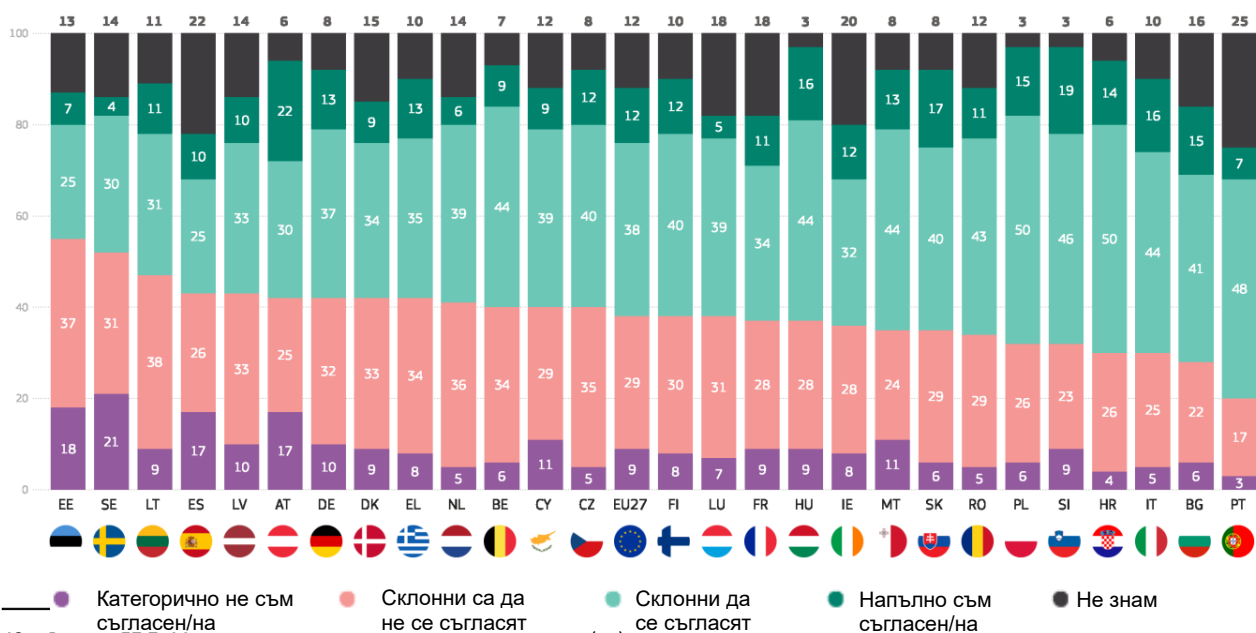
Възприятията по този въпрос се различават значително в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Полша и Словения (по 65 %), следвани от Хърватия (64 %) и Италия и Унгария (по 60 %). Най-ниски равнища са отчетени в Естония (32 %), Швеция (34 %) и Испания (35 %).

В държавите членки, в които мненията са по-равномерно разделени, това мнение се поддържа от 43 % в Дания и Латвия, 44 % в Ирландия и Люксембург и 45 % в Нидерландия.

QB7.7: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - програмите за първоначално ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност (ЕС-27) (%)

Въпрос B7.7. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Програмите за ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност. (%)

⁴⁸ Въпрос B7.7. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Програмите за ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност.

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че програмите за ПОО често не преподават основни умения, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- По възраст в края на образованието респондентите, които са завършили образование на възраст между 16 и 19 години (53 %), са най-склонни да се съгласят, че ПОО често не успява да преподава основни умения, следвани от тези, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години (50 %). Респондентите, чието образование е приключило на 15-годишна възраст или по-рано, са най-малко склонни да се съгласят (44 %).
- Респондентите на възраст 25—39 години имат най-високо равнище на съгласие (53 %), следвани от тези на възраст 40—54 години (52 %). Хората на възраст 15—24 години и 55 години и повече е най-малко вероятно да се съгласят (и двете по 49 %).
- Респондентите, които в даден момент са посещавали ПОО, са малко по-склонни да споделят тази загриженост (53 %), отколкото тези, които не са посещавали ПОО (48 %).
- Тези, които смятат, че учениците получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, е по-вероятно да кажат, че ПОО не преподава основни умения (56 % спрямо 45 %).
- По препоръчания начин респондентите, които биха препоръчали общо средно образование, са по-склонни да се съгласят с това твърдение (55 %), отколкото тези, които биха препоръчали професионално средно образование (51 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ7.7 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Програмите за първоначално ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	50	38	12
Пол			
Мъж	51	38	11
Жена	50	37	13
Възраст			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Образование (края на)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Все още учи	48	43	9
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	51	40	9
Ръководители	51	39	10
Други бели яки	53	38	9
Работници, полагащи физически труд	53	38	9
Домашни помощници	48	34	18
Безработни	46	40	14
Пенсиониран	49	33	18
Ученици	48	43	9
Субективна урбанизация			
Селски район или село	49	38	13
Малък или среден град	52	37	11
Голям град	50	38	12
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	54	37	9
Отрицателно	48	41	11
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	53	39	8

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	48	36	16
----	----	----	----

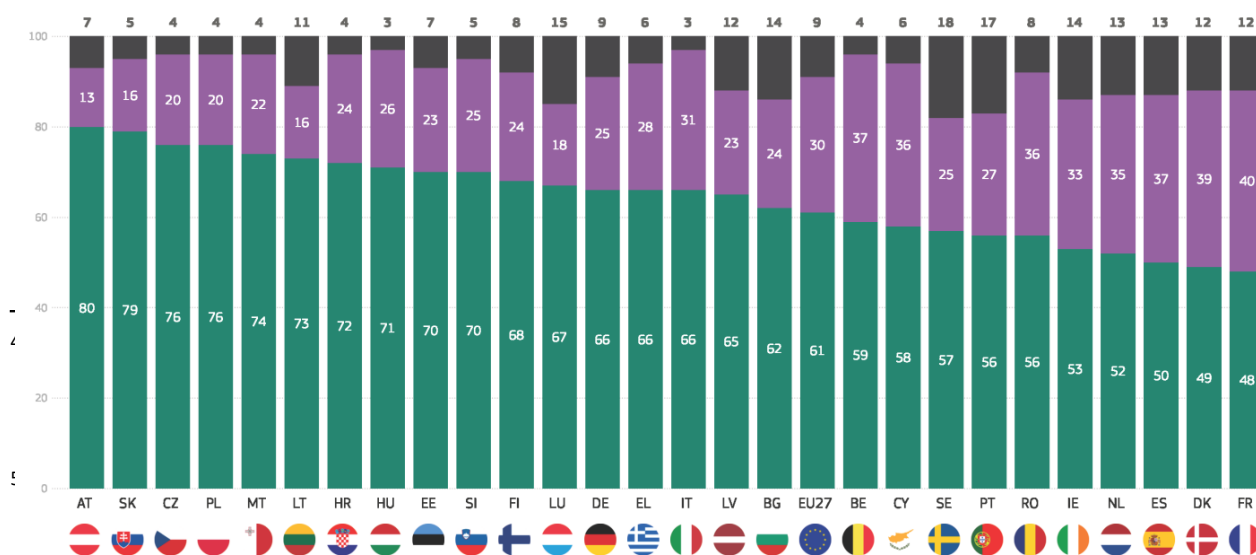
2. Предизвикателства, свързани с ориентирането и свързаните с пола стереотипи

Шест от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че хората, които са на път да изберат гимназиален етап на средното образование, получават достатъчно информация за възможностите за ПОО

В целия Европейски съюз 61 % от гражданите смятат, че в тяхната страна хората, които са на път да изберат гимназиалния етап на средното си образование, получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, включително 12 %, които са напълно съгласни, и 49 %, които са склонни да се съгласят. Трима от всеки десет респонденти не са съгласни (30 %), докато 9 % не знаят.⁴⁹

В контекста на проучването на Cedefop от 2016 г. (ЕС-28) беше зададен сходен, но не идентичен въпрос, съсредоточен върху това дали на хората е била дадена информация в момента, в който са направили своя избор за гимназиален етап на средното образование. Резултатите са относително стабилни във времето: в това проучване 58 % са казали „да“, 40 % са казали „не“, а 2 % не са знаели.⁵⁰

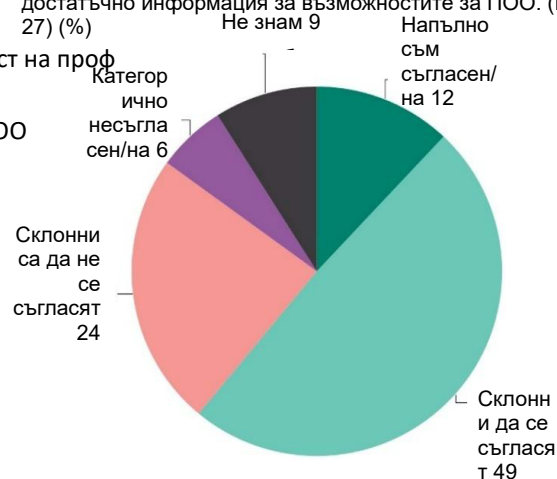
Въпрос B5. Бихте ли ми казали до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следното твърдение В {НАШАТА ДЪРЖАВА} хората, които са на път да изберат гимназиалния етап на средното си образование, получават достатъчно информация за възможностите за ПОО. (%)

[Настоящата анкета, в които понастоящем](#)

образование, докато в статията от 2010 г. респондентите се приканват да обмислят собствения си предишен опит. Въпрос 6: „По времето, когато вземахте решение за образованието си в гимназиалния етап на средното образование, получавате ли информация за професионалното образование?“

QB5: Бихте ли ми казали до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следното твърдение: В (НАШАТА ДЪРЖАВА) хората, които предстои да изберат гимназиалния етап на средното си образование, получават достатъчно информация за възможностите за ПОО. (ЕС-27) (%)

В настоящото проучване мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Австрия (80 %), Словакия (79 %) и Чехия и Полша (по 76 %). Най-ниски равнища са отчетени във Франция (48 %), Дания (49 %) и Испания (50 %). Значителен дял от респондентите са отговорили с „не знам“, като най-високите проценти са в Швеция (18 %), Португалия (17 %) и Люксембург (15 %).

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че хората получават достатъчно информация за възможностите за ПОО, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които виждат ПОО в положителна светлина в своята страна, са много по-склонни да се съгласят, че има достатъчно информация за тези възможности (74 %), в сравнение с 36 % от тези, които заявяват, че ПОО има отрицателен имидж.
- Аналогично, респондентите с положително мнение за качеството и възможностите на ПОО като цяло са много по-склонни да вярват, че е налична достатъчно информация. Това се отнася за тези, които: счита, че ПОО предлага висококачествено обучение (69 % спрямо 44 %); казват, че учителите в областта на ПОО са компетентни (67 % спрямо 43 %); изразява съгласие, че ПОО предоставя достъп до модерна инфраструктура (67 % спрямо 45 %) и че ПОО преподава технически умения (65 % спрямо 43 %); счита, че ПОО предлага възможности за обучение в чужбина (69 % спрямо 52 %) и възможност за университетско обучение (67 % спрямо 54 %). Това се отнася и за тези, които не усещат липса на трансверсални умения (67 % спрямо 61 %) или основни умения (68 % спрямо 59 %).
- Съществуват някои значителни разлики по социално-професионална категория: 65 % от другите „бели якички“ смятат, че хората, които са на път да изберат гимназиалния етап на средното образование, получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО в сравнение с 50 % сред безработните респонденти.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст между 16 и 19 години, най-вероятно са съгласни с това твърдение (63 %). Тези, чието образование е приключило, когато са били на 15 години или по-млади, са най-малко склонни да го направят (58%).
- Няма разлики по пол или възраст.

QB5 Бихте ли ми казали до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следното твърдение: В (НАШАТА ДЪРЖАВА) хората, които предстои да изберат гимназиалния етап на средното си образование, получават достатъчно информация за възможностите за ПОО. (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	61	30	9
Пол			
Мъж	61	30	9
Жена	61	31	8
Възраст			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Образование (края на)			
<=-15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Все още учи	61	37	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	58	34	8
Ръководители	62	31	7
Други бели яки	65	29	6
Работници, полагащи физически труд	63	30	7
Домашни помощници	58	33	9
Безработни	50	40	10
Пенсиониран	61	25	14
Ученици	60	38	2
Субективна урбанизация			
Селски район или село	61	29	10
Малък или среден град	60	32	8
Голям град	63	29	8
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	74	19	7
Отрицателно	36	57	7
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Да	65	28	7
Не	58	32	10

IV. Пречки пред участието в ПОО

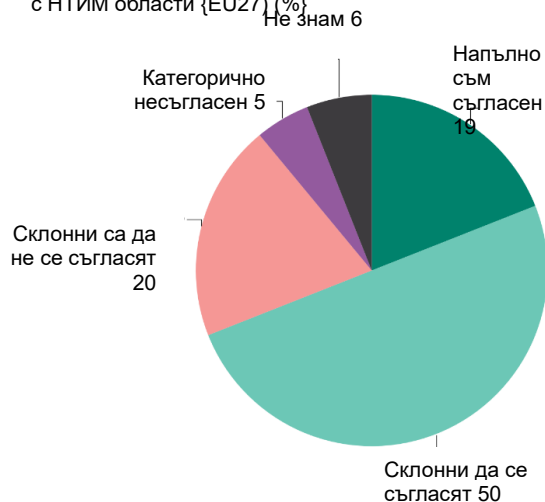
Около седем от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че жените, които се интересуват от свързани⁵¹ с НТИМ области в ПОО, могат да получат по-малко насърчение от семействата и училищата, отколкото мъжете.

В целия Европейски съюз 69 % от гражданите на ЕС заявяват, че жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области в ПОО, могат да получат по-малко насърчаване от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от свързани с⁵² НТИМ области, включително 19 %, които са напълно съгласни, и 50 %, които са склонни да се съгласят. Един от всеки четирима не е съгласен (25 %), докато 6 % не знаят.

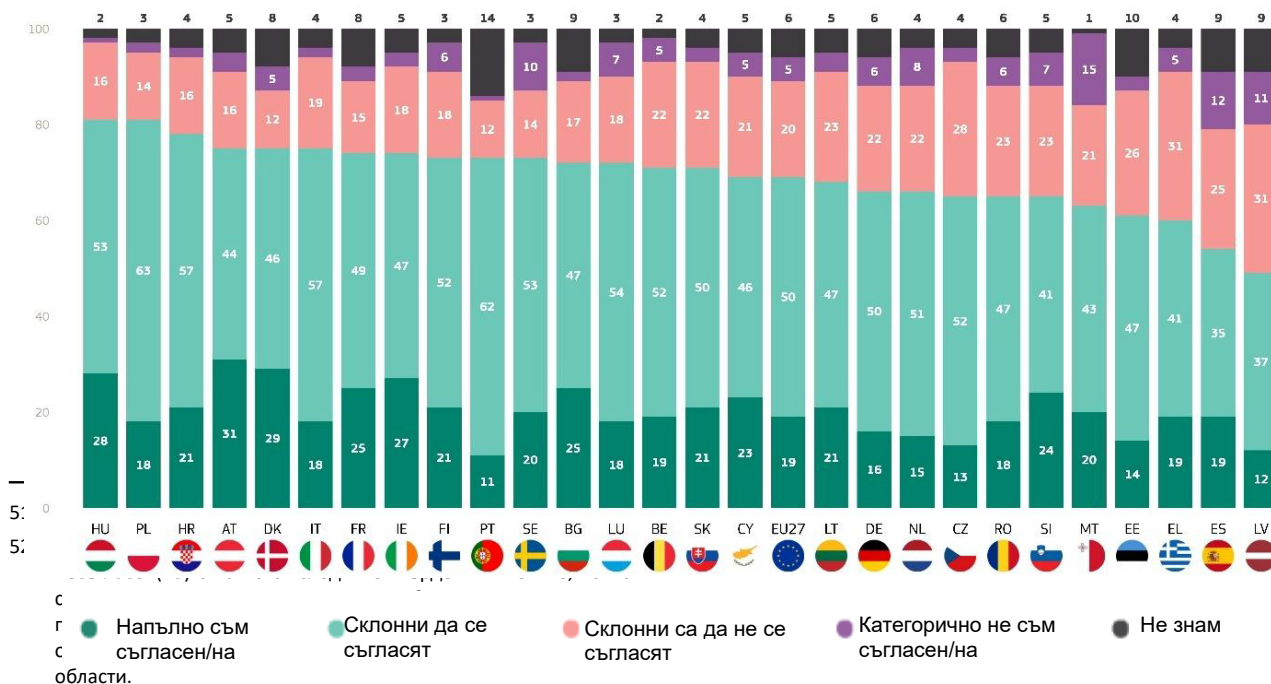
Мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Унгария и Полша (по 81 %) и Хърватия (78 %). Най-ниски равнища са отчетени в Латвия (49 %), Испания (54 %) и Гърция (60 %).

В 25 държави членки най-малко шест от всеки десет респонденти заявяват, че жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области в ПОО, могат да получат по-малко насърчаване от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от свързани с НТИМ области.

QB10.2: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области в ПОО, могат да получат по-малко насърчение от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от свързани с НТИМ области {EU27} (%)

QB10.2. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области в ПОО, могат да получат по-малко насърчение от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от свързани с НТИМ области. (%)

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че жените, които се интересуват от области, свързани с НТИМ, могат да получат по-малко насърчаване от мъжете, варира в зависимост от социално-демографските фактори, както следва.

- По възраст в края на образованието респондентите, които все още учат, са най-склонни да вярват, че жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области на ПОО, получават по-малко насърчаване от мъжете (73 %), докато 71 % от завършилите образованието си на възраст над 20 години и 69 % от завършилите между 16 и 19 години са съгласни с това. Тази цифра спада до 63 % за респондентите, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко години.
- Съществуват някои различия по социално-професионална категория, като 74 % от самостоятелно заетите респонденти и 72 % от студентите споделят това мнение в сравнение с 66 % от домашните помощници.
- По възраст това мнение е 72 % сред респондентите на възраст 15—24 години в сравнение с 68 % сред тези на възраст 55 и повече години.
- Няма разлики по пол.

QB10.2 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Жените, които се интересуват от области, свързани с НТИМ, в първоначалното ПОО, могат да получат по-малко насърчение от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от области, свързани с НТИМ (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	69	25	6
Пол			
Мъж	69	25	6
Жена	69	25	6
Възраст			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Образование (края на)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Все още учи	73	22	5
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	74	22	4
Ръководители	70	26	4
Други бели яки	70	26	4
Работници, полагащи физически труд	70	25	5
Домашни помощници	66	29	5
Безработни	70	24	6
Пенсиониран	67	24	9
Ученици	72	24	4
Субективна урбанизация			
Селски район или село	68	26	6
Малък или среден град	70	24	6
Голям град	71	23	6
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	70	26	4
Отрицателно	72	24	4
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

средното образование)			
Да	71	25	4
Не	68	25	7

IV. Пречки пред участието в ПОО

Около седем от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че жените често биват насърчавани да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към техническите дисциплини.

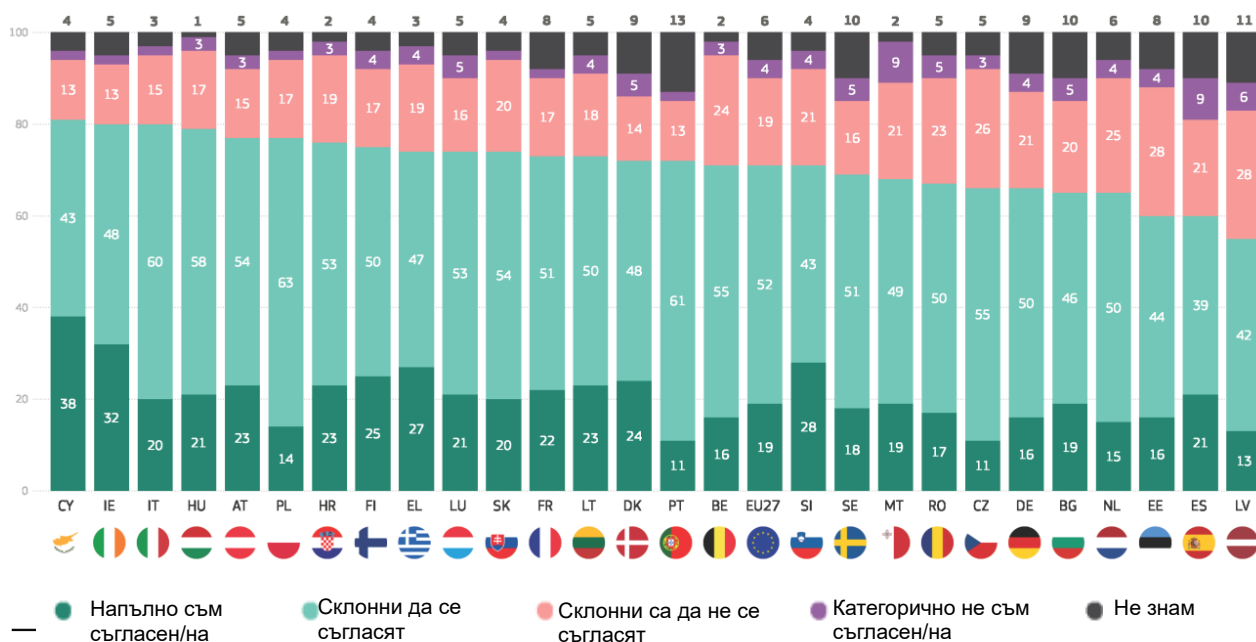
В целия Европейски съюз 71 % от гражданите на ЕС заявяват, че жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към технически, практически, практически предмети, включително 19 %, които са напълно съгласни, и 52 %, които са склонни да се съгласят.⁵³ Около един на всеки четирима (23%) не е съгласен, докато 6% не знаят.

Мнозинството от респондентите са съгласни с това твърдение във всички държави членки. Равнищата на съгласие обаче се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища са регистрирани в Кипър (81 %), Италия и Ирландия (и двете по 80 %) и Унгария (79 %). Най-ниски са равнищата в Латвия (55 %) и Испания и Естония (по 60 %).

В 17 държави членки най-малко седем от всеки десет респонденти са съгласни, че жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че са изразили интерес към техническите дисциплини.

Въпрос B11.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към технически, практически, практически предмети. (%)

⁵³ Въпрос B11.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към технически, практически, практически предмети.

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че жените често се насърчават да следват общо образование, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- По възраст в края на образованието респондентите, които са завършили образование на възраст между 16 и 19 години или на възраст 20 години или по-късно, са най-склонни да вярват, че жените често са насочвани към общото образование въпреки интереса към техническите предмети (и двете по 71 %). Тази цифра спада до 68% сред завършилите образование на възраст 15 или по-малко години. Тя е най-висока сред тези, които все още учат (74%).
- Съществуват скромни разлики между социално-професионалните категории, като 74 % от учениците споделят това мнение, в сравнение с 68 % сред ръководителите и безработните респонденти.
- Урбанизацията оказва влияние върху отговорите тук, тъй като 74 % от респондентите в големите градове са съгласни, че жените получават по-малко насърчаване да се занимават с технически въпроси, отколкото мъжете, в сравнение с 68 % сред тези в селските райони или селата.
- По възраст това мнение намалява от 74 % от респондентите на възраст 15—24 години на 73 % от тези на възраст 25—39 години, 70 % от тези на възраст 40—54 години и 69 % от тези на възраст 55 и повече години.
- Няма разлики по пол или по предишен опит в ПОО.

ВБ11.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към технически, практически, практически предмети (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	71	23	6
Пол			
Мъж	71	22	7
Жена	71	23	6
Възраст			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Образование (края на)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Все още учи	74	21	5
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	72	22	6
Ръководители	68	26	6
Други бели яки	72	23	5
Работници, полагащи физически труд	72	23	5
Домашни помощници	72	22	6
Безработни	68	23	9
Пенсиониран	69	21	10
Ученици	74	22	4
Субективна урбанизация			
Селски район или село	68	25	7
Малък или среден град	71	22	7
Голям град	74	20	6
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	72	23	5
Отрицателно	71	24	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	72	22	6

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	70	22	8
----	----	----	---

IV. Пречки пред участието в ПОО

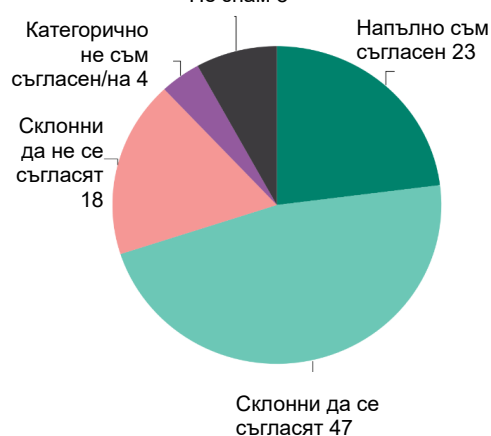
Седем от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО пред общото образование, отколкото жените.

В целия Европейски съюз 70 % от гражданите на ЕС заявяват, че мъжете, които нямат високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО пред общото образование, отколкото жените, включително 23 %, които са напълно съгласни, и 47 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁴ Около един на всеки четирима (22 %) не е съгласен, докато 8 % не знаят.

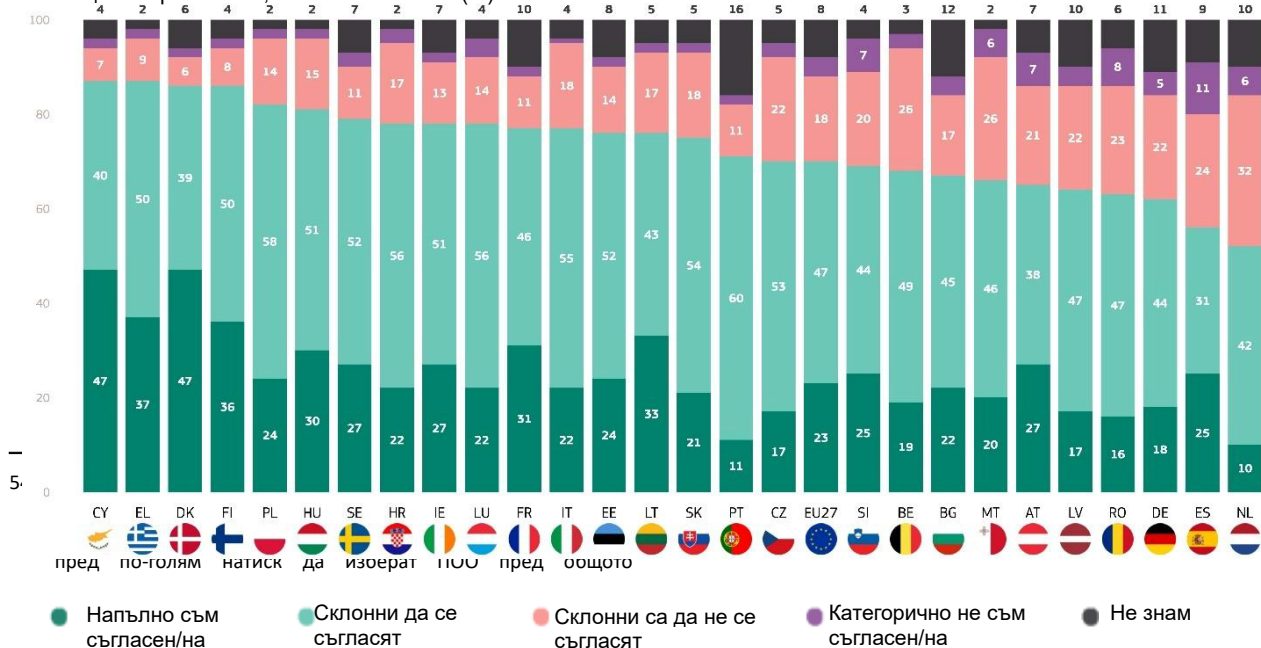
Мнозинството от респондентите са съгласни с това твърдение във всички държави членки. Равнищата на съгласие в тази област обаче се различават значително в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Гърция и Кипър (по 87 %) и Дания (86 %). Най-ниски са равнищата в Нидерландия (52 %), Испания (56 %) и Германия (62 %).

В 17 държави членки най-малко седем от всеки десет респонденти са съгласни, че мъжете, които не постигат високи академични резултати, са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО, отколкото жените.

Въпрос Б 11.2: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат първоначалното ПОО пред общото образование, отколкото жените (ЕС-27) (%)

Въпрос Б11.2. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО пред общото образование, отколкото жените. (%)

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск от жените да изберат ПОО, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които смятат, че учениците с високи постижения в областта на - са насочени към общото образование, са по-склонни да споделят това мнение (76 % спрямо 54 %). Подобен модел се наблюдава и сред тези, които смятат, че общото образование има по-добър имидж (76 % спрямо 58 %), които смятат, че общото образование е полесно (79 % спрямо 65 %), и които смятат, че програмите за ПОО са приобщаващи (76 % спрямо 67 %).
- Респондентите, които са избрали „лошите резултати“ като фактор за избор на ПОО, са по-склонни да се съгласят с това твърдение, отколкото тези, които не са го направили (76 % спрямо 68 %).
- По възраст в края на образованието респондентите най-често изразяват съгласие, че мъжете с по-ниски академични резултати са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО, отколкото жените, са тези, които са завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно, и тези, които все още учат (по 72 %), следвани от тези, които са завършили между 16 и 19 години (70 %). Тези, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко години, са най-малко склонни да се съгласят (66%).
- Урбанизацията играе малка роля в това отношение: 73 % от респондентите в големите градове са съгласни с това твърдение, в сравнение с 69 % в селските райони или селата.
- Съществуват минимални разлики по социално-професионална категория. Безработните респонденти са малко по-склонни да се съгласят (73 %), отколкото другите категории (70—72 %).
- Няма разлики по пол и възраст.

Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат първоначалното ПОО пред общото образование, отколкото жените (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	70	22	8
Пол			
Мъж	71	22	7
Жена	70	22	8
Възраст			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Образование (края на)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Все още учи	72	22	6
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	70	23	7
Ръководители	70	23	7
Други бели яки	72	22	6
Работници, полагащи физически труд	71	23	6
Домашни помощници	70	24	6
Безработни	73	21	6
Пенсиониран	70	19	11
Ученици	70	25	5
Субективна урбанизация			
Селски район или село	69	22	9
Малък или среден град	70	23	7
Голям град	73	21	6
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	71	23	6
Отрицателно	72	23	5
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	71	23	6

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	71	21	8
----	----	----	---

IV. Пречки пред участието в ПОО

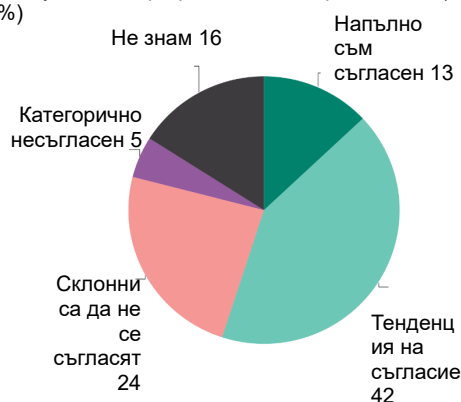
Повече от половината граждани на ЕС заявяват, че учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да изберат между общо и професионално образование.

В целия Европейски съюз 55 % от гражданите на ЕС заявяват, че учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да направят своя избор между общо и професионално образование, включително 13 %, които са напълно съгласни, и 42 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁵ Почти една трета (29%) не са съгласни, докато 16% не знаят.

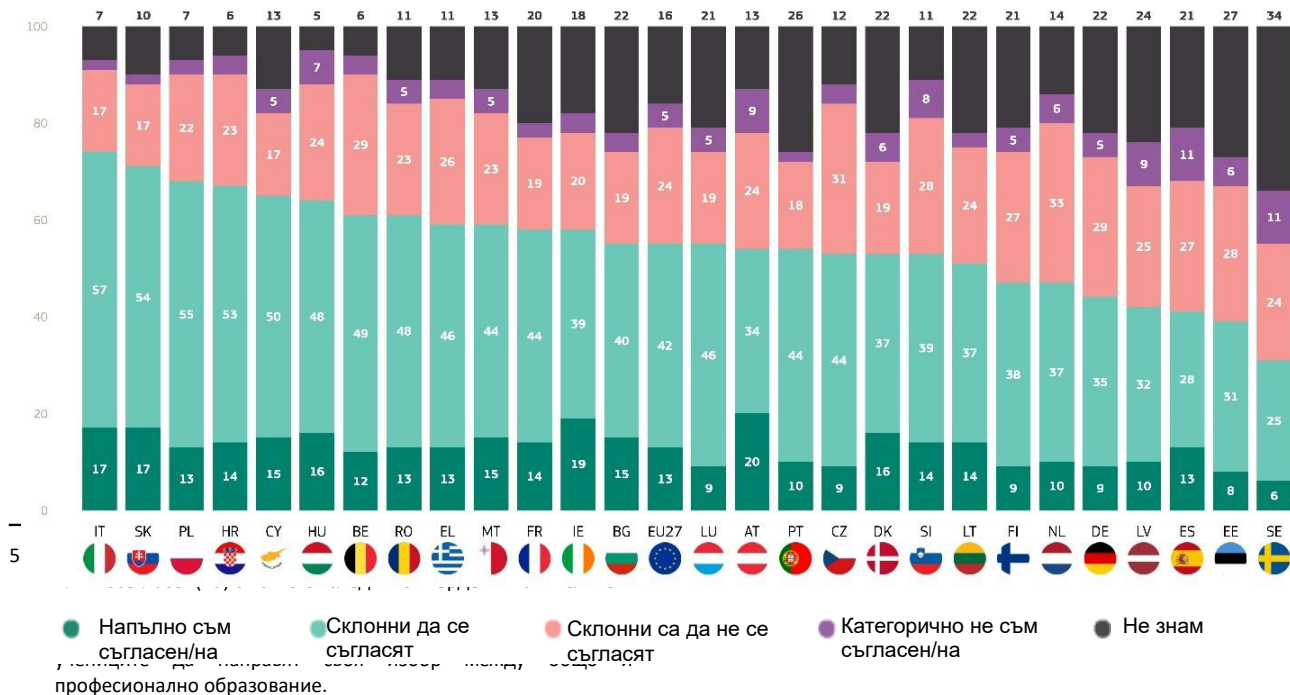
Мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите нива на съгласие са регистрирани в Италия (74 %), Словакия (71 %) и Полша (68 %). Най-ниски равнища са отчетени в Швеция (31 %), Естония (39 %) и Испания (41 %).

В 20 държави членки най-малко половината от респондентите са съгласни, че предубежденията по отношение на пола не са адекватно преодоленени.

Въпрос Б11.3. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да направят своя избор между общо и професионално образование. (ЕС-27) (%)

Въпрос Б11.3. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да направят своя избор между общо и професионално образование. (%)

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че предубежденията по отношение на пола не се преодоляват по подходящ начин, когато учениците правят своя избор, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Съществуват някои различия по социално-професионална категория, като 61 % от учениците споделят това мнение в сравнение с 50 % от пенсионираните респонденти.
- По възраст съгласието намалява от 62 % сред респондентите на възраст 15—24 години на 52 % сред тези на възраст 55 и повече години.
- По възраст в края на образованието 57 % от завършилите на възраст между 16 и 19 години и 54 % от завършилите на 20-годишна възраст или по-късно смятат, че учителите и съветниците по ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да изберат между общо и професионално образование. Тази цифра е 50% за тези, които са завършили 15-годишна възраст или по-млади. Тя достига най-високото си равнище сред европейците, които все още учат (61 %).
- Респондентите, които биха препоръчали общо средно образование, са малко по-склонни от тези, които предпочитат професионалното образование (60 % спрямо 56 %) да се съгласят, че предубежденията по отношение на пола не са адекватно преодоляни.
- Няма разлики по пол.

ВБ11.3 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да направят своя избор между общо и професионално образование (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	55	29	16
Пол			
Мъж	55	29	16
Жена	55	29	16
Възраст			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Образование (края на)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Все още учи	61	28	11
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	56	30	14
Ръководители	54	31	15
Други бели яки	58	29	13
Работници, полагащи физически труд	57	29	14
Домашни помощници	57	27	16
Безработни	51	32	17
Пенсиониран	50	26	24
Ученици	61	29	10
Субективна урбанизация			
Селски район или село	52	31	17
Малък или среден град	56	28	16
Голям град	58	27	15
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	57	29	14
Отрицателно	56	30	14
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	57	28	15

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	54	29	17
----	----	----	----

IV. Пречки пред участието в ПОО

Повече от половината граждани на ЕС заявяват, че свързаните с НТИМ области в ПОО са по-подходящи за мъжете

В целия Европейски съюз 55 % от гражданите на ЕС заявяват, че свързаните с НТИМ области в ПОО, като строителството, автомобилостроенето, производството и ИКТ, са по-подходящи за мъжете, включително 14 %, които са напълно съгласни, и 41 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁶ Като цяло 41 % не са съгласни, докато 4 % не знаят.

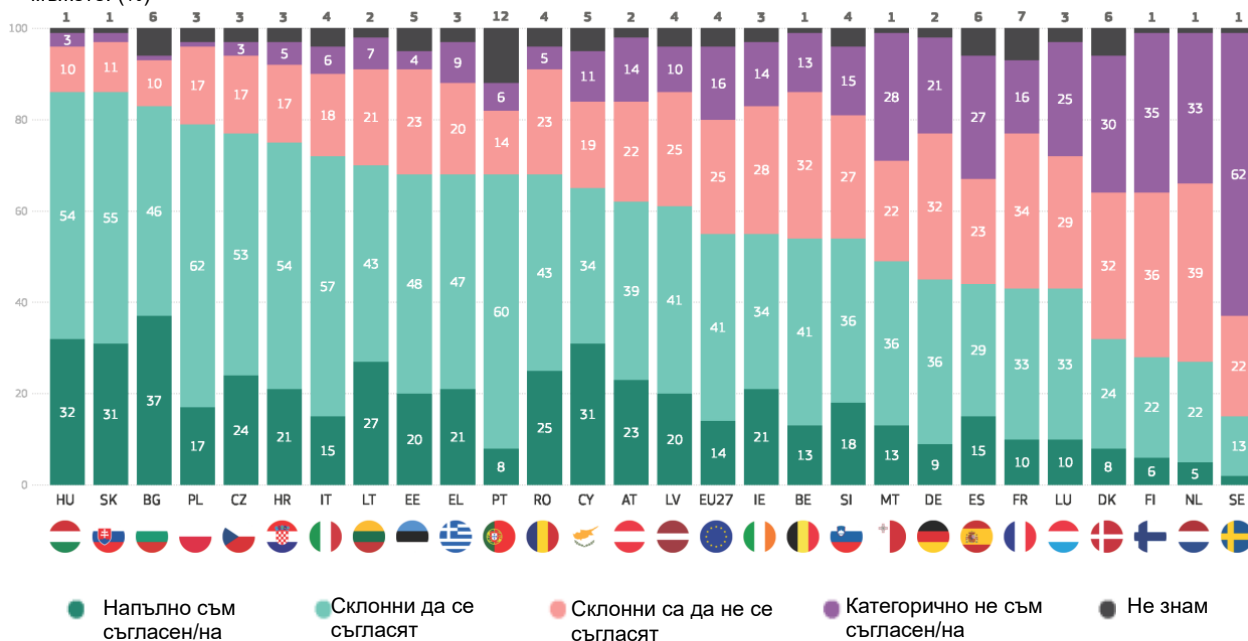
В 18 държави членки най-малко половината от респондентите са съгласни, че областите, свързани с НТИМ, са по-подходящи за мъжете.

Мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Унгария и Словакия (по 86 %) и България (83 %). Най-ниските равнища са отчетени в Швеция (15 %), Нидерландия (27 %) и Финландия (28 %).

QB10.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Свързаните с НТИМ области в ПОО (напр. строителство, автомобилостроене, производство, ИКТ) са по-подходящи за мъжете. (ЕС-27) (%)

QB10.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Свързаните с НТИМ области в ПОО (напр. строителство, автомобилостроене, производство, ИКТ) са по-подходящи за мъжете. (%)

⁵⁶ QB10.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Свързаните с НТИМ области в ПОО (напр. строителство, автомобилостроене, производство, ИКТ) са по-подходящи за мъжете.

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че свързаните с НТИМ области са по-подходящи за мъжете, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

■ Това мнение е по-разпространено сред респондентите, които: вярват, че учителите и съветниците по ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола (65% спрямо 43%) ; вярват, че мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат ПОО (62% спрямо 42%) ; мислят, че жените се насърчават към общо образование въпреки интереса към техническите предмети (63% спрямо 38%) ; чувстват, че стереотипите, свързани с пола, се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии (59% спрямо 46%) ; и вярват, че мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, са изправени пред социална стигма (63 % спрямо 46 %).

■ Респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО, са по-склонни да се съгласят (62 %), отколкото тези, които смятат, че не получават такава информация (47 %).

■ Почти две трети от респондентите (60 %), които съобщават, че ПОО се възприема положително в тяхната държава, са съгласни, че свързаните с НТИМ области са по-подходящи за мъжете в сравнение с 47 % от тези, които съобщават за отрицателни възприятия.

■ Съществуват някои поразителни разлики по социално-професионална категория, като домашните помощници най-вероятно смятат, че свързаните с НТИМ области в ПОО са по-подходящи за мъжете (63 %) в сравнение с 47 % от ръководителите.

■ По възраст в края на образованието това мнение е най-разпространено сред завършилите образование на възраст между 16 и 19 години (62 %), следвани от завършилите на възраст 15 или по-малко години (59 %). Тези, които продължават образованието си след 20-годишна възраст, отчитат най-ниския процент на съгласие (47 %), докато за респондентите, които все още учат, този процент е 50 %.

■ Мнението, че свързаните с НТИМ области в ПОО са по-подходящи за мъжете, е малко по-

разпространено сред мъжете (58 %), отколкото сред жените (53 %).

■ Няма разлики по възраст или по-ранна посещаемост на ПОО.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не 55 40 5

ВБ10.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Свързаните с НТИМ области в ППОО (напр. строителство, автомобилостроене, производство, ИКТ) са по-подходящи за мъжете (%-ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	55	41	4
Пол			
Мъж	58	38	4
Жена	53	43	4
Възраст			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Образование (края на)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Все още учи	50	47	3
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	58	39	3
Ръководители	47	50	3
Други бели яки	60	37	3
Работници, полагащи физически труд	59	38	3
Домашни помощници	63	33	4
Безработни	49	47	4
Пенсиониран	55	39	6
Ученици	51	46	3
Субективна урбанизация			
Селски район или село	55	41	4
Малък или среден град	57	39	4
Голям град	55	41	4
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	60	37	3
Отрицателно	47	50	3
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	56	42	2

IV. Пречки пред участието в ПОО

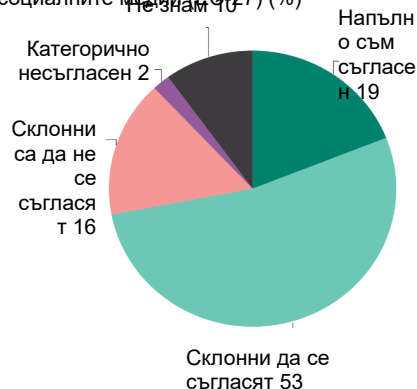
Около седем от всеки десет граждани на ЕС заявяват, че свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии.

В целия Европейски съюз 72 % заявяват, че свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии, включително 19 %, които са напълно съгласни, и 53 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁷ Около един на всеки пет не е съгласен (18%), докато 10% не знаят.

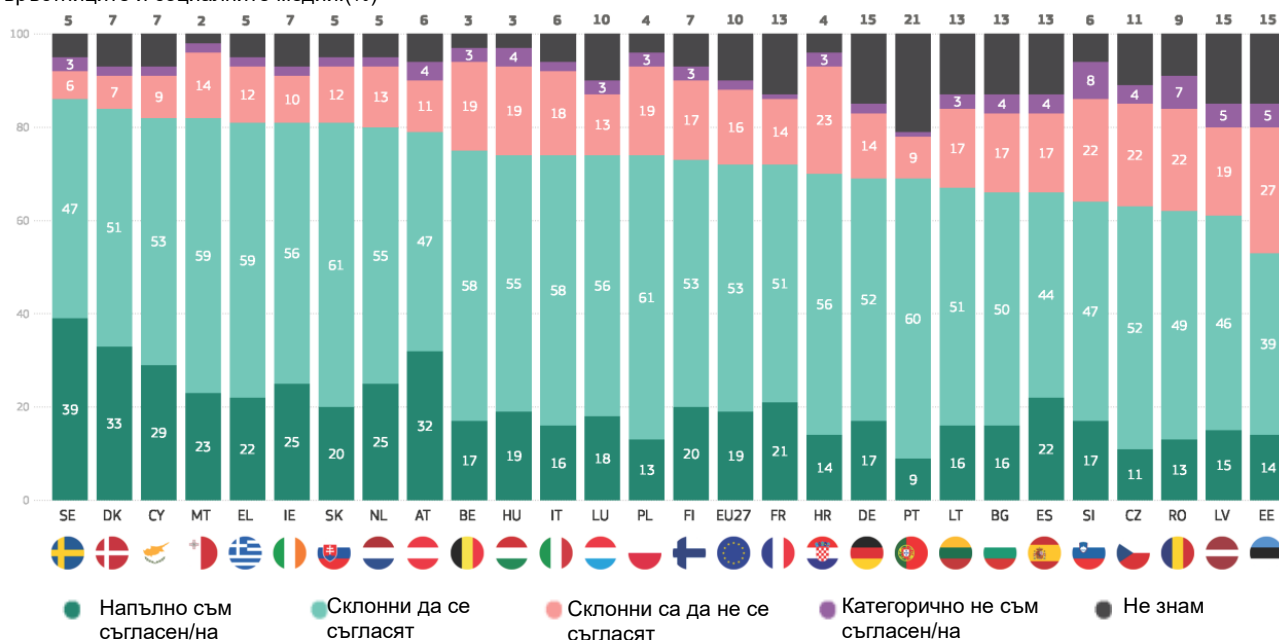
Мнозинството от респондентите са съгласни с това твърдение във всички държави членки. Равнищата на споразуменията обаче се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са регистрирани в Швеция (86 %), Дания (84 %) и Кипър (82 %). Най-ниските равнища са отчетени в Естония (53 %), Латвия (61 %) и Румъния (62 %).

В 17 държави членки най-малко седем от всеки десет респонденти са съгласни, че свързаните с пола стереотипи често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии.

QB11.4: Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: - Свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии (EQ-27) (%)

Въпрос B11.4. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии. (%)

57 Въпрос B11.4. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии.

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че свързаните с пола стереотипи често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Респондентите, които смятат, че учениците с високи постижения са насочени към общото образование, са по-склонни да се съгласят, че свързаните с пола стереотипи често се засилват (77 % спрямо 57 %), както и тези, които смятат, че общото образование има по-положителен имидж (77 % спрямо 61 %).
- По възраст в края на образованието 76 % от тези, които са продължили след 20-годишна възраст, считат, че свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование се засилват от семействата, връстниците и социалните медии, като делът им намалява до 71 % от завършилите на възраст между 16 и 19 години и 64 % от завършилите образование на възраст 15 или по-малко години. Тази цифра е 73% за респондентите, които все още учат.
- Съществуват скромни разлики по социално-професионална категория, като 75 % от ръководителите и другите служители споделят това мнение в сравнение с 68 % от пенсионерите.
- Съществуват и малки разлики по възраст. Респондентите на възраст 25—39 години най-вероятно споделят това мнение (75 %). Той е най-слабо разпространен сред хората на възраст 55 и повече години (69%).
- По отношение на факторите, влияещи върху избора на ПОО, разликите са в процента на видовете транспорт. Съгласието е малко по-високо сред респондентите, които се позовават на влиянието на социалните медии (76 % спрямо 71 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ11.4 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	72	18	10
Пол			
Мъж	71	19	10
Жена	72	18	10
Възраст			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Образование (края на)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Все още учи	73	19	8
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	73	19	8
Ръководители	75	18	7
Други бели яки	75	18	7
Работници, полагащи физически труд	71	21	8
Домашни помощници	69	21	10
Безработни	75	16	9
Пенсиониран	68	16	16
Ученици	74	19	7
Субективна урбанизация			
Селски район или село	70	19	11
Малък или среден град	72	18	10
Голям град	75	17	8
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	73	18	9
Отрицателно	73	21	6
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Да	73	18	9
Не	71	18	11

IV. Пречки пред участието в ПОО

Повече от половината граждани на ЕС заявяват, че мъжете в областта на професионалното образование и обучение, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социално стигматизиране или осъждане.

В целия Европейски съюз 57 % от гражданите на ЕС заявяват, че мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социално стигматизиране или осъждане, включително 14 %, които са напълно съгласни, и 43 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁸ 35% не са съгласни, а 8% не знаят.

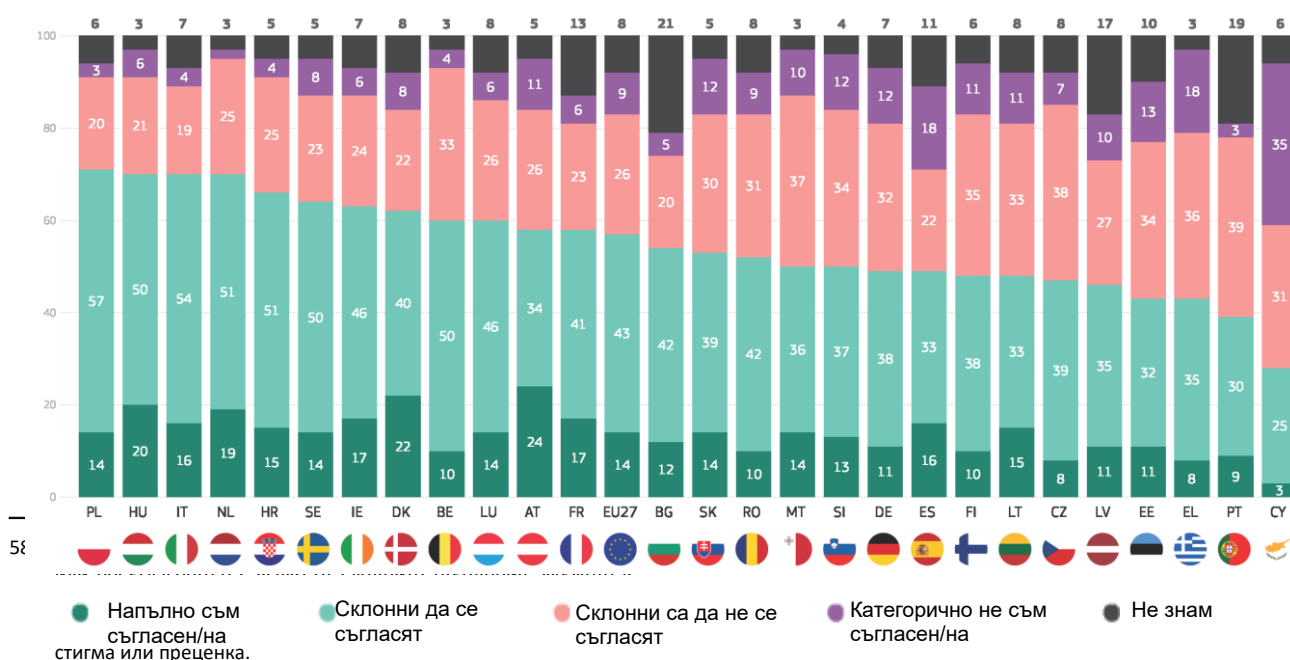
Мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Полша (71 %), Унгария (70 %) и Италия и Нидерландия (и двете по 70 %). Най-ниски равнища са отчетени в Кипър (28 %), Португалия (39 %) и Гърция (43 %).

В 17 държави членки най-малко половината от респондентите са съгласни, че мъжете, заемащи длъжности, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред стигма.

Въпрос Б11.5. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социална стигма или преценка. (ЕС-27) (%)

Въпрос Б11.5. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социална стигма или преценка. (%)

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите са съгласни, че мъжете в роли, свързани с полагане на грижи или услуги, често са изправени пред стигма, варира в зависимост от социално-демографските и нагласите фактори, както следва.

- По възраст това мнение намалява от 63 % сред респондентите на възраст 15—24 години на 53 % сред тези на възраст 55 и повече години.
- Съществуват някои разлики между социално-професионалните категории. Докато 63% от другите работници и студенти са съгласни, че мъжете в ролята на болногледачи могат да се сблъскат със стигма, тази цифра пада до 53% сред пенсионерите.
- По възраст в края на образованието респондентите, които са завършили образованието си на възраст 15 години или по-малко, са по-малко склонни да мислят, че мъжете в областта на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, са изправени пред социално стигматизиране (51 %), отколкото тези, които са завършили образованието си на възраст 16—19 години или над 20 години (57—58 %). Сред тези, които все още учат, този възглед е 63%.
- По отношение на факторите, влияещи върху избора на ПОО, разликите са скромни. Това мнение е малко по-често срещано сред респондентите, които цитират влиянието на социалните медии (64 % спрямо 56 %).
- Няма разлики по пол или по предишен опит в ПОО.

ВБ11.5 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Мъжете в областите на ПОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социална стигма или преценка (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	57	35	8
Пол			
Мъж	57	35	8
Жена	57	34	9
Възраст			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Образование (края на)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Все още учи	63	27	10
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	54	38	8
Ръководители	57	36	7
Други бели яки	63	31	6
Работници, полагащи физически труд	58	35	7
Домашни помощници	55	38	7
Безработни	54	38	8
Пенсиониран	53	35	12
Ученици	63	30	7
Субективна урбанизация			
Селски район или село	55	36	9
Малък или среден град	58	34	8
Голям град	58	34	8
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	59	35	6
Отрицателно	58	35	7
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	58	35	7

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	56	34	10
----	----	----	----

IV. Пречки пред участието в ПОО

3. Бъдещи предизвикателства

Повече от половината граждани на ЕС заявяват, че работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация

В целия Европейски съюз 56 % от гражданите на ЕС заявяват, че работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация, включително 13 %, които са напълно съгласни, и 43 %, които са склонни да се съгласят.⁵⁹ Повече от една трета от респондентите (35 %) не са съгласни, докато 9 % не знаят.

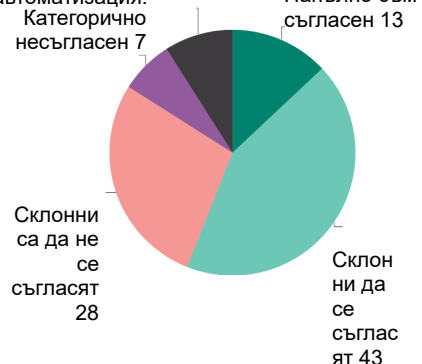
За сравнение, специалното проучване на Евробарометър относно изкуствения интелект и бъдещето на труда, проведено през 2024 г., установи, че 66 % от хората смятат, че повече работни места ще изчезнат, отколкото ще бъдат създадени поради работи и изкуствен интелект.⁶⁰ Регистрираните в настоящото проучване 56 % са значително по-ниски, което може да означава, че страховете относно професионалното развитие са част от по-широко обществено безпокойство, а не от конкретна преценка за бъдещето на ПОО.

В 23 държави членки най-малко половината от респондентите са съгласни, че работните места в областта на ПОО са изложени на риск от замяна с автоматизация.

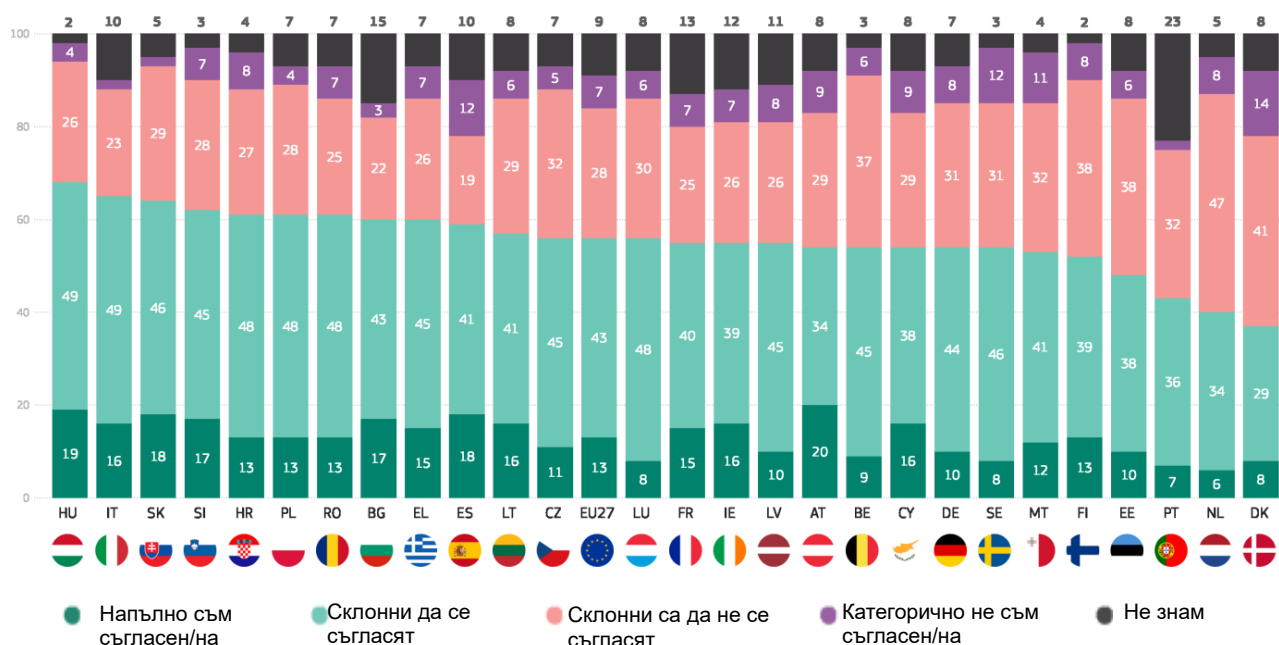
Мненията се различават в отделните държави членки. Най-високите равнища на съгласие са отчетени в Унгария (68 %), Италия (65 %) и Словакия (64 %). Най-

ниски равнища са отчетени в Дания (37 %), Нидерландия (40 %) и Португалия (43 %).

QB8.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация.

QB8.1. Моля, посочете до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) с всяко от следните твърдения: Работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация. (%)

IV. Пречки пред участието в ПОО

Степента, в която респондентите считат, че работните места, свързани с ПОО, ще бъдат заменени от автоматизация, варира в зависимост от социално-демографските фактори и факторите на нагласите, както следва.

- Съществуват някои различия по социално-професионална категория, като 60 % от безработните респонденти и 59 % от пенсионерите считат, че работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск от автоматизация в сравнение с 52 % от ръководителите.
- По възраст в края на образованието това мнение се споделя от 60 % от респондентите, завършили образование на възраст между 16 и 19 години, в сравнение с 57 % от тези, които все още учат, и 56 % от тези, завършили на възраст 15 или по-малко години. Тази цифра е най-ниска сред респондентите, завършили образованието си на 20-годишна възраст или по-късно (54%).
- По възраст респондентите на възраст 15—24 години са най-склонни да вярват, че работните места в областта на ПОО са изложени на риск от автоматизация (60 %) в сравнение с 55 % от лицата на възраст 25—39 години, 56 % от лицата на възраст 40—54 години и 57 % от лицата на възраст 55 и повече години.
- Това мнение е по-често срещано сред респондентите, които смятат, че младите хора получават достатъчно информация относно възможностите за ПОО (62 % в сравнение с 51 % сред тези, които не са съгласни).
- Хората, които виждат ПОО в положителна светлина, са по-склонни да вярват, че работните места в ПОО са изправени пред риск от автоматизация (60 % спрямо 52 % от тези, които съобщават за отрицателни възприятия).
- Респондентите, които считат, че квалификациите в областта на ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото, са по-склонни да се съгласят (61 %), отколкото тези, които не споделят това мнение (54 %).
- Респондентите, които посочват необходимостта от печелене на пари възможно най-скоро като фактор при избора на ПОО, са малко по-малко склонни да се съгласят, че работните места в ПОО са изправени пред риск от автоматизация (55 % спрямо 59 %).
- Няма разлики по пол.

ВБ8.1 Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: Работните места, свързани с квалификациите за първоначално ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация (% от ЕС)

	Общо „Съгласен съм“	Общо „Несъгласие“	Не знам
ЕС-27	56	35	9
Пол			
Мъж	56	36	8
Жена	58	33	9
Възраст			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Образование (края на)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Все още учи	57	34	9
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заето лице	55	38	7
Ръководители	52	41	7
Други бели яки	58	36	6
Работници, полагащи физически труд	57	35	8
Домашни помощници	54	34	12
Безработни	60	31	9
Пенсиониран	59	29	12
Ученици	58	35	7
Субективна урбанизация			
Селски район или село	56	35	9
Малък или среден град	57	35	8
Голям град	57	34	9
Възприемане на IVET в (НАШАТА ДЪРЖАВА)			
Положително	60	33	7
Отрицателно	52	41	7
Присъствали ли сте някога на първоначално професионално образование (гимназиален етап на средното образование)			
Да	59	35	6

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

IV. Пречки пред участието в ПОО

Не	55	34	11
----	----	----	----

Заклучение

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“
Заклучение

Това специално проучване на Евробарометър показва, че европейците като цяло признават високото качество и благоприятните резултати от първоначалното професионално образование и обучение (ПОО), въпреки че остарелите възприятия и стереотипи продължават да съществуват. ПОО се разглежда в положителна светлина, с качествено обучение, компетентни учители, модерна инфраструктура и силни връзки с работни места с голямо търсене. Това е образователният път, който европейците най-често препоръчват на младите хора. В същото време общото образование продължава да се ползва с по-висок социален престиж, а участието в ПОО остава неравномерно както в държавите членки, така и между поколенията.

Неизползваният потенциал на ПОО: силни резултати, остарели възприятия

Европейците очевидно ценят практическите силни страни на ПОО. Двама от всеки трима граждани заявяват, че ПОО има положителен имидж в тяхната страна, като мнозинството е в почти всички държави членки. Инфраструктурата и персоналът също се разглеждат добре, като 78 % заявяват, че ПОО осигурява достъп до съвременни съоръжения, а 79 % — че учителите и обучителите са компетентни. Като цяло 73 % са убедени, че ПОО предлага висококачествено обучение.

ПОО е признато като начин за качествено образование

Респондентите последователно подкрепят качеството на предоставянето на ПОО в цяла Европа. Възприятията за компетентността на учителите, качеството на обучението и модерната инфраструктура допринасят за широкото усещане, че ПОО предлага солидни образователни основи. Ранното навлизане на пазара на труда е силен мотиватор за много учащи се: повече от половината европейци (53 %) посочват необходимостта или желанието да печелят пари бързо, което е най-често споменаваният фактор в 24 държави членки, а повече от половината самостоятелно заети лица притежават квалификация в областта на ПОО.

ПОО предоставя умения за добре платени работни места с голямо търсене

Европейците широко вярват, че ПОО предоставя на студентите технически умения, свързани с работата (85 %), които водят до работни места с голямо търсене (82 %). Две трети казват, че тези работни места са добре платени. Един от всеки петима респонденти (21 %) също споменава предприемаческите стремежи като причина за избор на ПОО, като подчертава

ролята му в подкрепа на самостоятелната заетост и предприятията.

Европейците препоръчват ПОО на младите хора

Силните страни на ПОО се изразяват в конкретни препоръки. Половината от европейците (50 %) препоръчват професионално средно образование на младите хора, които избират гимназиален етап на средното образование, което го прави най-често препоръчваният вариант в целия ЕС. На ниво висше образование 52 % биха препоръчали висше професионално образование и обучение, в сравнение с 35 %, които биха препоръчали висше академично образование. Съществува обаче разделение между поколенията, тъй като за лицата на възраст 25—54 години е значително по-вероятно да препоръчат общо средно образование (53 %), отколкото за респондентите на възраст 55 и повече години (33 %), което разкрива поразителен обрат в мнението на поколенията.

Продължава да съществува постоянна празнина в изобразението

Въпреки тези силни страни ПОО е изправено пред значителна разлика във възприятията. Три четвърти от европейците заявяват, че общото гимназиално образование има по-положителен имидж в тяхната страна, а повече от осем на всеки десет заявяват, че учениците с високи постижения систематично се насърчават към общо образование. Въпреки това повечето респонденти считат, че общото образование е по-лесно да се класира в сравнение с ПОО (52 % спрямо 36 %), което предполага парадокс в обществените възприятия. Участието в ПОО варира значително в рамките на Европейския съюз — от 21 % в Гърция до 68 % в Словения, което разкрива дълбоки структурни и културни различия в начина, по който държавите членки организират гимназиалния етап на средното образование. Държавите с добре установени системи за дуално/комбинирано обучение имат различни резултати, които поставят под въпрос простите допускания за институционалната структура. В Германия (82 % положително възприемане, 63 % участие) качеството на ПОО се ползва с висок престиж и е налице силно обществено доверие в ПОО. Моделът на двойната система обаче не гарантира еднакво положителни възприятия: Нидерландия отчита най-малко положителния общ имидж на ПОО в ЕС (44 %) въпреки дългогодишната си традиция да съчетава ученето на работното място с преподаването в класната стая. Дания представя още един модел със силно възприемане на качеството, но с подчертано висок

дъл на респондентите (42 %), които казват, че препоръките зависят от индивидуалните обстоятелства, което предполага по-персонализиран и по-малко категоричен подход към избора на образователни пътеки. Тези различия в рамките на държавите с двойна система показват, че институционалните структури сами по себе си не определят обществените възприятия и че възгледите се формират от по-широка комбинация от фактори, които могат да включват културни нагласи, условия на пазара на труда, комуникационни практики и ролята на социалните партньори.

Погрешните възприятия и свързаните с пола стереотипи могат да ограничат привлекателността на ПОО

Половината от европейците смятат, че програмите за ПОО изглежда не обръщат достатъчно внимание на основни умения като грамотност или цифрова грамотност, а подобен дял смятат, че не се обръща достатъчно внимание на трансверсалните умения като комуникация и критично мислене. Разликите между респондентите със и без опит в ПОО са малки — 53 % спрямо 48 % за основните умения и 53 % спрямо 50 % за трансверсалните умения. Този модел предполага възприемане на основна празнина в учебната програма за ПОО.

Тъй като в проучването не се прави сравнение между ПОО и общото образование, тези мнения може да отразяват по-широките опасения относно тези умения и по-високите очаквания, които често се възлагат на ПОО. Тези виждания са съпроводени от силна подкрепа за предоставянето от ПОО на специализирани технически умения (85 %) и качествено обучение (73 %). Предубежденията по отношение на пола също продължават да бъдат предизвикателство: 55 % считат, че свързаните с НТИМ области на ПОО са по-подходящи за мъжете, с големи различия между държавите членки. Много респонденти считат, че жените, които се интересуват от технически дисциплини, често са насочени към общото образование и че жените в свързаните с НТИМ области на ПОО получават ограничено насърчаване. Междувременно се смята, че мъжете, които не постигат високи резултати, са подложени на натиск да изберат ПОО.

Ниската значимост на престижа и социалния статус на ПОО (споменат само от 16 % като фактор при избора на образование) предполага значителни възможности за повишаване на обществената осведоменост относно стойността и социалния принос на професионалното образование.

Предприемачество и самостоятелна заетост в ПОО

Предприемаческите мотивации са важен фактор при избора на образование. Един от всеки петима респонденти (21 %) посочва желанието да стане самостоятелно заето лице или да започне бизнес като основна причина за избор на ПОО, а повече от половината от самостоятелно заетите лица в ЕС притежават квалификация за ПОО. Тези констатации подчертават ролята на ПОО за осигуряване на разнообразни възможности за професионално развитие и за подкрепа на предприемаческата среда в Европа.

Предстоящата стратегия за ПОО предоставя навременна възможност

В рамките на проучването се очертава модел на поколенията. По-младите респонденти обикновено са по-наясно с пречките и предубежденията в професионалното образование, отколкото по-възрастните поколения. В същото време тази осведоменост съвпада с по-ниските равнища на участие в ПОО и по-силните предпочитания към академичните пътеки. Лицата на възраст между 15 и 24 години отчитат дял на участие в ПОО от 46 % в сравнение с 52—53 % сред лицата на възраст между 25 и 54 години. Тази най-млада група е по-склонна от по-възрастните респонденти да препоръча общо средно образование. Това предполага, че придобиването на по-висока образователна степен е свързано както с по-голяма осведоменост за недостатъците на ПОО, така и с по-силно предпочитание към академичните пътеки — модел със значителни последици за бъдещата привлекателност на професионалното образование сред висококвалифицираното население.

Наред с тези възприятия 56 % от европейците заявяват, че работните места, свързани с квалификациите в областта на ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация. Тази загриженост съществува успоредно с широко разпространеното признание, че квалификациите в областта на ПОО понастоящем водят до работни места с голямо търсене (както смятат 82 %). По-широките данни от проучването потвърждават това: Специалното проучване на Евробарометър относно изкуствения интелект и бъдещето на труда (2024 г.) установи, че 66 % от европейците изразяват загриженост относно загубата на работни места в икономиката като цяло, което предполага, че тревожността от автоматизацията далеч надхвърля професионалните пътеки.

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

Заклучение

Констатациите изглежда показват, че предизвикателството пред ПОО не се състои в неговата ефективност или уместност, а в начина, по който се възприема. Поради това предстоящата стратегия за ПОО предоставя навременна възможност за укрепване на имиджа ѝ като възможност за първи избор за много повече европейци, за по-ефективно

популяризиране на висококачественото образование и умения, които тя предлага, и за справяне със стереотипите и предубежденията, които продължават да оказват влияние върху избора на пътища и да стесняват целевата група.

Коментари

(Пиер Диумегард)

(IV 1) Цветовете са обърнати между общата кръгова диаграма и стълбовидната диаграма по държави. Жалко е да не се поддържат последователни графични конвенции в целия доклад.

Както много често се случва, разликите между държавите са по-големи от разликите между социалните групи (пол, възраст, образователно равнище и т.н.). В настоящия доклад често се срещат изречения като „Различията по пол са незначителни“ или „Няма разлики във възприятията по пол“. Струва си да се подчертае това сходство в отговорите между половете.

Технически спецификации

Между 6 и 30 ноември 2025 г. Verian Belgium проведе вълната от 104,2 от проучването на Евробарометър по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникации“, отдел „Обществено мнение и кампания; гражданска ангажираност“.

Вълна 104,2 обхваща населението на съответните националности на държавите — членки на Европейския съюз, пребиваващо във всяка от 27-те държави членки и на възраст 15 и повече години.

Основният модел на извадката, прилаган във всички държави, е стратифициран многоетапен, случаен (вероятностен). Във всяка държава рамката на извадката първо се стратифицира по региони по NUTS и в рамките на всеки регион по мярка за градскост (DEGURBA). Броят на извадковите точки, избрани във всяка страта, отразява съвкупността от страта 15+. На втория етап бяха избрани пунктове за вземане на проби с вероятност, пропорционална на размера на популацията им от 0+ в рамките на всяка страта. По този начин извадките представляват цялата територия на изследваните държави съгласно NUTS II на Евростат (или негов еквивалент) и съгласно разпределението на резидентното население на съответните националности по отношение на метрополни, градски и селски райони.⁶¹

Във всяка от избраните точки за вземане на проби на случаен принцип се изготвя начална координата и се използва инструмент за обратно геокодиране за идентифициране на най-близкия адрес до координатата. Този адрес беше началният адрес за случайната разходка. Допълнителни адреси (всеки N-ти адрес) бяха избрани чрез стандартни процедури за "случаен маршрут" от първоначалния адрес. Във всяко домакинство респондентът е бил привлечен на случаен принцип. Подходът към подбора на случаен принцип зависи от размера на домакинството. Например за домакинства с двама над 15 членове сценарият е използван за избор на информатора (лицето, което отговаря на въпросника на проверителя) или на другия допустим член в домакинството. За домакинства с трима над 15 членове сценарият е използван за избор или на информатора (1/3 от времето), или на другите двама отговарящи на условията членове в домакинството

(2/3 от времето). Когато другите двама членове бяха избрани, на интервюиращия беше казано или да попита за най-младия, или за най-възрастния. Сценарият на случаен принцип би присвоил селекцията на най-младия или най-възрастния с еднаква вероятност. Този процес продължава за четирима над 15 членове на домакинството — на случаен принцип се търсят най-младите, 2-рите най-млади и най-възрастните. За домакинствата с пет 15+ членове се връщаме към правилото за последния рожден ден.

Ако не е осъществен контакт с никого в домакинството или ако избраният респондент не е бил на разположение (зает), интервюиращият е посетил отново същото домакинство до три допълнителни пъти (общо четири опита за контакт). Интервюиращите никога не посочват, че проучването се провежда предварително от името на Европейската комисия; при поискване те могат да предоставят тази информация след приключване на проучването.

Етапът на набиране на персонал е малко по-различен в Нидерландия, Финландия и Швеция. В последните две държави беше подбрана извадка от адреси в рамките на всеки пункт за вземане на проби от адреса или регистъра на населението (във Финландия подборът не се извършва във всички пунктове за вземане на проби, а в някои, в които се очаква процентът на отговорилите да се подобри). Подборът на адресите е направен на случаен принцип. След това домакинствата се свързаха по телефона и бяха наети да участват в проучването. В Нидерландия се използва двурамкова извадка за РЗР (мобилни и стационарни номера), тъй като няма изчерпателен регистър на населението с налични телефонни номера. Изборът на числа на двата кадъра се извършва по произволен начин, като всяко число получава еднаква вероятност за избор. За разлика от Швеция и Финландия, извадката не е групирана.

61 Класификация на градските селски райони въз основа на DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“

Технически спецификации

(институти)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Процент на отговорилите

За всяка държава се прави сравнение между ответната извадка и съвкупността (т.е. общата популация в държавата). Теглата се използват, за да се съчетае ответната проба с Вселената по пол, възраст, регион и степен на урбанизация. За европейските оценки (т.е. средните стойности за ЕС) се прави корекция на теглата на отделните държави, като те се претеглят нагоре или надолу, за да се отрази тяхното население над 15 години като дял от населението на ЕС над 15 години.

Процентът на отговорилите се изчислява, като общият брой на пълните интервюта се раздели на броя на всички посетени адреси, с изключение на тези, които не са допустими, но включително тези, за които допустимостта е неизвестна. За вълна 104.2 от проучването на Евробарометър процентите на отговорилите за държавите от ЕС-27, изчислени от Verian Belgium, са:

	ДЪРЖАВИ	СТАВКИ НА ОТГОВОРИТЕ НА КАПИТАЛИТЕ
BE	Белгия	53.9%
BG	България	43.7%
CZ	Чехия	63.0%
DK	Дания	52.1%
Германия	Германия	31.8%
EE	Естония	57.0%
Ирландия	Ирландия	56.9%
EL	Гърция	32.9%
ES	Испания	36.3%
FR	Франция	37.7%
HR	Хърватия	47.0%
ИТ	Италия	31.2%
CY	Република Кипър	77.4%
LV	Латвия	63.5%
LT	Литва	45.2%
Люксембург	Люксембург	26.4%
HU	Унгария	65.4%
MT	Малта	86.6%
NL	Нидерландия	89.9%
AT	Австрия	45.8%
Полша	Полша	50.1%
PT	Португалия	48.7%
RO	Румъния	49.0%
SI	Словения	49.3%
SK	Словакия	51.6%
FI	Финландия	31.7%
SE	Швеция	80.8%

CAPI : Компютърно подпомогнато лично интервю

Режим на интервюиране по държави

Интервютата бяха проведени чрез лични интервюта, или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видеоинтервю („онлайн интервю лице в лице“ или CAVI, компютърно подпомогнато видеоинтервю, бяха проведени само в Република Кипър, Дания, Малта, Нидерландия, Финландия и Швеция).

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
	TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Маржове на грешката

На читателите се напомня, че резултатите от проучването са оценки, чиято точност, при равни други условия, се основава на размера на извадката и на наблюдавания процент. С извадки от около 1000 интервюта реалните проценти варират в рамките на следните доверителни граници:

Статистически маржове, дължащи се на процеса на формиране на извадки

(при 95-процентно ниво на доверие)

различните размери на извадките са в редове

различните наблюдавани резултати са в колони

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Въпросник

QB1) Вземали ли сте някога, в миналото или понастоящем, първоначално професионално образование и обучение на гимназиален етап на средното образование? (Прочетете само един отговор)

- 1 Напълно съм съгласен/на
- 2 Склонни да се съгласят
- 3 Склонни да не се съгласят
- 4 Напълно несъгласен
- 999 Не знам

B52) Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който в момента взема решение за гимназиален етап на средното образование? (Прочетете – САМО ЕДИН ОТГОВОР)

- 1 Общо средно образование
- 2 Професионално средно образование
- 3 Зависи (спонтанно)
- 999 Не знам

QB3) Кой от следните образователни пътеки бихте препоръчали на млад човек, който завършва гимназиален етап на средното образование? (Прочетете – САМО ЕДИН ОТГОВОР)

- 1 Висше академично образование
- 2 Висше професионално образование и обучение
- 3 Зависи (спонтанно)
- 999 Не знам

Въпрос B4) Кой според Вас са основните фактори, които влияят на младите хора да избират професионалното образование и обучение пред общото образование в днешно време? (ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН ПРОЧЕТЕТЕ-МАКС. 3 ОТГОВОРНОСТИ ВЪЗМОЖНО-РАНДОМИЗА)

- 1 Напътствия от учители или училищни съветници
 - 2 Съвети от родители или други членове на семейството
 - 3 Необходимостта или желанието да имате работа и да печелите пари възможно най-скоро
 - 4 Искате да станете предприемач или самостоятелно заето лице
 - 5 Незадоволителни резултати или оценки в училище
- Правене на това, което повечето хора около тях правят (например приятели, съученици или други в техния район)

7 Влияние от социални медии или онлайн съдържание

8 Възприеман престиж или социален статус на професионалното образование и обучение

9 Други (SPONTANEOUS)

10 Не знам

QB5) Бихте ли ми казали до каква степен сте съгласен(на) или несъгласен(на) със следното твърдение: В (НАШАТА ДЪРЖАВА) хората, които предстои да изберат гимназиалния етап на средното си образование, получават достатъчно информация за възможностите за ПОО. (ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН-ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР САМО)

- 1 Напълно съм съгласен/на
- 2 Склонни да се съгласят
- 3 Склонни да не се съгласят
- 4 Напълно несъгласен
- 999 Не знам

QB6) Как смятате, че се разглежда първоначалното професионално образование и обучение в (НАШАТА ДЪРЖАВА)? (ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН-ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР САМО)

- 1 Много положително
- 2 Сравнително положително
- 3 Сравнително отрицателно
- 4 Много отрицателно
- 999 Не знам

Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения: (ПОКАЖЕТЕ СКРИЙНАТА ПРОЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР ЗА ТОЧКА — РАНДОМИСНИ ТОЧКИ)

Напълно съм съгласен/на

Склонни да се съгласят

Склонни са да не се съгласят

Категорично не съм съгласен/на

Не знам

IVET предлага висококачествено обучение

1 2 3 4 999

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“
Въпросник

ППОО предоставя достъп до съвременни физически и цифрови инфраструктури (компютри, машини и др.)

1 2 3 4 999

Учителите и обучителите в първоначалното ПОО са компетентни

1 2 3 4 999

Хората, които завършват програми за IVET, могат да се запишат в университетско обучение

1 2 3 4 999

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“
Въпросник

Лицата, които учат за квалификация за първоначално ПОО, имат възможност да учат в чужбина като част от обучението си

1 2 3 4 999

ПОО не предоставя достатъчно трансверсални умения като комуникация или критично мислене

1 2 3 4 999

Програмите за първоначално ПОО често не успяват да преподават основни умения като грамотност или цифрова грамотност

1 2 3 4 999

Хората в програмите за IVET научават специализирани технически умения, пряко свързани с конкретни професии

1 2 3 4 99

Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:
(ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН - ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР НА ПОЗИЦИЯ -РАНДОМИЗА)

Напълно съм съгласен/на

Склонни да се съгласяят

Склонни са да не се съгласят

Категорично не съм съгласен/на

Не знам

Работните места, свързани с квалификациите за първоначално ПОО, са изложени на риск да бъдат заменени от автоматизация

1 2 3 4 999

Квалификациите за първоначално ПОО водят до добре платени работни места

1 2 3 4 999

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са високо ценени в обществото

1 2 3 4 999

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които са в голямо търсене на пазара на труда в (НАШАТА ДЪРЖАВА)

1 2 3 4 999

Квалификациите за първоначално ПОО водят до работни места, които допринасят за екологичния преход

1 2 3 4 999

Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

(ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН - ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР НА ПОЗИЦИЯ -РАНДОМИЗА)

Напълно съм съгласен/на

Склонни да се съгласят

Склонни са да не се съгласят

Категорично не съм съгласен/на

Не знам

Като цяло е по-лесно да се учи за квалификация в гимназиалния етап на средното образование, отколкото в първоначалното професионално образование и обучение.

1 2 3 4 999

Студентите с по-високи академични резултати често се насърчават на гимназиалния етап на средното образование да следват общо образование, а не първоначално професионално образование.

1 2 3 4 999

В (НАШАТА ДЪРЖАВА) общото образование в гимназиалния етап на средното образование има по-положителен имидж от първоначалното професионално образование

1 2 3 4 999

Програмите за първоначално ПОО са достатъчно приобщаващи, за да се гарантира, че учащите, които могат да се сблъскат с пречки в определени видове учебна среда, получават подкрепата, от която се нуждаят, за да могат да завършат програмите.

1 2 3 4 999

Следващият въпрос е свързан с науките, технологиите, инженерството и математиката. Това включва области като строителството, автомобилостроенето, производството и ИКТ, които включват технически умения, творчество и решаване на проблеми.

QB10) Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:
(ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН - ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР НА ТОЧКА)

Напълно съм съгласен/на

Склонни да се съгласят

Склонни са да не се съгласят

Категорично не съм съгласен/на

Не знам

Специално проучване на Евробарометър No 569 „Привлекателност на професионалното образование и обучение“
Въпросник

Свързаните с НТИМ области в ППОО (напр. строителство, автомобилостроене, производство, ИКТ) са по-подходящи за мъжете

1 2 3 4 999

Жените, които се интересуват от свързани с НТИМ области в ППОО, могат да получат по-малко насърчение от семействата и училищата, отколкото мъжете, които се интересуват от свързани с НТИМ области

1 2 3 4 999

Моля, кажете ми до каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения:

(ПОКАЖЕТЕ СКРИЙН - ЧЕТЕТЕ ЕДИН ОТГОВОР НА ТОЧКА)

Напълно съм съгласен/на

Склонни да се съгласяят

Склонни са да не се съгласят

Категорично не съм съгласен/на

Не знам

Жените често се насърчават да следват общо образование, въпреки че проявяват интерес към технически, практически, практически предмети.

1 2 3 4 999

Мъжете, които не са с високи академични постижения, са изправени пред по-голям натиск да изберат първоначалното ПОО пред общото образование, отколкото жените

1 2 3 4 999

Учителите и съветниците по професионално ориентиране не се справят адекватно с предубежденията по отношение на пола, преди учениците да направят своя избор между общо и професионално образование

1 2 3 4 999

Свързаните с пола стереотипи при избора между общо и професионално образование често се подсилват от семействата, връстниците и социалните медии

1 2 3 4 999

Мъжете в областите на ППОО, свързани с полагането на грижи или предоставянето на услуги, често са изправени пред социална стигма или преценка

1 2 3 4 999